

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

RAPORT
PRIVIND SITUAȚIA MACROECONOMICĂ
PE ANUL 2014
ȘI PROIECȚIA ACESTEIA PE ANII
2015-2017

CUPRINS

Capitolul 1

Coordonate ale construcției bugetare pe anul 2014

- 1.1. Obiectivele politicii bugetare în 2013: au fost sau nu îndeplinite?
- 1.2. Obiectivele politicii bugetare 2014. Un buget bazat pe investiții
- 1.3. Necesitatea încheierii unui nou acord cu FMI și CE

Capitolul 2

Coordonate ale cadrului general extern și intern al politicii fiscal bugetare în anul 2014

Capitolul 3

Evoluții macroeconomice și bugetare

- 3.1. Execuția bugetară 2012 și primele 9 luni ale anului 2013
- 3.2. Eficiența utilizării fondurilor publice
- 3.3. Evoluții și tendințe macroeconomice interne 2013-2017
- 3.4. Riscuri fiscal bugetare ale bugetului pe anul 2014 și orizontul 2015-2017.

Capitolul 4

Politica fiscal bugetară și de administrare fiscală

- 4.1. Politica fiscală și bugetară
- 4.2. Politica de administrare fiscală

Capitolul 5

Domenii prioritare finanțate prin proiectul de buget în anul 2014

- 5.1. Evoluția principalelor domenii finanțate prin buget și ponderea acestora în deficitul bugetului general consolidat
- 5.2. Finanțarea autorităților locale
- 5.3. Investițiile publice prioritare
- 5.4. Marile programe naționale
- 5.5. Situația despăgubirilor

Capitolul 6

Datoria publică, finanțarea deficitului bugetar și acordarea de garanții

Capitolul 7

Active financiare și nefinanciare ale Guvernului României

Capitolul 8

Perspective bugetare pentru perioada 2015-2017

- 8.1. Politica fiscal bugetară pe termen mediu
- 8.2. Finanțări de la Uniunea Europeană
- 8.3. Contribuția României la bugetul UE și poziția financiară netă

Capitolul 1 Coordonate ale construcției bugetare pe anul 2014

1.1. Obiectivele politicii bugetare în 2013: au fost sau nu îndeplinite?

Guvernul a îndeplinit obiectivele politicii bugetare în 2013. Astfel:

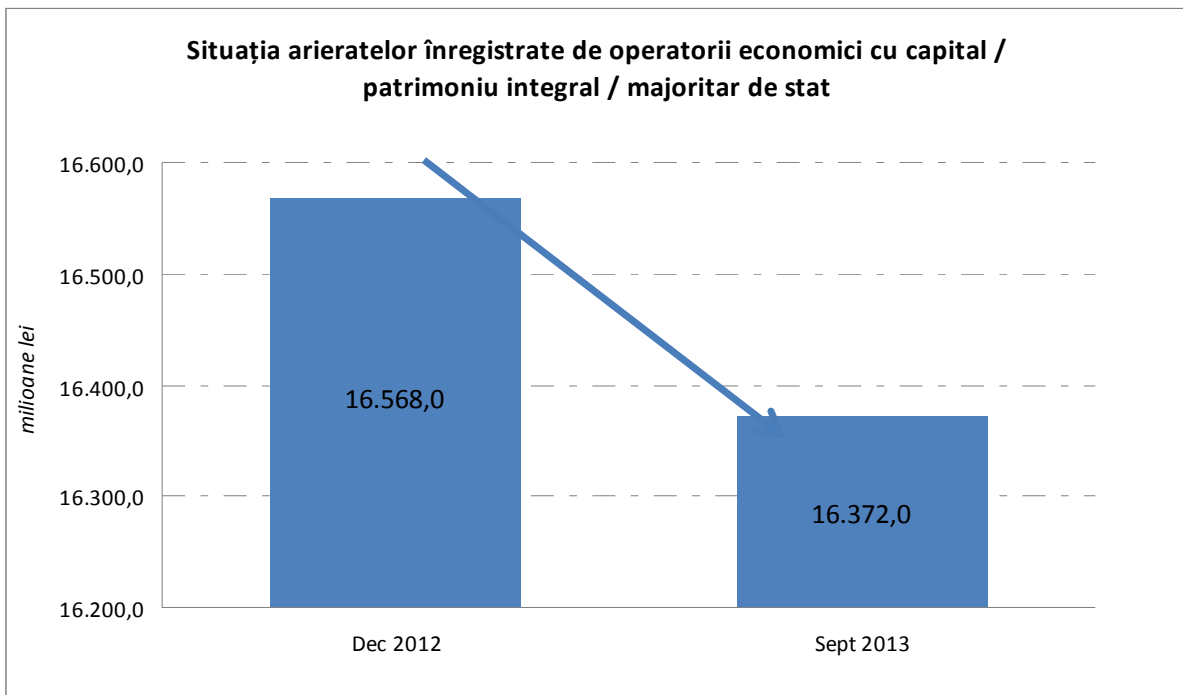
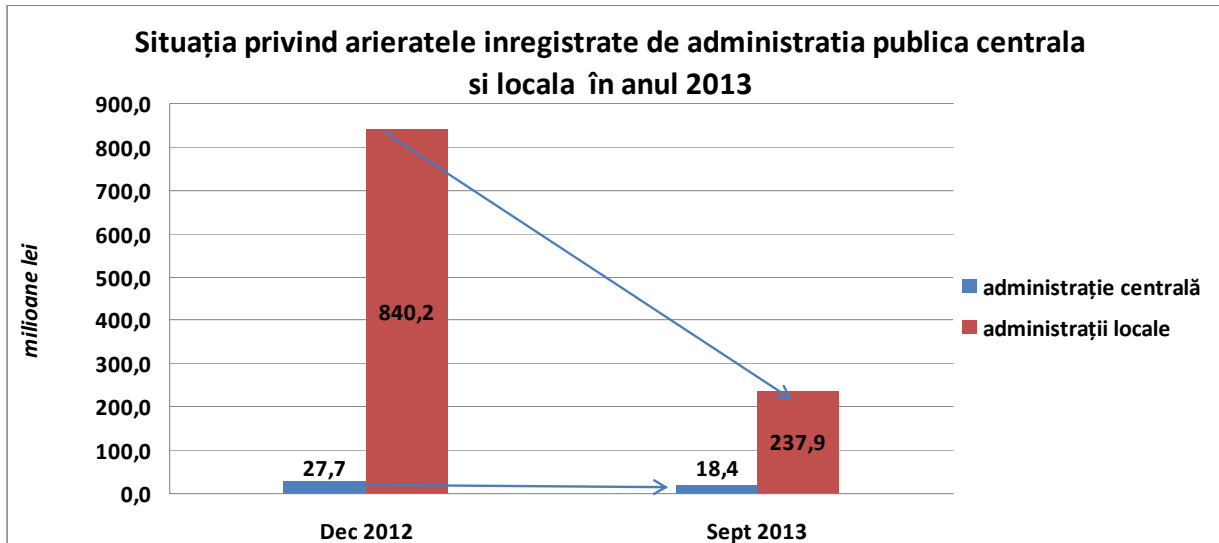
- Au fost reîntregite salariile bugetarilor în 2013;
- Au crescut pensiile – pentru prima oară după 3 ani;
- A crescut salariul minim cu 15%, a crescut venitul minim garantat;
- S-au plătit arierate (datorii mai vechi de 90 de zile) de peste 2,6 miliarde lei pentru medicamente;
- S-au plătit arierate de circa 1 miliard lei la nivelul autorităților locale;
- A crescut substanțial absorbția fondurilor europene, datorită creșterii cheltuielilor de cofinanțare precum și a împrumuturilor din trezorerie pentru prefinanțare.

Cu toate aceste creșteri de cheltuieli, și în pofida unor realizări sub așteptări ale veniturilor fiscale, deficitul bugetar s-a încadrat în țintele propuse, astfel încât procesul de consolidare fiscală a continuat. Pe parcursul anului 2013 România a ieșit din procedura de deficit bugetar excesiv și a avut în continuare o politică bugetară caracterizată de un management prudent al cheltuielilor publice și de o îmbunătățire semnificativă a managementului datoriei publice.

Obiectivele bugetului pe 2013, conform Raportului privind situația macroeconomică pe anul 2013, care a însoțit Proiectul Legii Bugetului în ianuarie 2013	Realizări
1. Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 15,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat.	Realizat. Chiar și după a doua rectificare negativă pe fondul încasărilor sub așteptări, cheltuielile bugetului general consolidat au crescut cu 13,9 miliarde lei în 2013 față de 2012. Au crescut salariile bugetarilor cu 15%, pensiile cu 4%, salariul minim cu 15%, venitul minim garantat cu 8%
2. Continuarea procesului de consolidare fiscală	Realizat. Pe metodologia europeană de angajamente, deficitul bugetar în 2013 a scăzut la 2,6% din PIB, față de 3,0% din PIB (cifra definitivă) în 2012. Pe metodologia cash, deficitul bugetar la 9 luni (ultimul disponibil la data realizării acestui raport) a fost de 1,3% din PIB, în grafic pentru atingerea țintei de deficit cash la sfârșitul anului, de 2,5% din PIB.
3. Întărirea disciplinei bugetare prin reducerea risipei în cheltuielile aparatului central și prin plata arieratelor în sănătate, în infrastructura de transport și în administrația locală.	Realizat. Au fost plătite în 2013 arierate în sănătate în valoare de 2,6 miliarde lei, iar arieratele administrației locale s-au diminuat cu 600,0 milioane lei în perioada ianuarie 2013 – septembrie 2013, pe fondul acordării unor împrumuturi din Trezorerie pentru plata arieratelor (în valoare de 800 milioane lei) precum și prin adoptarea legislației privind insolvența autorităților locale.

<p>4. Reforma investițiilor publice prin creșterea substanțială a fondurilor alocate cofinanțării proiectelor europene și finanțarea cu prioritate, în 2013, a acelor investiții care au un grad ridicat de execuție și care pot fi finalizate până în 2014.</p>	<p>Realizat. Cheltuielile pentru cofinanțarea proiectelor europene au crescut substanțial cu 3,3 miliarde lei, respectiv cu 25% față de anul 2012, de la 2,2% din PIB în 2012 la 2,6% la PIB în 2013. În plus, au fost acordate împrumuturi temporare din Trezorerie de peste 8 miliarde lei în primele 10 luni ale anului 2013 pentru plata beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene în contul plăților ce vor fi efectuate de UE.</p>
<p>5. Îmbunătățirea planificării bugetare multianuale pentru 2014-2016</p>	<p>În curs de realizare. Au fost făcute progrese cu privire la prioritizarea investițiilor publice, bugetarea pe bază de rezultate pentru anumite domenii, și consolidarea bugetelor companiilor de stat reclasificate ca făcând parte din bugetul general consolidat (pe metodologie ESA). Totuși, nu a putut fi realizat un buget multianual din cauza nemodificării la timp a Constituției pentru a permite un astfel de demers.</p>
<p>6. Transparență în utilizarea banului public și bune practici de raportare bugetară.</p>	<p>Realizat. Pentru prima dată în România, datele detaliate privind bugetul și datoria publică, în format accesibil, au fost publicate pe site-ul nou înființat www.mbuget.ro, aducând un nivel de transparență fără precedent în dezbateră publică despre buget. A fost aprobată O.U.G. nr.88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative</p>
<p>7. Managementul adecvat al datoriei publice</p>	<p>Realizat. România s-a împrumutat în 2013 la minime istorice, atât pe piața internă cât mai ales pe piața externă (de exemplu, 4,15% la emisiunea de eurobonduri cu maturitate pe 7 ani). Datorită acestor evoluții, la a doua rectificare bugetară au fost obținute economii de peste 600 milioane lei din dobânzi aferente datoriei publice guvernamentale.</p>

Consolidarea bugetară aferentă anului 2013 nu s-a realizat prin creșterea arieratelor, ci dimpotrivă a fost o dublă consolidare efectuată, atât prin diminuarea deficitului, cât și prin reducerea arieratelor la companiile de stat, cât și la administrația publică locală și centrală.

1.2. Obiectivele politicii bugetare 2014. Un buget bazat pe investiții

Bugetul anului 2014 este un buget orientat către investiții. Obiectivul general al politicii bugetare în 2014 este continuarea reducerii deficitului bugetar, în paralel cu stimularea creșterii economice prin creșterea investițiilor publice.

Pentru anul 2014, principalele obiective specifice ale politicii bugetare sunt:

1. **Continuarea consolidării fiscale** prin reducerea deficitului ESA de la 2,6% din PIB în 2013 la 2,2% din PIB în 2014, respectiv a deficitului cash de la 2,5% din PIB în 2013 la 2,2% din PIB în 2014. Aceste ținte includ o ajustare pentru investiții de 0,2% din PIB față de Strategia Fiscal-Bugetară 2013-2015, în scopul creării unui spațiu fiscal pentru stimularea investițiilor.
2. **Stimularea creșterii economice** prin:
  - Creșterea investițiilor publice, în special creșterea cofinanțării pentru absorbția fondurilor europene cu 0,5 puncte procentuale.
  - Creșterea finanțării programelor de investiții la nivelul autorităților locale, de la 14,6 miliarde lei în anul 2013 la 18,4 miliarde lei în anul 2014, respectiv o creștere de 26%. Potrivit Tratatului de aderare la Uniunea Europeană România s-a angajat ca până în anul 2015 pentru sistemele de alimentare cu apă și până în anul 2018 pentru sisteme de canalizare și stații de epurare să asigure localităților din România conformarea la legislația din domeniul mediului prin dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată, în caz contrar putând fi declanșată procedura de infringement.
  - Direcționarea creșterilor salariale în sectorul bugetar către tinerii absolvenți din sănătate și educație care rămân în sistem (medici rezidenți; profesori debutanți în învățământul preuniversitar; preparatori și lectori în învățământul universitar), pentru a facilita investiția în sănătate și educație;
  - Stimularea mediului de afaceri prin schemele de garanții de stat și ajutoare de stat, în special prin noua schemă de garanții pentru IMM-uri în cuantum de 2 miliarde lei;
  - Sprijinirea producătorilor agricoli prin alocarea de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale a sumei de 2,1 miliarde lei, respectiv 1,5 miliarde lei subvenții pentru sprijinirea producătorilor agricoli și 0,6 miliarde lei, reprezentând plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal.
3. **Prioritizarea investițiilor publice**, prin:
  - Aprobarea și publicarea listei investițiilor publice prioritare (din rândul investițiilor semnificative, peste 100 milioane lei). Această listă facilitează atât finalizarea investițiilor respective, prin concentrarea finanțărilor către investițiile selectate, cât și creșterea transparenței în decizia de alocare a cheltuielilor de investiții, precum și în monitorizarea implementării acestora;
  - Introducerea obligativității raportării lunare a stadiului fizic de execuție, în unități de măsură, pentru creșterea calității analizei execuției bugetare;
4. **Asigurarea protecției sociale** pentru categoriile de populație cu venituri reduse prin:
  - indexarea pensiilor cu 3,75%;
  - creșterea salariului minim cu 12,5%;
  - creșterea venitului minim garantat cu 4,5%.
5. **Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice**

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria.

În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturităților emisiunilor de titluri de stat, lărgirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere că o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea șocurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare. Este de remarcat totodată și diversificarea bazei investiționale pentru titlurile de stat emise pe piața internă, ponderea deținerilor nerezidenților în totalul titlurilor emise crescând până la un nivel de 24% la sfârșitul lunii septembrie.

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligatiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției deținute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, foarte avantajoasă din punct de vedere al costurilor și maturităților, pe lângă avantajul asistenței tehnice oferite de către aceste instituții pe reformele structurale la care Guvernul s-a angajat sau pe proiectele sprijinite prin aceste finanțări.

PRINCIPALII INDICATORI MACROECONOMICI - SINTEZĂ

INDICATORI MACROECONOMICI AI CONSTRUCTIEI BUGETARE

Indicatori	An 2014
PIB - milioane lei	658.615
Crestere economica %	2,2
Inflatia medie anuala %	2,4
Curs mediu lei/euro	4,45
Venituri BGC - milioane lei	216.808,0
Ponderea veniturilor totale in PIB	32,9
Cheltuieli BGC - milioane lei	231.298,0
Ponderea cheltuielilor totale in PIB	35,1
Deficit - milioane lei	14490,0
Deficit - pondere in PIB	2,2
Someri (numar total persoane)	435.000
Castig salarial net lei lunar	1.676

FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR ȘI INDICATORILOR MACROECONOMICI

1. Continuarea procesului de consolidare fiscală, în sistem ESA, de la 3% din PIB în 2012 la circa 2,2% în 2014.

Pentru anul 2014 se are în vedere o temperare ușoară a traiectoriei de ajustare, pentru a facilita și în anul viitor o absorbție mai mare de fonduri europene, cu scopul de a dezvolta potențialul de creștere economică.

Deficitele bugetare perioada 2012-2017

Deficite bugetare	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Deficit ESA	3,0	2,6	2,2	1,4	1,4	1,3
Deficit Structural	2,7	2,0	1,7	1,0	1,0	1,0
Deficit cash	2,5	2,5	2,2	1,4	1,4	1,3

- ✓ România va depune un efort susținut și în continuare pentru a înscrie finanțele publice pe o traiectorie sănătoasă, pentru a restabili încrederea investitorilor, a reduce costurile de rambursare a datoriilor și a crea **spațiu fiscal pentru investiții**, întrucât redobândirea sustenabilității fiscale va fi atât în beneficiul actorilor publici, cât și al celor privați, și va contribui la stabilitatea generală a țării.
- ✓ România are în vedere o viziune nouă a continuării consolidării fiscale care să atenueze impactul asupra creșterii economice, să distribuie în mod echitabil povara ajustărilor, să înlăture creșterea disparităților, polarizarea veniturilor și tensiunile sociale.

Deficitul Administrației publice generale pe anul 2012 a fost de 3,0% din PIB și se menține în limita de 3% prevăzută în *Protocol*, fapt ce reconfirmă ieșirea României din procedura de deficit excesiv.

Față de anul 2011, deficitul bugetar calculat conform metodologiei europene s-a redus de la 5,6 % din PIB la 3,0 % din PIB, fapt ce confirmă continuarea procesului de consolidare fiscală și încadrarea în parametrii stabiliți, ca urmare a unei politici bugetare prudente și sustenabile.

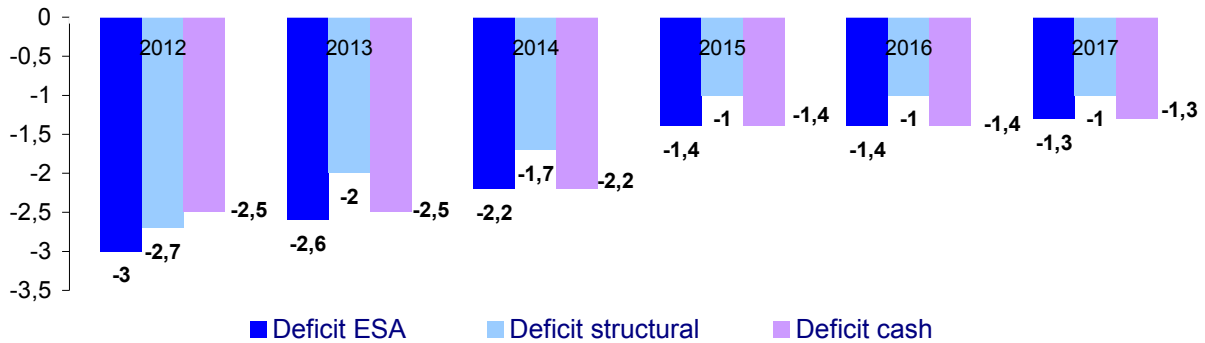
Menționăm că media deficitului bugetar pe anul 2012 pentru zona euro este 3,7% din PIB și pentru UE28 este 3,9% din PIB.

Reducerea deficitului bugetar nu este un scop în sine ci un mijloc de stimulare a activității economice, prin faptul că statul are astfel o nevoie mai redusă de finanțare a deficitului, permițând băncilor să crească nivelul creditării pentru firmele din sectorul privat.

- ✓ Deficitul cash stabilit în anul 2013 este de 2,5% din PIB, țintă ce corespunde unui deficit în termeni ESA de 2,6% din PIB.
- ✓ Deficitul structural va fi de 1% în anul 2015.
- ✓ Pentru anul 2014, vor continua procesul de ajustare treptată fiind estimată o țintă de deficit de 2,2% din PIB în termeni ESA cât și cash .
- ✓ Pe perioada 2015-2017 deficitele bugetare cash și ESA se vor situa între 1,4 -1,3 % din PIB.

Evoluția deficitului ESA, a deficitului cash și a deficitului structural în perioada 2012-2017 % din PIB

Principalele măsuri întreprinse pe linia consolidării fiscale:

Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 9,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat în anul 2014 față de anul 2013.

	Creștere nominală 2014 față de 2013 - mld. Lei -	Explicații
Cheltuieli totale din care creșterile majore s-au înregistrat la următoarele categorii de cheltuieli:	9,4	
Cheltuieli de personal	1,6	<p>Pentru anul 2014 s-au avut în vedere următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acordarea unor majorări salariale pentru cadrele didactice din învățământul universitar de stat și preuniversitar de stat cu vechime în învățământ de până la 6 ani, dar nu mai mult decât salariul prevăzut de Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, se începe procesul de alinierea etapizată a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice la nivelurile prevăzute de Legea unitară de salarizare; - creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la 850 lei de la 1 ianuarie și la 900 lei de la 1 iulie; - ocuparea posturilor în sectorul bugetar conform principiului „unu la unu” din posturile care se vacantează, stabilit prin OUG nr.77/2013; astfel, se estimează un număr maxim de 1.185.000 posturi finanțate; - asigurarea sumelor aferente plății tranșei de 25% din titlurile executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu modificările și completările ulterioare (2 miliarde lei); - neacordarea de premii, prime de vacanță, tichete de vacanță, tichete de masă (cu excepția personalului din

		instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii), compensarea numai cu timp liber corespunzător a orelor efectuate peste durata normală a timpului de muncă.
Asistența socială	2,7	Aplicarea legii pensiilor prin creșterea valorii punctului de pensie cu 3,75%. Impact din venitul minim garantat care se majorează cu 4,5%.
Contribuție națională	5,5	Creșterea se datorează susținerii proiectelor de investiții cu finanțare europeană care altfel ar fi fost susținute din fonduri bugetare proprii mărinđ efortul bugetar în condițiile constrângerilor care acționează în economie.

În bugetul general consolidat este cuprins efortul național total aferent proiectelor cu finanțare nerambursabilă, respectiv:

- cofinanțarea aferentă beneficiarilor publici precum și cofinanțarea suportată de Autoritățile de Management pentru beneficiarii privați în procente diferite, stabilite conform regulamentelor/deciziilor europene aferente programelor operaționale (de exemplu 8% în cadrul Axei 2 “Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii” aferent Programului operațional POSDRU și până la 41% în cadrul Axei 3 “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urban, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate” aferent Programului operațional POSMEDIU;
- corecțiile aplicate de Uniunea Europeană ca urmare a neregulilor depistate în derularea programelor operaționale;
- cheltuieli neeligibile aferente proiectelor ai căror beneficiari sunt instituții publice care sunt estimate la aproximativ 1,7 miliarde lei.

Sume alocate pentru susținerea transportului rutier

- milioane lei -

	2013	2014
Cheltuielile alocate transportului rutier	6.059,7	7.389,1
<i>I. Buget de stat prin bugetul Secretariatul General al Guvernului</i>	5.536	6.271
Drumuri naționale - transport rutier	5.536	6.271
<i>II. Bugete locale</i>	523,5	1.118,3
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	368,3	368,3
Estimam ca 50% din sumele propuse pentru finanțarea Programului național de dezvoltare locală se vor utiliza pentru finanțarea infrastructurii de drumuri	155,2	750,0

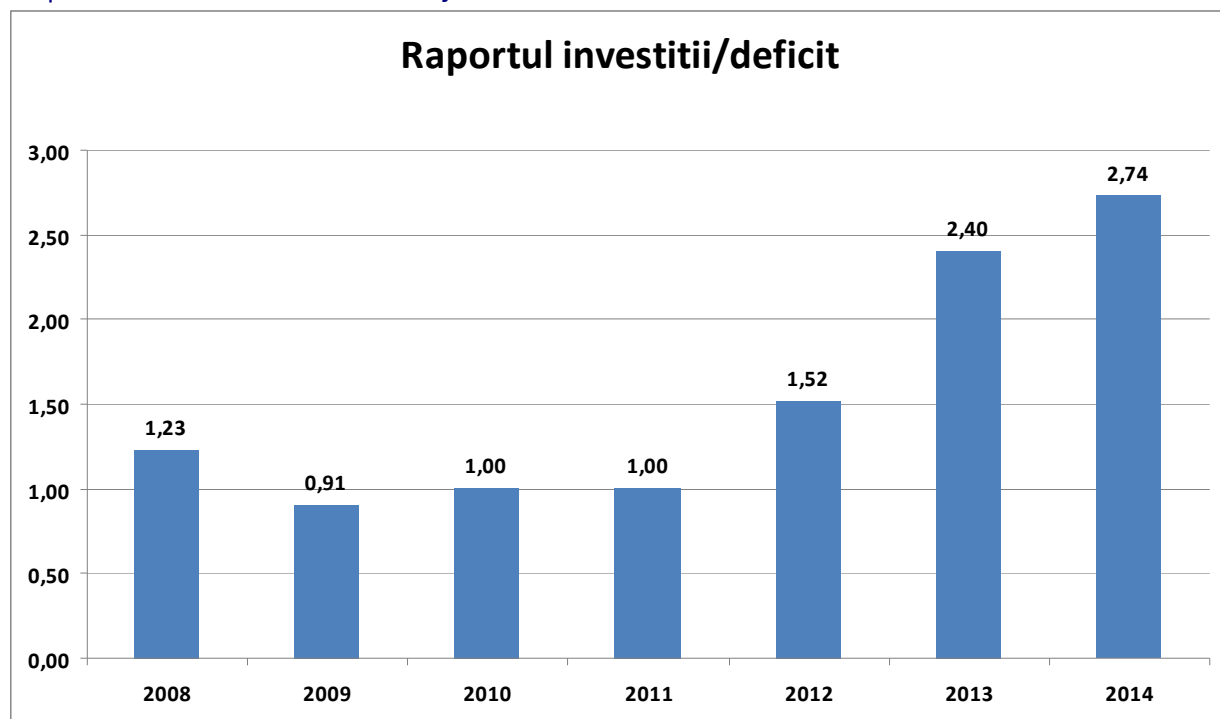
2. Stimularea creșterii economice prin:

Măsuri pentru stimularea creșterii :

- Creșterea investițiilor publice, în special creșterea cofinanțării pentru absorbția fondurilor europene cu 0,5% din PIB;
- Creșterea finanțării programelor de investiții la nivelul autorităților locale, de la 14,6 miliarde lei în anul 2013 la 18,4 miliarde lei în anul 2014, respectiv o creștere de 26%.
- Direcționarea creșterilor salariale în sectorul bugetar către tinerii absolvenți din sănătate și educație care rămân în sistem (medici rezidenți; profesori debutanți în învățământul preuniversitar; preparatori și lectori în învățământul universitar), pentru a facilita investiția în sănătate și educație;
- Creșterea cererii interne, în paralel cu încurajarea muncii, prin creșterea salariului minim cu 12,5%;

- Bugetul anului 2014 este un buget bazat pe investiții, anul 2014 fiind primul an în care investiția publică va depăși deficitul bugetar de aproape 3 ori.

O regulă de aur a finanțelor publice spune că deficitul trebuie să fie alocat pentru investiții, cu rol important în dezvoltarea sustenabilă a țării, așa cum se observă din graficul de mai jos. Deși procesul de consolidare fiscală a continuat, totuși raportul investiții/deficit a crescut, proces susținut prin prioritizarea cheltuielilor cu investițiile.

Nota: Cheltuielile de investiții cuprind cheltuielile aferente programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (FEN postaderare), cheltuieli de capital, cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă, precum și alte transferuri de natura investițiilor.

- **Creșterea gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune;** Rata cumulată de absorbție a ajuns la 23,7% la finele lunii septembrie, fiind necesare în continuare, eforturi susținute pentru atenuarea riscurilor de dezangajare în anul 2013 și 2014.

Prin rectificarea bugetară de la sfârșitul lunii octombrie a avut ca efect majorarea țintei de deficit la 2,5% din PIB cu 0,2 puncte procentuale față de deficitul de 2,3 % din PIB, pentru a crea mai mult spațiu pentru o cofinanțare mai mare a fondurilor UE și a susține investițiile generatoare de creștere economică, menținând în același timp direcția de reducere a vulnerabilităților fiscale.

Măsurile întreprinse pe linia fondurilor europene au în vedere asigurarea de resurse suficiente pentru proiectele de mare prioritate a Guvernului.

- ✓ Prioritizarea mai bună a proiectelor de investiții de capital; a fost adoptat un memorandum ce cuprinde lista proiectelor de investiții semnificative prioritizate pe baza criteriilor de priorizare, pentru elaborarea bugetului pe anul 2014;
- ✓ Identificarea până la sfârșitul lunii decembrie 2013 a unei liste cu proiectele neperformante aflate în derulare pe baza depășirilor de cost și timp, proiecte pentru care se va proceda la reevaluare;
- ✓ Aprobarea și publicarea listei proiectelor de la nivelul autorităților locale care nu vor mai fi cofinanțate de la bugetul de stat;
- ✓ O mai bună planificare bugetară pentru a permite o cofinanțare mai ridicată; identificarea până la sfârșitul anului 2014 a implicațiilor bugetare datorate sumelor aferente perioadei de programare 2007-2013 ce riscă să nu fie operaționale la finele anului 2015;

- ✓ Acordarea unor împrumuturi nete de 4 miliarde RON în prima jumătate a anului 2014 și 3 miliarde RON în a doua jumătate a anului 2014 pentru plata beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene în contul plăților ce vor fi efectuate de UE;
- ✓ Urgentarea finalizării planului master pentru sectorul transporturi și strategia de reformă administrativă, documente ce vor sta la programarea și implementarea fondurilor UE în următoarea perioadă de programare.
- ✓ Continuarea alocării de sume pentru susținerea proiectelor finanțate din fonduri rambursabile BERD și BEI, pentru susținerea infrastructurii.

Conform calendarului asumat de către autoritățile române, România a elaborat prima variantă a *documentului consultativ privind Acordul de Parteneriat 2014 – 2020*, document care a fost lansat în consultare publică din 6 iunie a.c. și transmis în consultare informală către CE.

Acesta este un **document consultativ** care va sta la baza acordului de parteneriat între România și Comisia Europeană, document de programare care asigură cadrul de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) 2014-2020;

Orientările care stau la baza programării 2014-2020 sunt: promovarea competitivității și convergența și concentrarea tematică a intervențiilor, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;

- **Stimularea mediului de afaceri prin schemele de garanții de stat;**

- ✓ **Acordarea garanțiilor de stat pentru IMM-uri în valoare de 2 miliarde RON.**

Programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului 92/2013 este un program multianual de încurajare și de stimulare a dezvoltării întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii și constă în acordarea IMM-urilor a unei linii de credit pentru capital de lucru garantată de către stat în procent de maxim 50% din valoarea finanțării, exceptând dobânzile, comisioanele și spezele bancare.

Prin acest program se urmărește flexibilizarea și scurtarea timpului necesar acordării finanțărilor garantate de stat și implicit crearea unui acces mai rapid al IMM-urilor la capital de lucru. Conform OUG 92/2013, plafonul de garanții este de 2 miliarde lei, un volum necesar pentru a dinamiza un sector extrem de important pentru economia reală. În funcție de interesul beneficiarilor, pe parcursul derulării programului, acest plafon poate fi suplimentat până la 4 mld. lei.

- Sprijinirea producătorilor agricoli prin alocarea de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a sumei de 2,1 miliarde lei, respectiv 1,5 miliarde lei subvenții pentru sprijinirea producătorilor agricoli și 0,6 miliarde lei, reprezentând plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal.

Sprijin producători agricoli 2014 acordat de la bugetul de stat prin bugetul MADR

- mii lei -

Nr. crt.	Denumire indicator	Valoare
1	Sprijin producători agricoli, din care:	1.528.046
	Acțiuni ecologizare	1.453
	Ajutor de stat motorină (acciza redusă)	485.031
	Ajutor de minimis pentru achiziționarea de tancuri de răcire a laptelui	70.879
	Plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic, pentru specia ovine/caprine (40,8 lei/cap animal)	348.610
	Plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic, pentru specia bovine, din care:	585.000

	- schema decuplata de producție în sectorul lapte	96.200
	- schema decuplata de producție în sectorul carne	488.800
	Ameliorarea raselor de animale (până în prezent nu a fost promovat de MADR actul normativ de aprobare a cuantumului sumei alocate)	37.073
	Prime de asigurare (pana in prezent nu a fost promovat de MADR actul normativ de aprobare a cuantumului sumei alocate)	
2	Plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal (21 euro/ha)	663.200
TOTAL SPRIJIN		2.191.246

Creșterea economică pentru anul 2014 este estimată la 2,2%.

Sursele creșterii economice pe anul 2014.

Contribuția elementelor de utilizare la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2013	2014
PRODUSUL INTERN BRUT	2,2	2,2
Cererea internă	-1,1	2,3
Consum final	0,2	1,3
- Cheltuielile cu consumul privat	0,2	1,0
- Cheltuielile cu consumul guvernamental*	0,0	0,3
Formarea brută de capital	-1,3	1,0
- Formarea brută de capital fix	-0,3	1,0
- Modificarea stocurilor	-1,0	0,0
Exportul net	3,3	-0,1
- Exportul de bunuri și servicii	3,3	2,2
- Importul de bunuri și servicii	-0,1	2,3

*) Consumul guvernamental include consumul individual și consumul colectiv al administrației publice

Contribuția ramurilor la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2013	2014
Industrie	1,1	0,9
Agricultură, silvicultură, pescuit	0,6	-0,2
Construcții	0,1	0,5
Total servicii	0,6	0,7
Impozite nete pe produs	-0,2	0,2
PRODUS INTERN BRUT	2,2	2,2

3. Prioritizarea investițiilor publice prin:

Măsuri în domeniul investițiilor

- ✓ Aprobarea și publicarea listei investițiilor publice prioritare (din rândul investițiilor semnificative, peste 100 milioane lei). Aceasta listă facilitează atât finalizarea investițiilor respective, prin concentrarea finanțării către investițiile selectate, cât și creșterea transparenței în decizia de alocare a cheltuielilor de investiții, precum și în monitorizarea implementării acestora;
- ✓ Introducerea obligativității raportării lunare a stadiului fizic de execuție, în unități de măsură, pentru creșterea calității analizei execuției bugetare;
- ✓ Elaborarea unui mecanism de implementare pentru verificarea eligibilității spre finanțare UE, ca parte a procesului de planificare bugetară pe termen mediu.

Cheltuielile de investiții în perioada 2012-2016

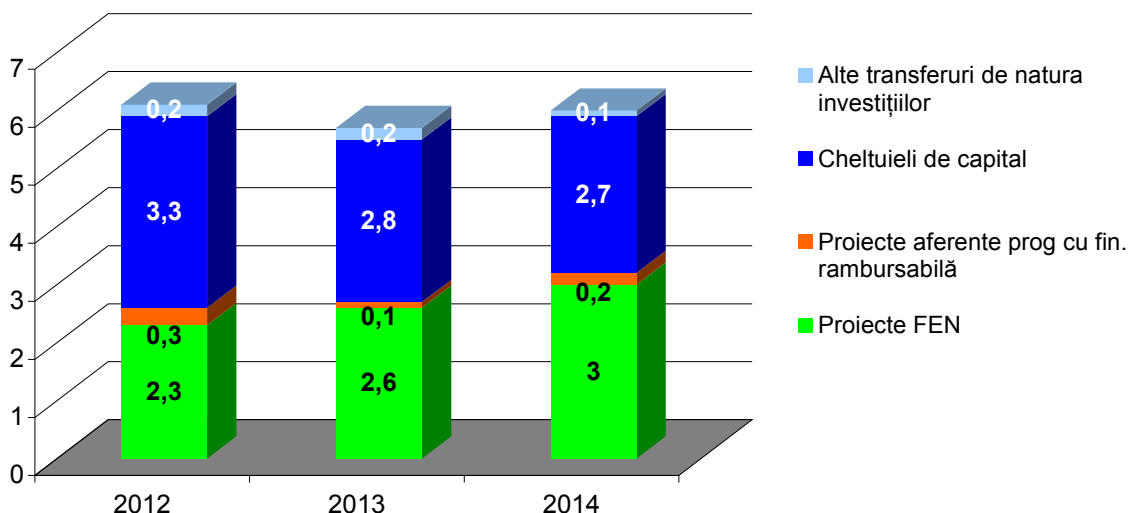
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
			propuneri	estimări	estimări	estimări
Cheltuieli totale BGC (mil. lei)	207.922	221.864	231.298	240.205	252.671	264.196
- % din PIB	35,4	35,5	35,1	34,7	34,6	34,2
Cheltuieli de investiții BGC (mil. lei)	35.455	36.183	39.762	42.325	47.695	51.069
% din cheltuieli totale	17,1	16,3	17,2	17,7	18,9	19,4
- % în PIB	6,0	5,8	6,0	6,1	6,5	6,6

Nota: Cheltuielile de investiții cuprind cheltuielile aferente programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (FEN postaderare), cheltuieli de capital, cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă, precum și alte transferuri de natura investițiilor.

Va fi avută în vedere o nouă abordare a finanțării investițiilor, diferită de cea aferentă anilor 2010-2011, cu o filozofie mult mai corectă, limitarea finanțării de la bugetul de stat și orientarea către acele proiecte finanțate în primul rând din programe europene, din fonduri rambursabile pentru care există un audit și o perspectivă de multiplicare a modului de investire a banilor publici.

În anul 2014 cheltuielile destinate investițiilor reprezintă 39,8 miliarde lei, cu 3,6 miliarde mai mult ca în anul 2013, reprezentând 6% în PIB și o pondere în total cheltuieli bugetare de 17,2% mai mult cu 0,9 puncte procentuale mai mult ca în anul 2013.

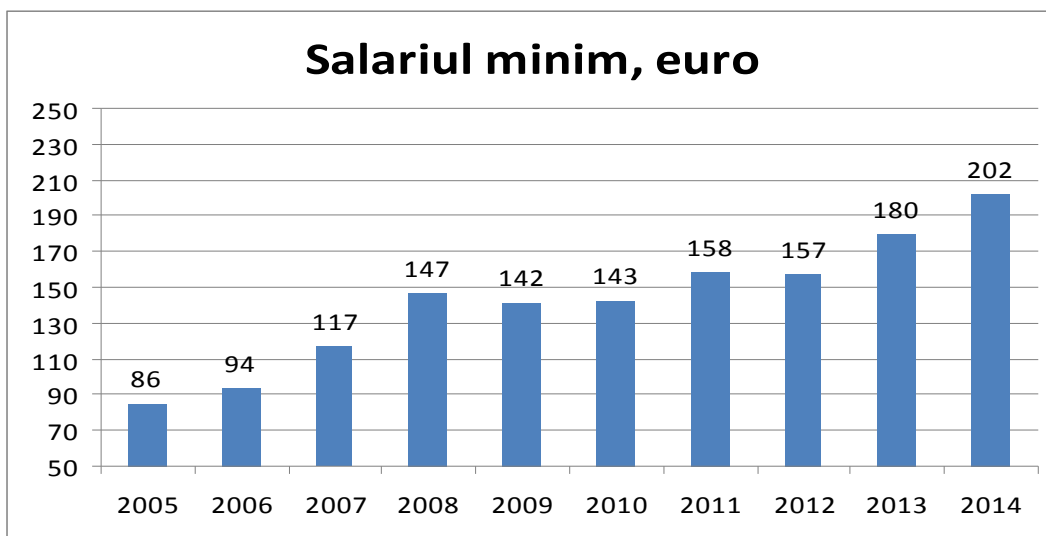
Structura cheltuielilor de investitii pe anii 2012-2014
% din P.I.B.

4. Asigurarea protecției sociale pentru categorii ale populației cu venituri reduse

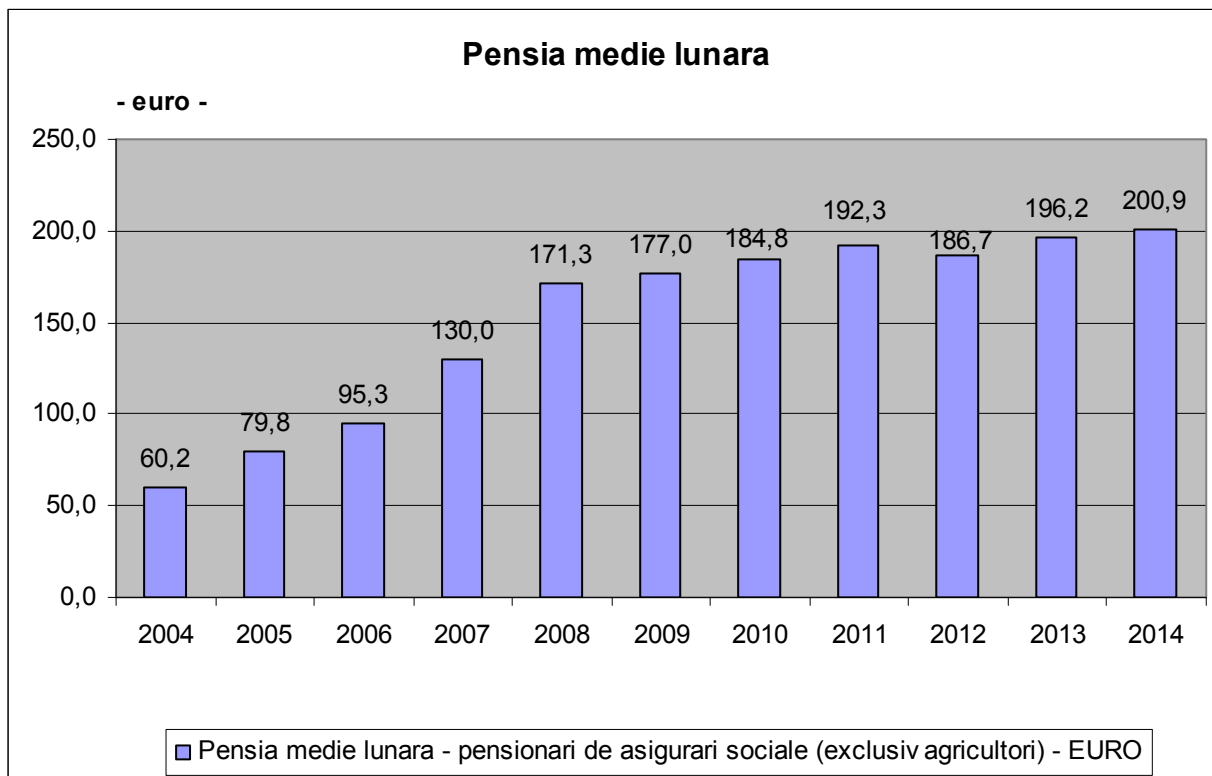
- Creșterea salariului minim de la 800 lei/lună la 850 lei/lună începând cu luna ianuarie 2014 și la 900 lei/lună în luna iulie 2014.

Evoluția salariului minim în perioada 2005-2014 în Euro:

Notă: Salariul minim la sfârșitul anului.

- Pentru anul 2014 valoarea punctului de pensie se majorează cu 3,75% (respectiv 3,33% - inflația și 0,42% - 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut) indicatorii fiind cei realizați pe anul 2012.
- Valoarea punctului de pensie va crește în anul 2014 de la 762,1 lei la 790,7 lei.

Conform graficului de mai sus, pentru 2014 se estimează ca pensia medie de asigurari sociale să depășească 200 euro pe lună.

- Venitul minim garantat se majorează cu 4,5%

5. Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice

Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a crescut de la 37,9% din PIB la sfârșitul anului 2012 la 38,2% din PIB la sfârșitul lunii septembrie 2013¹, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene. Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute pentru sfârșitul anului 2013 este de 39,5% din PIB, iar pentru anul 2014 de 40,4% din PIB, în timp ce datoria guvernamentală netă se estimează să ajungă la 35,3% din PIB pentru sfârșitul anului 2013 și la 36,4 % din PIB pentru anul 2014 .

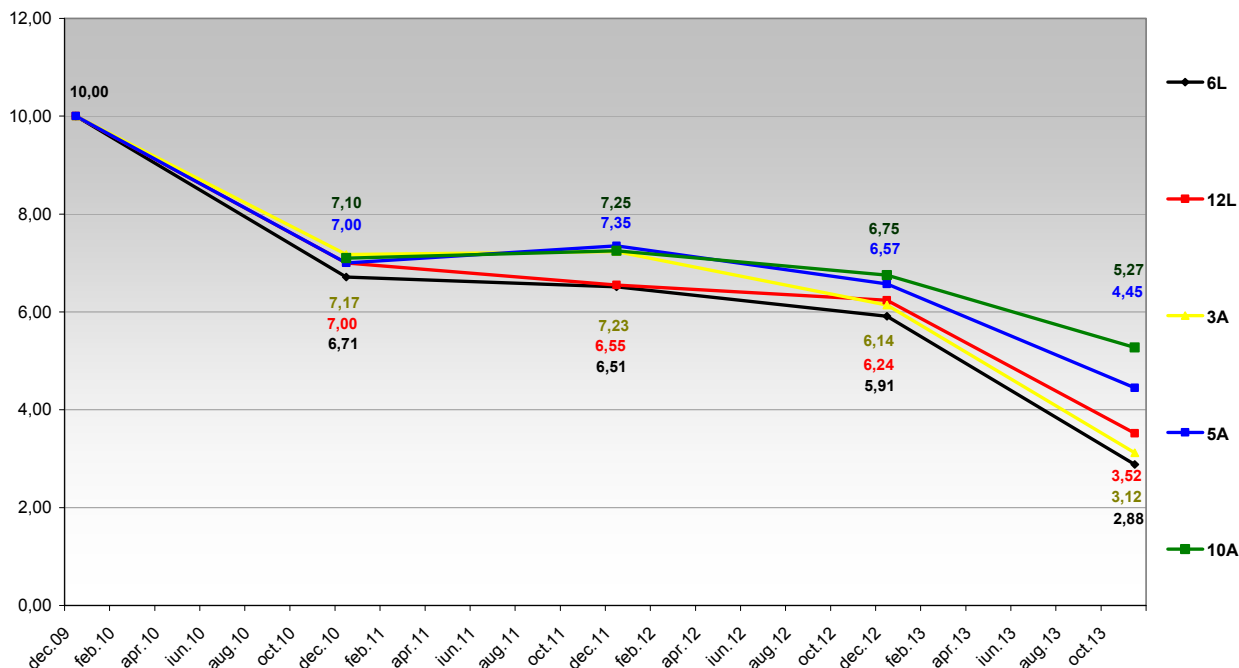
În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria.

În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturităților emisiunilor de titluri de stat, lărgirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere ca o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea șocurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare. Este de remarcat totodată și diversificarea bazei investiționale pentru titlurile de stat emise pe piața internă, ponderea deținerilor nerezidenților în totalul titlurilor emise crescând până la un nivel de 24% la sfârșitul lunii septembrie.

¹ date operative

Evoluție Randamente după maturitate

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției deținute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, foarte avantajoasă din punct de vedere al costurilor și maturităților, pe lângă avantajul asistenței tehnice oferite de către aceste instituții pe reformele structurale la care Guvernul s-a angajat sau pe proiectele sprijinite prin aceste finanțări.

1.3. Necesitatea încheierii unui nou acord cu FMI

De ce a fost necesară încheierea unui nou acord cu FMI și CE?

Pachetul financiar agreat cu instituțiile financiare internaționale va permite ca România să beneficieze în cadrul mecanismului top-up de aproximativ 1,7 miliarde lei în 2014 și se estimează în 2015 1,3 miliarde lei. Mecanismul top-up reprezintă sume majorate ale plăților intermediare ale Comisiei Europene și ale plății soldului final cu o sumă echivalentă cu 10 puncte procentuale în plus față de rata de cofinanțare aplicabilă unor axe prioritare care trebuie aplicată valorii cheltuielilor eligibile cuprinse în declarațiile de cheltuieli, mecanism care se aplică potrivit Regulamentului (UE) nr.1311/2011 al Parlamentului European și al Consiliului. Aceste sume sunt folosite pentru susținerea cofinanțării naționale.

De asemenea, consecințele unui nou acord cu UE și FMI sunt următoarele:

- revenirea la o creștere economică robustă,
- continuarea reformelor structurale în special în domeniul energiei, transporturilor și sănătății, și al guvernantei corporatiste în sectorul companiilor cu capital majoritar de stat,

- consolidarea credibilității externe a României cu consecințe pozitive asupra cererii mediilor investiționale în emisiunile de titluri de stat pe piețele de capital și implicit, asupra costurilor aferente împrumuturilor guvernamentale,
- creșterea competitivității economice în vederea adoptării monedei euro într-un orizont mediu de timp, în conformitate cu Programul de convergență,
- consolidarea stabilității macroeconomice, pentru a rămâne în afara procedurii de deficit excesiv,
- creșterea absorbției fondurilor europene.

Ce s-a întâmplat cu împrumutul din acordul agreat cu instituțiile financiare internaționale din 2009?

Pentru a preîntâmpina deteriorarea situației economice și financiare, în anul 2009, autoritățile române au agreat un pachet financiar pe o perioadă de 2 ani cu FMI, CE și alte instituții financiare internaționale (BIRD, BEI, BERD) în valoare de 19,95 mld. EURO. În cadrul acestui pachet de finanțare externă, BEI și BERD au contribuit cu 1 miliard de Euro pentru susținerea sectorului privat.

TOTAL TRAGERI DIN PACHETUL DE FINANȚARE*)

	BNR	MFP
FMI – Aranjament Stand-by	8.622,5 mil. DST (aprox. 9.791,6mil. Euro)	1.946,5 mil. DST (aprox. 2.151,6 mil. Euro)
CE – Facilitate pentru susținerea balanței de plăți	0	5,0 miliardeEuro
Banca Mondială – Împrumut pentru politici de dezvoltare	0	1,0 miliard Euro
TOTAL	8.622,5 mil. DST (aprox. 9.791,6 mil. Euro)	8.151,6 milioane Euro

*) ultima tranșă din împrumutul de la FMI acordat BNR în valoare de 874 milioane DST nu a mai fost trasă, urmând a fi tratată ca un împrumut de tip preventiv.

Sumele împrumutate de către Guvern prin MFP din pachetul financiar extern au fost utilizate pentru finanțarea deficitului și refinanțarea datoriei publice.

Împrumuturile externe contractate de la FMI, CE și BIRD la un nivel deosebit de favorabil al ratelor de dobândă, contribuie la realizarea obiectivelor de minimizare a costurilor aferente datoriei pe termen mediu și lung și de reducere a riscului de refinanțare prin echilibrarea scadențelor aferente datoriei contractate.

În contul împrumuturilor trase de către MFP din pachetul financiar extern, până în prezent, s-a rambursat suma de 1.572,8 milioane Euro, reprezentând rate de capital și plăți de dobânzi și comisioane.

În anul 2013 au fost încheiate acorduri financiare preventive cu FMI și CE, în valoare de 4 miliarde euro (câte 2 miliarde euro de euro cu fiecare instituție), în continuarea acordurilor derulate cu succes cu aceste instituții. Scopul încheierii acestor acorduri este pe de o parte continuarea programelor de reformă agreate cu instituțiile financiare internaționale iar pe de altă parte, consolidarea credibilității externe a României prin menținerea angajamentelor asumate, cu impact pozitiv asupra cererii mediilor investiționale și implicit asupra costurilor de finanțare a deficitului bugetar și refinanțare a datoriei publice. Astfel, în a doua parte a anului 2013, în luna septembrie, România a atras cu succes, prin Ministerul Finanțelor Publice, 1,5 miliarde de euro de pe piețele internaționale de capital la cel mai scăzut randament aferent

unei emisiuni de obligațiuni de stat denumite în Euro, respectiv de 4,769%. Emisiunea de euroobligațiuni a fost redeschisă în luna octombrie 2013 când s-au atras de pe piețele internaționale de capital 500 milioane de euro, la un randament în scădere de 4,15%.

Totodată, în luna octombrie 2013, MFP a tras o sumă de 700 milioane euro, în cadrul împrumutului de tip DPL DDO în valoare de 1 miliard euro (împrumut pentru politici de dezvoltare cu opțiunea de tragere amânată), la o dobândă fixă de 3,55% pe o maturitate de 18 ani. Suma rămasă în cadrul împrumutului, în sumă de 300 milioane euro poate fi trasă până în anul 2015, în funcție de obiectivele de administrare a datoriei publice și de necesitățile de finanțare a deficitului bugetar și refinanțare a datoriei publice.

Capitolul 2.

Coordonate ale cadrului general extern și intern al politicii fiscal bugetare în anul 2013 CADRU EXTERN ²

REDRESARE TREPTATĂ

În ultimele luni, au existat semne încurajatoare că Europa este în curs de redresare economică. După o scădere care a durat până în primul trimestru al anului 2013, economia europeană a început să crească din nou în al doilea trimestru, iar PIB-ul real va continua să crească în mod constant de-a lungul acestui an.

Se estimează că, în a doua jumătate a anului 2013, creșterea va fi de 0,5% comparative cu aceeași perioadă a anului 2012 în UE. Pe o bază anuală, creșterea de anul acesta a PIB-ului real este estimată la 0,0% în UE și la -0,4% în zona euro.

În perspectivă, conform previziunilor, creșterea economică se va accelera treptat pe parcursul perioadei de prognozare, ajungând la 1,4 % în UE și la 1,1 % în zona euro în 2014 și atingând 1,9 %, respectiv 1,7% în 2015.

Ajustarea internă și externă în Europa continuă, susținută în multe cazuri prin reforme structurale de amploare și prin consolidarea fiscală semnificativă puse în aplicare în ultimii ani.

Acest lucru a dus la ameliorarea condițiilor necesare pentru ca cererea internă să devină treptat principalul motor al creșterii economice în Europa.

Cu toate acestea, pe fondul unor perspective mai slabe pentru economiile de piață emergente, revenirea la o creștere solidă va fi un proces progresiv.

RELANSARE PROGRESIVĂ

Dezechilibrele macroeconomice acumulate sunt în scădere și se așteaptă o accelerare moderată a ritmului creșterii. Deși situația piețelor financiare s-a îmbunătățit considerabil, iar ratele dobânzilor au scăzut în țările vulnerabile, aceste elemente nu s-au repercutat încă în economia reală, întrucât fragmentarea piețelor financiare persistă, existând diferențe substanțiale între statele membre și între firme de diferite dimensiuni.

Deoarece a scăzut nevoia de a se reduce povara datoriilor, se preconizează că cererea internă se va consolida lent, grație relansării creșterii consumului privat și redresării în ceea ce privește formarea brută de capital fix, datorită îmbunătățirii condițiilor globale de finanțare și a percepției generale asupra economiei.

În 2014 și 2015, se preconizează că cererea internă va fi principalul motor al creșterii, pe fondul unor perspective mai slabe pentru exporturile UE către restul lumii.

Este de așteptat ca redresarea activității economice să se traducă doar treptat prin crearea de locuri de muncă.

² Previziunile de toamnă ale Comisiei Europene

Există perspective modeste de diminuare a ratei șomajului către 10,7% în UE și către 11,8% în zona euro până în 2015, diferențele dintre țări rămânând însă foarte mari.

Se preconizează că, în cursul perioadei de prognozare, inflația prețurilor de consum va rămâne scăzută atât în UE, cât și în zona euro, ratele fiind apropiate de 1½ %.

Ca urmare a câștigurilor continue în materie de competitivitate a prețurilor și a unei consolidări a sectoarelor lor de export, se preconizează că o serie de state membre vulnerabile vor înregistra în acest an excedente de cont curent.

RITM MAI LENT DE CONSOLIDARE

Reducerea deficitelor publice generale va continua.

În 2013, se preconizează că deficitul fiscal global va scădea la 3 ½ % din PIB în UE și la 3 % în zona euro, în timp ce ponderea datoriei în raport cu PIB-ul va ajunge la aproape 90 % în UE și la 96 % în zona euro.

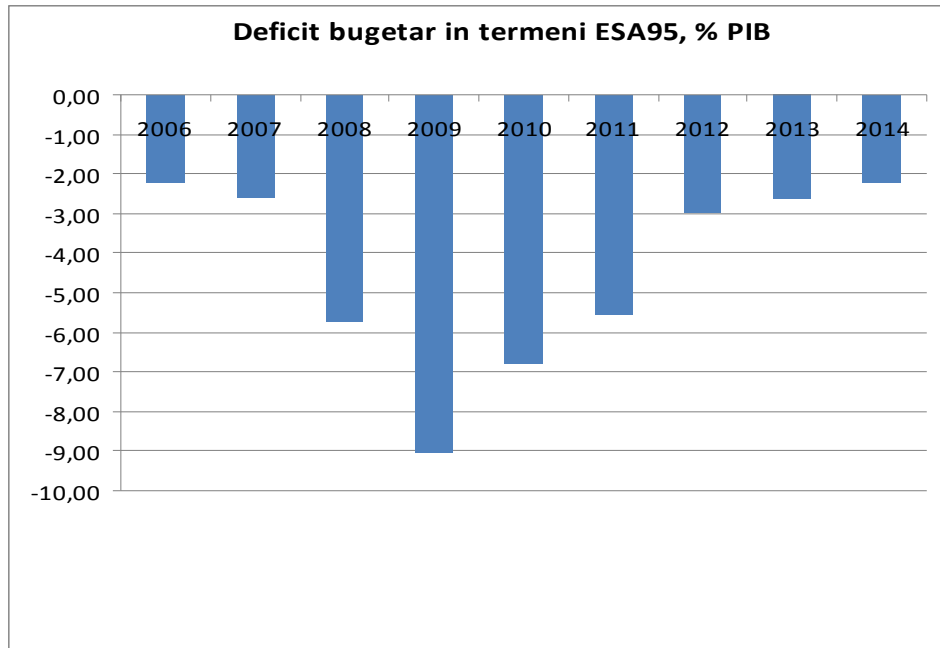
Se prevede că deficitul bugetar structural, adică deficitul public corectat pentru factorii ciclici, măsurile cu caracter excepțional și alte măsuri temporare, va scădea în mod semnificativ în 2013 cu peste ½% din PIB în ambele zone, ca urmare a măsurilor de consolidare puse în aplicare în mai multe state membre.

Conform proiectelor de buget pentru 2014 disponibile înaintea datei limită a previziunilor, această ameliorare va continua în 2014, dar într-un ritm mai lent. Această situație se explică, parțial, prin faptul că unele state membre și-au atins deja obiectivele pe termen mediu în ceea ce privește soldurile bugetare structurale, ceea ce ar trebui să contribuie la reducerea progresivă a datoriei publice.

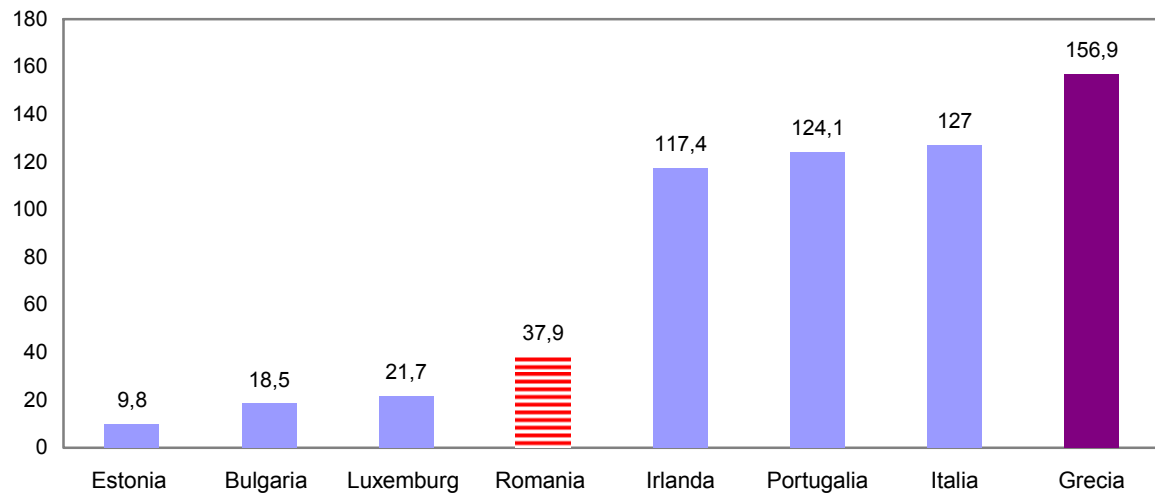
CADRU INTERN

Cadrul general intern este caracterizat prin stabilitate politică, concretizată în relansarea economiei, o încredere mai mare a investitorilor, disciplină bugetară și reducerea risipei, fiind înregistrate progrese pe linia realizării unui echilibru corect între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică, între economic și social, asigurarea credibilității și predictibilității politicii economice a Guvernului și finanțarea la costuri rezonabile a deficitului bugetar și a celui extern, premise pentru realizarea unor finanțe publice sănătoase.

- ✓ Dezechilibrele fiscale acumulate înainte de criza financiară internațională au fost în cea mai mare parte corectate.
- ✓ Deficitul bugetar în anul 2012, calculat potrivit ESA 95, a fost în limita de 3% prevăzută în *Protocol, fapt ce a permis ieșirea României din procedura de deficit excesiv*.
- ✓ Ținta de deficit în termeni cash pe anul 2012, conform datelor preliminare, s-a situat la 2,5% din PIB;
- ✓ Bugetul anului 2013 țintește un deficit de 2,6 la sută din PIB conform metodologiei ESA și 2,5 la sută în termeni cash.

Nivel datoriei guvernamentale în unele țări ale UE în anul 2012

Execuția bugetară pe anul 2012

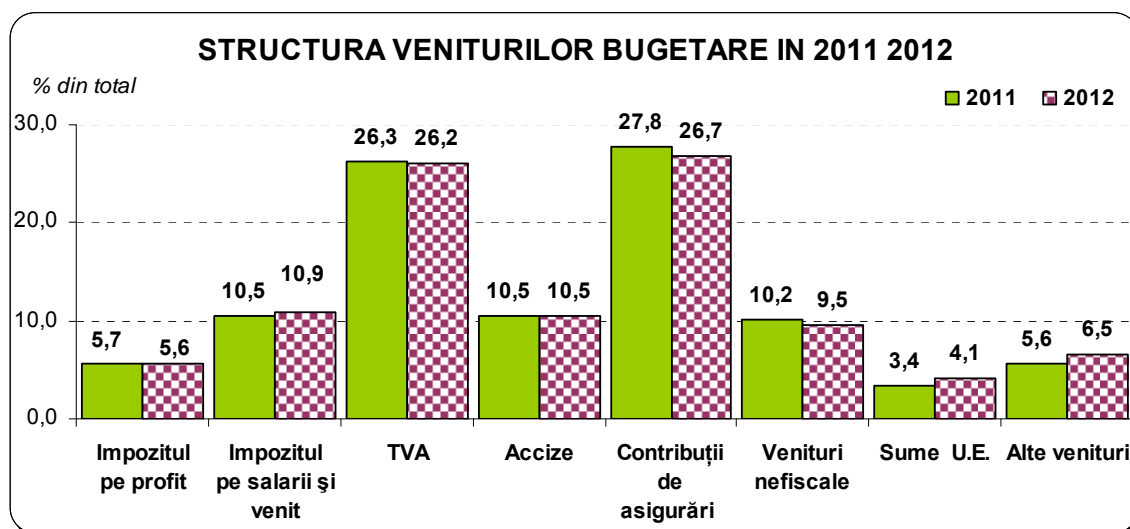
Pe ansamblu, conform datelor operative, execuția bugetului general consolidat în anul 2012 s-a încheiat cu un deficit cash de 14,8 miliarde lei, respectiv 2,5% din PIB, față de un deficit anual prevăzut de 13,7 miliarde lei.

Procesul de consolidare fiscală a continuat în anul 2012, deficitul bugetar diminuându-se cu peste 38% față de 2011, de la 4,3% din PIB la 2,5%.

Veniturile bugetului general consolidat

Veniturile bugetului general consolidat în anul 2012 au totalizat 193,1 miliarde lei, reprezentând 32,9% pondere în PIB și un grad de realizare față de estimările anuale de 97,1%.

Încasările bugetare au fost influențate atât de evoluțiile economice, cât și de deciziile de politică fiscală adoptate, cum ar fi: creșterea salariului minim, majorarea salariilor în sectorul bugetar, modificarea bazei de calcul în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, modificarea cuantumului accizelor, precum și de măsura blocării temporare a rambursărilor fondurilor europene, ca urmare a deficiențelor constatate în anii anteriori.

Din punct de vedere a ponderii principalelor categorii de impozite în total venituri încasate, s-au înregistrat creșteri în cazul **impozitelor pe profit, salarii, venit și câștiguri de capital** cu 0,4 pp, în cazul **impozitelor și taxelor pe bunuri și servicii** cu 1,2 pp, dar și în cazul **sumelor primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări** cu 0,8 puncte procentuale.

În paralel, s-au înregistrat și diminuări în cazul **contribuțiilor de asigurări** cu 1,1 pp și a **veniturilor nefiscale** cu 0,7 pp.

Comparativ cu anul anterior, **veniturile bugetului general consolidat** în anul 2012 au avut o evoluție pozitivă, creșterea nominală înregistrată fiind de 6,2%, iar ca procent în PIB au crescut cu 0,2pp, de la 32,7% în 2011, la 32,9% în 2012.

Creșterea nominală a veniturilor față de anul 2011 a fost determinată, în principal, de încasările din impozitul pe profit (+5,3%), impozitul pe salarii și venit (+9,9%), TVA (+ 5,4%), accize (+6%), contribuții de asigurări (+2%), sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate (+30,6%).

Evoluții sub nivelul încasărilor anului 2011 s-au înregistrat, în principal, în cazul veniturilor din capital (-15,1%) și veniturilor nefiscale (-1,3%).

Încasările din **impozitul pe venit** au crescut ca urmare a majorării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, a creșterii salariului minim.

Veniturile din **accize** au înregistrat creștere ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină, la țigarete, precum și majorării cursului de schimb.

Încasările în cazul veniturilor din **alte impozite și taxe pe bunuri și servicii** în anul 2012 au înregistrat o creștere semnificativă față de încasările anului anterior (+588,4%) datorită virării începând cu anul 2012 a contribuției trimestriale pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniu sănătății.

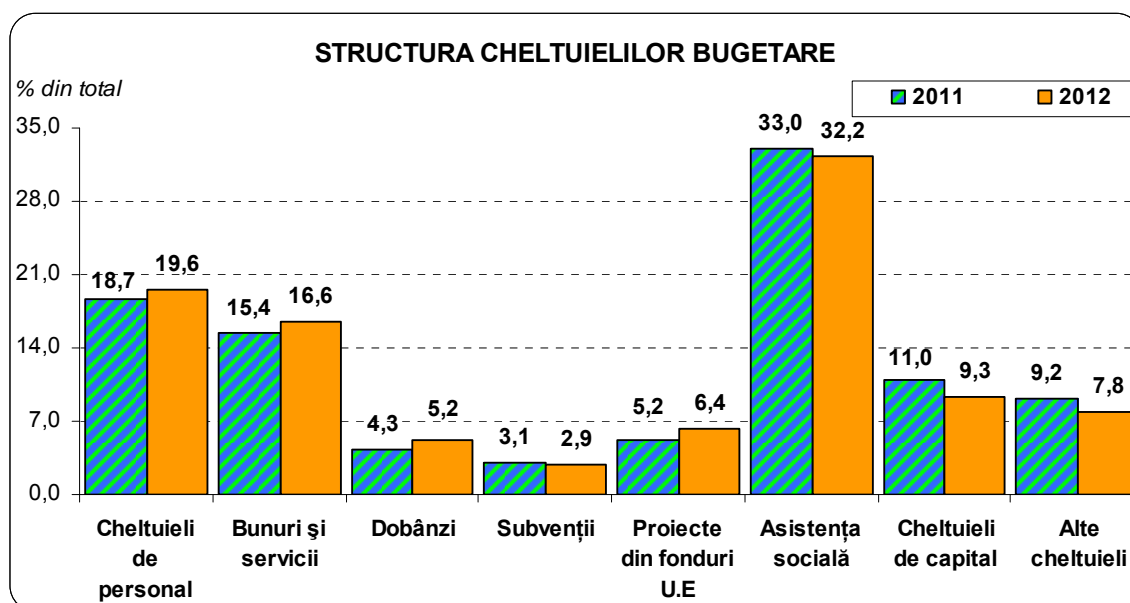
Veniturile din **taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** au crescut față de anul anterior cu 46,4%, ca urmare a încasării în anul 2012 a sumei de 921,6 milioane lei reprezentând taxe de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, potrivit prevederilor H.G. nr.605/2012.

Încasările din **contribuțiile de asigurări**, deși au crescut în termeni nominali cu 2%, ca urmare a influenței rezultate din creșterea câștigului salarial mediu brut, precum și a creșterii salariului minim, ponderea lor în total venituri bugetare s-a diminuat cu 1,1 pp.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost în cuantum de 8 miliarde lei și au reprezentat 1,4% din PIB.

Cheltuielile bugetului general consolidat

Cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat în anul 2012 **207,9 miliarde lei** prezentând un grad de realizare față de nivelul prevăzut de 97,8%.

Structura economică a cheltuielilor a înregistrat o creștere a ponderii cheltuielilor de personal cu 1pp, a cheltuielilor cu bunuri și servicii cu 1,1pp, dobânzi cu 0,8pp și a cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cu 1,1pp.

Diminuări ale ponderii s-au înregistrat în cazul cheltuielilor cu subvențiile cu 0,2 pp și a cheltuielilor cu asistența socială cu 0,8 pp.

Comparativ anul anterior, **cheltuielile bugetului general consolidat** au înregistrat o creștere nominală de 1% în condițiile în care ponderea acestora în PIB s-a diminuat cu 1,6pp.

În anul 2012, s-au înregistrat diminuări ale cheltuielilor bugetare față de anul precedent în cazul **cheltuielilor cu subvențiile** cu 4,4%, **cheltuielilor cu asistența socială** cu 1,4%, dar și în cazul celor aferente **programelor cu finanțare rambursabilă** cu 23,6%.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în anul 2012, au crescut cu 6,2% față de anul precedent, ca urmare a reîntregirii salariilor în sectorul bugetar cu 8% începând cu luna iulie, precum și acordării unor drepturi salariale în urma unor hotărâri judecătorești.

În anul 2012 s-au menținut restricțiile cu privire la angajările din sistemul bugetar, precum și cele cu privire la acordarea anumitor sporuri personalului bugetar.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 8,4% față de anul precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2. Creșterile au fost înregistrate, în principal, la administrațiile locale, precum și la fondul național de sănătate, ca urmare a plăților făcute pentru servicii medicale și medicamente.

Cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o creștere cu 20,6% față de anul precedent, ca rezultat al majorării deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora, înregistrându-se astfel un efort suplimentar în ceea ce privește plata ratelor de capital și a dobânzilor.

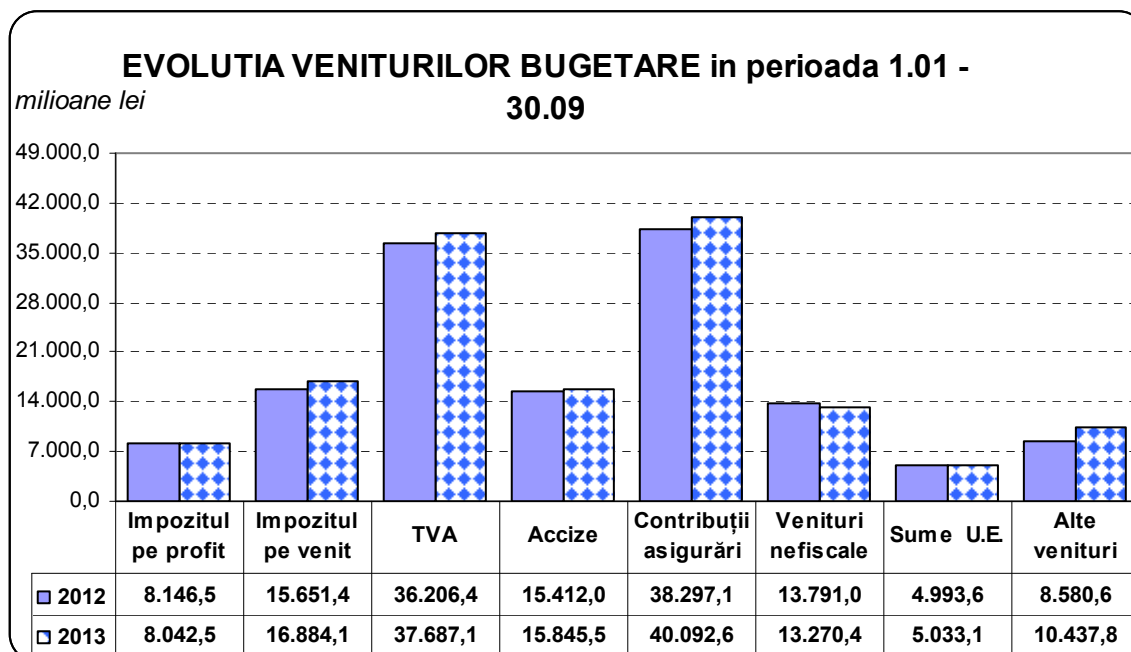
Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în anul 2012 de 35,5 miliarde lei și au reprezentat 6% ca pondere în PIB.

Execuția bugetară aferentă perioadei 1 ianuarie – 30 septembrie a anului 2013

Conform datelor operative, execuția bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 s-a încheiat cu un deficit cash de 8,1 miliarde lei, respectiv 1,3 % din PIB.

Veniturile bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 au totalizat 147,3 miliarde lei (23,5% din PIB) și au înregistrat o creștere nominală față de aceeași perioadă a anului precedent de 4,4%.

Creșterea nominală a veniturilor comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012 a fost determinată, în principal, de evoluția pozitivă înregistrată la încasările din: impozitul pe salarii și venit (+7,9%), impozite și taxe pe proprietate (+8,9%), TVA (+4,2%), accize (+2,8%), contribuții de asigurări (+4,7%). Cea mai puternică creștere a veniturilor bugetare s-a înregistrat în cazul taxei pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități (+122,6%), în principal, ca urmare a încasării taxelor de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

Încasări sub nivelul realizărilor aceleiași perioade a anului precedent s-au înregistrat, în principal, în cazul impozitului pe comerțul exterior și tranzacțiile internaționale (-16,3%) și a veniturilor nefiscale (-3,8%).

Impozitul pe salarii și venit și contribuțiile de asigurări sociale au crescut (+7,9%, respectiv +4,7%), datorită reîntregirii salariilor personalului bugetar, a creșterii punctului de pensie și a majorării salariului minim de la 1 februarie 2013 și respectiv 1 iulie 2013

Încasările din **impozitele și taxele pe proprietate** au fost cu 9,7% mai mari față de primele nouă luni ale anului 2012, ca urmare a creșterii în anul 2013 a nivelului valorii impozabile în cazul clădirilor și al terenurilor.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, **taxa pe valoarea adăugată** a înregistrat o creștere cu 4,1%, în condițiile în care încasările din **TVA** au crescut cu 4,2%, în timp ce rambursările de taxă au fost cu 5,5% mai mari.

Încasările din **accize** au crescut în termeni nominali cu 2,8%, ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină și bere, a majorării cursului valutar leu/euro luat în calcul la plata accizelor, precum și a implementării unor reforme administrative de îmbunătățire a colectării.

Veniturile nefiscale au scăzut cu 3,8% la nivelul bugetului general consolidat, scăderea înregistrându-se numai la bugetul de stat cu 18,8%.

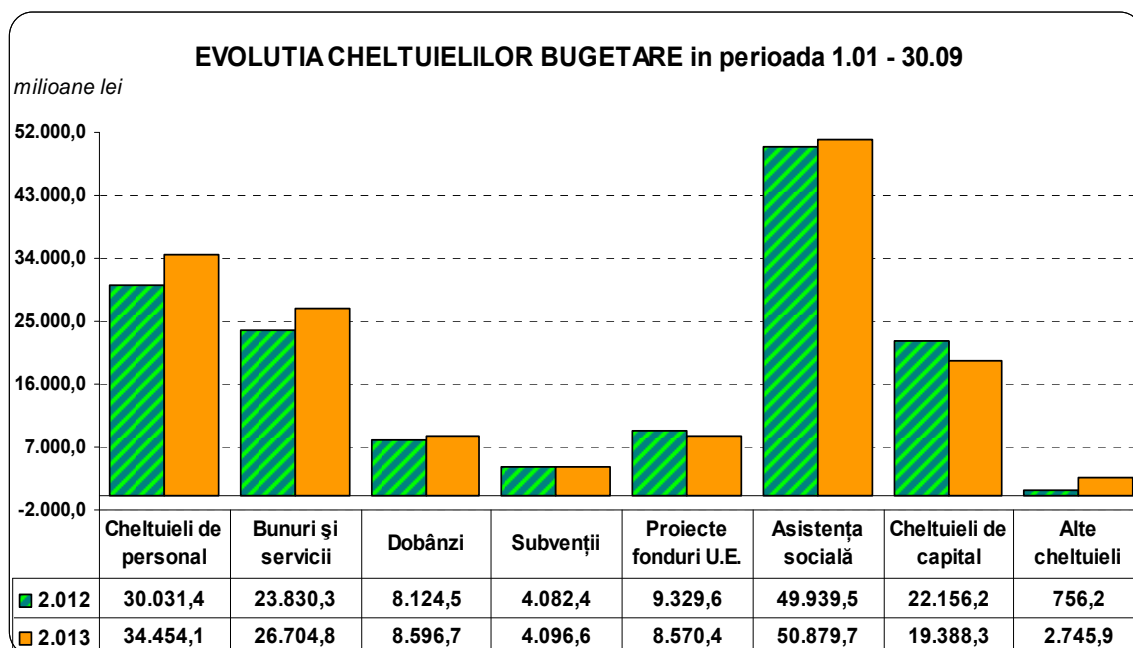
Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate în primele nouă luni ale anului 2013 au fost în cuantum de 5 miliarde lei și au reprezentat 0,8% din PIB.

Cheltuielile bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 au fost în sumă de 155,4 miliarde lei și au înregistrat o creștere nominală de 4,8%, dar ca procent în PIB acestea s-au diminuat cu 0,4 pp, de la 25,2% în aceeași perioadă a anului 2012 la 24,8% în 2013.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în primele nouă luni ale anului 2013, au crescut cu 14,7% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a reîntregirii salariilor în sectorul bugetar la nivelul lunii iunie 2010 și a plății obligațiilor stabilite prin hotărârile judecătorești.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 12,1% față de nouă luni ale anului precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2 pp. Creșterile au fost înregistrate, în principal, ca urmare a accelerării procesului de achitare a arieratelor de către autoritățile locale și a plăților din fondul național de sănătate.

Cheltuielile pentru **investiții** incluzând cheltuielile de capital și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost de 19,4 miliarde lei, reprezentând 3,1% din PIB.

3.2.Eficiența utilizării fondurilor publice

Capătă o importanță deosebită în contextul noii abordări a politicii bugetare induse de evoluțiile interne și internaționale, de îmbunătățirea guvernantei fiscale la nivelul Uniunii Europene și de constrângerile Tratatului fiscal care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2013. Tratatul fiscal stabilește aplicarea unei game mai largi și mai stricte de sancțiuni în caz de nerespectare a criteriului datoriei publice și a criteriului deficitului bugetar. În acest context, prelungirea și în anul 2014 a unor măsuri bugetare care să conducă la utilizarea fondurilor publice de o manieră echilibrată este o coordonată de bază a construcției bugetare.

Prelungirea și în anul 2014 a unor măsuri bugetare care să conducă la utilizarea fondurilor publice de o manieră echilibrată este o coordonată de bază a construcției bugetare.

- ✓ Amânarea până în anul 2015 a aplicării prevederilor Legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă pentru personal din instituțiile și autoritățile publice, cu excepția instituțiilor finanțate integral din venituri proprii și a unităților prevăzute la art. 93 alin. (1¹) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Amânarea până în anul 2015 a aplicării prevederilor Legii nr. 193/2006 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 referitoare la acordarea de tichete cadou și respectiv tichete de vacanță pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice.
- ✓ Pentru reducerea presiunilor asupra cheltuielilor bugetului de stat se propune ca alocarea de fonduri de la bugetul de stat pentru finanțarea activității Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României să se realizeze începând cu anul 2015.
- ✓ Aplicarea și în anul 2014 a prevederilor art. 18 și 19 ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011.

O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Are în vedere crearea unui cadru legal aplicabil tuturor instituțiilor și entităților publice care să asigure implementarea și funcționarea *sistemului național de verificare, monitorizare, raportare și control a situațiilor financiare, angajamentelor legale și bugetelor entităților publice*, sistem care va asigura integrarea sistemului de raportare contabilă al instituțiilor publice cu sistemul de plăți al Trezoreriei statului și care va include un modul pentru raportarea și **controlul angajamentelor legale** pentru toate nivelurile administrației publice și un modul pentru raportare și modificare bugete.

- Controlul angajamentelor are în vedere necesitatea întăririi disciplinei bugetare la nivelul entităților publice și a responsabilizării ordonatorilor de credite în procesul bugetar și reducerea deficitului bugetului general consolidat prin diminuarea arieratelor înregistrate de entitățile publice;
- Prioritatea majoră a Guvernului o constituie îmbunătățirea planificării bugetare și prioritizarea proiectelor de investiții publice semnificative, pentru a spori absorbția fondurilor UE, în vederea creării spațiului fiscal și a susținerii creșterii economice.
- Mai buna prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative, mutând finanțarea de la sursele naționale către sursele UE, va contribui la îmbunătățirea deficitului fiscal.
- În cadrul Ministerului Finanțelor Publice s-a înființat Unitatea de Evaluare a Investițiilor Publice, care va contribui la întărirea controlului calității în procesele de elaborare, prioritizare, evaluare și gestionare a proiectelor noi de investiții publice.
- S-a avut în vedere emiterea unui nou set de criterii de prioritizare a căror aplicare să determine o utilizare a fondurilor bugetare alocate proiectelor de investiții semnificative de o manieră mai echilibrată și mai eficientă. La aplicarea prevederilor *Capitolului Criterii de prioritizare a investițiilor publice semnificative* al acestei ordonanțe de urgență sunt exceptate proiectele de investiții publice din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.

3.3.Evoluții și tendințe macroeconomice interne 2013-2017

Evoluții macroeconomice în anul 2013

Creșterea economică în semestrul I 2013 a fost de 1,8%

Evoluția pozitivă a economiei în semestrul I 2013 a fost susținută, pe de o parte, de producția din agricultură și din industrie, și pe de altă parte de revenirea pe creștere a cererii externe care a favorizat exporturile de bunuri și servicii ale României.

Caracteristicile generale ale evoluției trimestriale sunt:

- cererea externă netă a reprezentat motorul creșterii economice
- cheltuielile cu consumul privat au înregistrat creștere pe trimestrul II după scăderea înregistrată în trimestrul I, comparativ cu trimestrele corespunzătoare din 2012
- formarea brută de capital fix a înregistrat dinamici negative, dar în condiții echivalente din punct de vedere al sezonității (serie ajustată) acestea au fost mai mari în trimestrul II a.c. față de trimestrul I 2013, ilustrând tendința de redresare
- consumul guvernamental, care include consumul individual și consumul colectiv al administrației publice, a înregistrat reduceri în fiecare trimestru
- industria, agricultura și serviciile au contribuit pozitiv la creșterea PIB în semestrul I 2013
- impozitele nete pe produs au înregistrat o dinamică negativă (-1,5%)

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare a anului precedent, % -

Evoluția produsului intern brut în 2013

	Trim. I	Trim. II	Sem. I
Cererea internă, din care:	-2,2	-4,3	-3,4
- Cheltuielile cu consumul privat	-0,3	0,5	0,1
- Cheltuielile cu consumul guvernamental	-0,2	-0,3	-0,3
- Formarea brută de capital fix	-5,4	-2,9	-3,9
Exportul de bunuri și servicii	9,1	14,5	11,9
Importul de bunuri și servicii	-0,1	0,1	0,0
Produsul intern brut	2,2	1,5	1,8
Industria	2,6	5,0	3,9
Agricultură, silvicultură, pescuit	-8,0	17,7	6,1
Construcții	1,6	-4,5	-2,5
Servicii	3,0	0,8	1,8

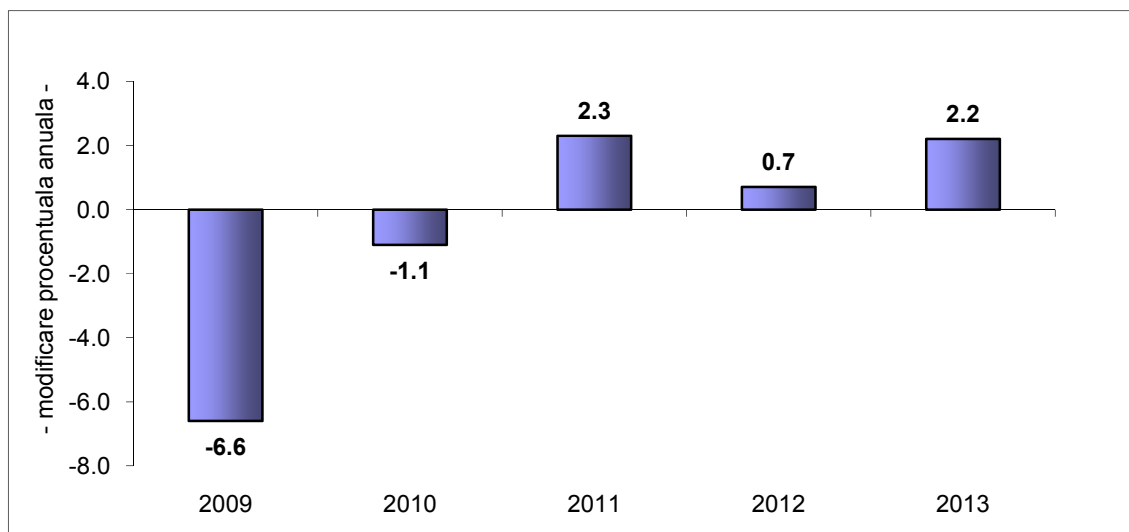
O evoluție bună a economiei este așteptată în semestrul II 2013

Se așteaptă o majorare a cererii interne, pe fondul creșterii valorii adăugate brute din agricultură ca urmare a condițiilor climatice favorabile, precum și revigorarea sectorului de construcții.

Creșterea economică se va accelera în anul 2013

Având în vedere o producție agricolă foarte bună și, implicit, valoarea adăugată brută din acest sector, precum și menținerea cererii externe, pentru anul 2013 se estimează o creștere a produsului intern brut de 2,2%.

Evoluția în termeni reali a produsului intern brut

Inflația anuală se reduce în a doua parte a anului 2013

În luna septembrie 2013, inflația anuală a fost de 1,88%, reducându-se cu 1,79 puncte procentuale față de luna august.

La sfârșitul anului 2013 se așteaptă ca rata inflației să ajungă la circa 2%.

Cadrul macroeconomic în 2014 și pe termen mediu

Indicatori	UM	Estimări 2014
Produsul intern brut, prețuri curente	mld lei	658,6
- creșterea reală	%	2,2
Creșterea medie a prețurilor de consum (IPC)	%	2,4
Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul anului	mii pers	435
- rata șomajului înregistrat	%	4,8
Câștigul salarial mediu brut	lei/ luna	2.298
Soldul contului curent	% PIB	-1,3

Creșterea economică prognozată va fi de 2,2% în anul 2014

Având în vedere contextul economic internațional și evoluția economică și financiară din zona euro, pentru anul 2014, scenariul de prognoză prevede o creștere a produsului intern brut de 2,2%, cererea internă reprezentând motorul creșterii economice.

- Ritmul de creștere a formării brute de capital fix va fi de 4,0%
- Cheltuielile cu consumul privat se vor majora cu 1,6%

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe va reprezenta 1,3% din PIB

După reducerea semnificativă a ponderii în PIB a deficitului de cont curent până la 1% în anul 2013, se așteaptă ca aceasta să fie de 1,3% în 2014, cu un sold comercial de 3% din PIB.

- Presiunile pe piața muncii se vor atenua** Se așteaptă o majorare a numărului de salariați concomitent cu reducerea ratei șomajului înregistrat la sfârșitul anului 2014.
- Inflația anuală se va reduce în 2014** Consolidarea procesului de reducere a inflației este susținută de rezultatele bune ale producției agricole din anul 2013 cât și de efectele măsurilor de reducere a cotei de TVA la pâine și făină care determină pentru anul 2014 un efect de bază ce va influența favorabil dinamica prețurilor din primele 3 trimestre. La sfârșitul anului rata inflației va ajunge la 3,0%, cu o medie anuală de 2,4%.
- Previziunile macroeconomice sunt convergente cu cele ale Comisiei Europene** În concordanță cu prevederile Legii nr. 270/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, previziunile macroeconomice utilizate la proiecția bugetară sunt cele din prognoza de toamnă a Comisiei Naționale de Prognoză, care nu prezintă diferențe semnificative față de prognoza de toamnă a Comisiei Europene.

Comparație între prognoza CNP și prognoza CE pentru anul 2014		
	Prognoza CNP	Prognoza CE
PIB, mld lei	658,6	658,0
Creștere economică, %	2,2	2,1
Consum privat, %	1,6	1,6
Consum public, %	1,7	1,8
Formarea brută de capital fix, %	4,0	3,5
Deflatorul PIB, %	3,0	3,0
Indicele armonizat al prețurilor de consum, %	2,5	2,5
Contribuții la creșterea PIB - procente		
- Cererea internă	2,3	2,2
- Exportul net	-0,1	-0,1

- Creșterea economică pe termen mediu se va accelera** Pentru perioada 2015 - 2017 se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, cu un ritm mediu anual de 2,9%. Cererea internă va continua să reprezinte motorul creșterii economice.
- Formarea brută de capital fix se va accelera pe fondul îmbunătățirii finanțării din economie, cu un ritm mediu anual de 6,5%.

Evoluția indicatorilor macroeconomici pe termen mediu

- modificare procentuală față de anul anterior -

	2013	2014	2015	2016	2017
Produsul intern brut,					
- prețuri curente – mld. lei	625,6	658,6	692,2	730,3	771,6
- creșterea reală, %	2,2	2,2	2,5	3,0	3,3
Contul curent – mil. euro	-1.480	-1.910	-2.525	-3.125	-4.100
- % din PIB	-1,0	-1,3	-1,6	-1,9	-2,3
Creșterea prețurilor de consum, %					
- sfârșitul anului	2,0	3,0	2,5	2,3	2,2
- media anuală	4,1	2,4	2,8	2,5	2,3
Cursul de schimb mediu – lei/euro	4,42	4,45	4,40	4,40	4,37
Câștigul salarial mediu brut lunar - lei	2.185	2.298	2.401	2.492	2.582
Câștigul salarial mediu net lunar - lei	1.594	1.676	1.750	1.815	1.879
Câștigul salarial real, %	1,6	2,6	1,6	1,2	1,2
Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul anului, mii persoane	438	435	420	415	410
- rata șomajului înregistrat, %	4,9	4,8	4,6	4,5	4,4

Deficitul contului curent se va menține în limite sustenabile

Ponderea în PIB a deficitului de cont curent se va majora treptat după 2014, până la 2,3% în 2017.

Piața muncii va continua să se îmbunătățească

Ocuparea forței de muncă se va îmbunătăți, în principal, prin creșterea numărului de salariați, fiind posibilă creșterea productivității muncii.

Numărul șomerilor înregistrați se va reduce, rata șomajului scăzând până la 4,4% la sfârșitul anului 2017.

Tendința de reducere a inflației va continua

Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului.

- Rata inflației urmează să se reducă gradual până la nivelul de 2,2% la sfârșitul anului 2017, cu o medie anuală în scădere de la 2,8% în 2015 la 2,3% în 2017.

Capitolul 3.4. Riscuri fiscal-bugetare ale bugetului pe anul 2014 și orizontul 2015-2017

Estimările bugetare și prognozele economice care preced întocmirea bugetului pot fi ținta a numeroase riscuri, inclusiv ale efectelor provenite din *variațiile* ipotezelor de bază și ale parametrilor de prognoză.

Balanță echilibrată a *riscurilor asociate perspectivei economice pentru România*

Performanțele înregistrate de România în cadrul ultimelor două Acorduri Stand-By de tip preventiv, convenite cu organismele financiare internaționale au condus la consolidarea încrederii în capacitățile instituționale și politice ale autorităților de a implementa politici sănătoase, finanțarea programelor economice aferente acestora, atât a celor încheiate deja cu succes precum și a celui de-al treilea, aflat în derulare, servind drept ancoră pentru politica fiscală și continuarea reformelor structurale.

Principalele riscuri privind evoluția economică în anul 2014

Riscurile care pot afecta economia reală și implicit obiectivul de creștere economică sunt în principal de natură externă. Economia românească ca parte a economiei europene depinde de contextul economic internațional.

Recentele previziuni ale Comisiei Europene confirmă așteptările ca revenirea economică în UE începută în trimestrul al doilea din acest an să continue și să se accelereze anul viitor. În caz contrar, reducerea cererii din UE și mai ales din țările care sunt principalii parteneri comerciali ai României va afecta – prin intermediul exportului dar și al fluxurilor investiționale – creșterea produsului intern brut. Între riscurile externe la adresa perspectivelor macroeconomice se mențin și cele legate de fragilitatea piețelor financiare, de incertitudinea politicii fiscale a SUA, precum și tensiunile geopolitice care ar putea conduce la o creștere mai mare a prețurilor la energie.

Pe plan intern, riscurile sunt în general echilibrate din punct de vedere al afectării ofertei sau cererii interne. După anul agricol 2013 foarte bun, dacă condițiile climatice vor fi defavorabile în 2014, producția agricolă ar putea înregistra o contracție foarte accentuată cu efect direct în inflație și creșterea economică. Ca risc cu impact în toate sectoarele economice și cu deosebire asupra întreprinderilor mici și mijlocii trebuie subliniată politica restrictivă de creditare a sectorului bancar, cu toate că rata de politică monetară a fost relaxată. Ca urmare a evoluțiilor din ultimele luni se așteaptă o ușoară revigorare a creditului bancar, dar pentru atingerea obiectivelor de creștere economică din 2014 este nevoie de o extindere semnificativă a creditării agenților economici și a populației.

Riscuri mai echilibrate pentru Europa pe fondul relansării economice progresive Persistă anumite riscuri externe legate de contextul financiar european și internațional

Previziunile actuale cu privire la Europa se bazează pe ipoteza punerii în aplicare riguroasă a măsurilor de politică convenite la nivelul UE și al statelor membre, măsuri ce vor sprijini în continuare procesul de ajustare necesar aflat în curs de desfășurare și vor susține îmbunătățirea climatului de încredere cât și a condițiilor financiare.

- Bazele redresării au fost puse de ampla acțiune de consolidare fiscală și de reformele structurale întreprinse în Europa;
- În prezent, conform ultimelor date statistice, ia avânt un proces de relansare economică progresivă. După o scădere care a durat până în primul trimestru al anului 2013, economia europeană a început să crească din nou în al doilea trimestru, iar PIB real va continua evoluția ascendentă în mod constant de-a lungul acestui an. În perspectivă, creșterea economică se va accelera treptat pe parcursul perioadei de prognozare, ajungând la 1,4 % în UE și la 1,1 % în zona euro și atingând 1,9 %, respectiv 1,7% în 2015.
- Riscurile privind integritatea monedei euro percepute în legătură cu criza datorilor suverane au disparut;
- Au apărut *riscuri orientate mai mult în sens pozitiv*, legate de posibilitatea ca reformele puse în aplicare în ultimii ani să poată genera mai multe efecte pozitive, mai repede decât se preconizase. O

evoluție benignă a piețelor financiare ar putea spori încrederea mai mult decât se așteaptă în scenariul de bază. Noi reforme structurale, suplimentare față de ipotezele din scenariul de bază, ar putea fi adoptate în statele membre vulnerabile, iar efectele reformelor deja implementate, ar putea avea noi influențe pozitive, conducând la o accelerare a procesului de ajustare, cu impact pozitiv asupra creșterii.

- Cu toate acestea, deși nivelul de incertitudine a scăzut, acesta rămâne ridicat și amenință să frâneze în continuare creșterea.

- Principalul risc din zona euro ramane *stresul de pe piețele financiare și reactivarea unor percepții negative* cu privire la riguroasa aplicare a politicilor economice. Continuă să persiste *riscul ca derapajul politicilor* să sporească gradul de incertitudine și să reînvie presiunile financiare, în timp ce riscurile de evoluție negativă din mediul extern au crescut.

- Materializarea previziunilor din scenariul de bază depinde, de asemenea, de viitoarele *evoluții din mediul de business și de încrederea consumatorilor*, ca și de *evoluția procesului de defragmentare financiară*, în curs de desfășurare. Implementarea *mecanismului unic de supraveghere financiară* constituie un progres major către înfaptuirea *uniunii bancare*. În prezent, anumite provocări afectează piețele financiare precum și sectorul bancar, ipoteza de reducere a incertitudinii și de îmbunătățire a condițiilor de finanțare, bazându-se tocmai pe progresele preconizate pe această linie. De aceea, nu este exclusă revenirea stresului și slăbirea încrederii financiare, mai ales pe fondul unui ritm mai lent de continuare a reformelor în 2014. În 2013, se preconizează că deficitul global va scădea la 3,5 % din PIB în UE și la 3 % în zona euro, în timp ce ponderea datoriei în raport cu PIB-ul va ajunge la aproape 90 % în UE și la 96 % în zona euro. Se prevede că deficitul bugetar structural va scădea în mod semnificativ în 2013 cu peste 0,5 % din PIB în ambele zone, ca urmare a măsurilor de consolidare puse în aplicare în mai multe state membre. Reducerea deficitelor publice generale va continua și în 2014, dar într-un ritm mai lent. Această situație se explică, parțial, prin faptul că unele state membre și-au atins deja obiectivele pe termen mediu în ceea ce privește soldurile bugetare structurale.

Riscuri reduse la adresa sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu

În ipoteza menținerii premizelor din **scenariul de bază** al estimării indicatorilor macroeconomici și ai celor bugetari, finanțele publice nu riscă să fie supuse unor presiuni bugetare importante pe termen scurt sau mediu.

În urma amplului proces de consolidare fiscală și a reformelor structurale începute pe parcursul acordurilor financiare cu organismele financiare internaționale finalizate cu succes de România continuate și pe parcursul actualului acord încheiat, situația finanțelor publice ale României s-a îmbunătățit: **deficitul bugetar** în termeni ESA a coborât în anul 2012 **sub nivelul de 3% din PIB** prevăzut de *Procedura de Deficit Excesiv*, iar **datoria publică a României** va continua să se situeze mult sub plafonul de 60 % din PIB, prevăzut de criteriile de la Maastricht.

La nivelul **anului 2013** bugetul inițial, aprobat prin Legea bugetului de stat nr. 5/2013, a fost rectificat pe baza *Ordonanței Guvernului nr. 17/30 iulie 2013 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2013* și a *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 99/30 octombrie 2013 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2013*.

Soldul cash al bugetului general consolidat, estimat cu ocazia primei rectificări bugetare la -2,3 % din PIB a fost majorat la cea de-a doua rectificare bugetară din 2013, la **-2,5 % din PIB**, păstrând obiectivul de ajustare a deficitului pe termen mediu prevăzut de Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare (Tratatul Fiscal), iar **nivelul datoriei publice** se va menține mult sub plafonul de 60 % din PIB.

Deficitul structural va fi de 1% în anul 2015.

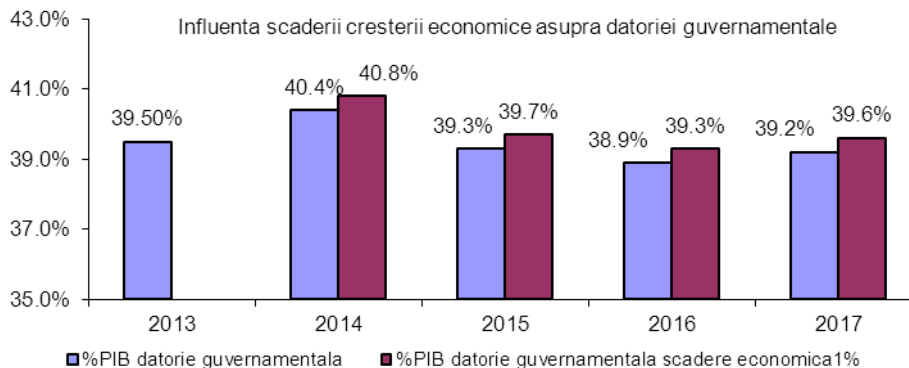
Pe termen mediu este avută în vedere o mai bună gestionare a riscurilor fiscale în contextul reformelor managementului finanțelor publice.

1) Riscul bugetar rezultat din plățile efectuate de MFP în calitate de garant pentru garanțiile emise de stat

Având în vedere stocul în descreștere al garanțiilor de stat emise în trecut pentru împrumuturile contractate de companii și gradul foarte redus al plăților efectuate de MFP în calitate de Garant în contul garanțiilor emise în cadrul programelor guvernamentale, estimările privind plățile ce urmează a se efectua din bugetul de stat în contul acestor garanții se situează sub 0,1% din PIB în perioada 2014 - 2017. Ipotezele acestui scenariu au în vedere și garanțiile de stat emise în cadrul programului guvernamental "Prima casă", programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, programului pentru reabilitarea termică a ansamblurilor de locuințe, programul Kogălniceanu de sprijinire a IMM-urilor și programul guvernamental cu privire la măsuri pentru îmbunătățirea arhitecturală și a cerințelor de mediu a ansamblurilor de locuințe. La estimarea plăților în contul garanțiilor emise, nu au fost luate în considerare eventualele plăți în contul noului program guvernamental pentru garantarea liniilor de credit destinate capitalului de lucru al IMM-urilor, întrucât pentru acest program urmează a fi elaborată legislația secundară.

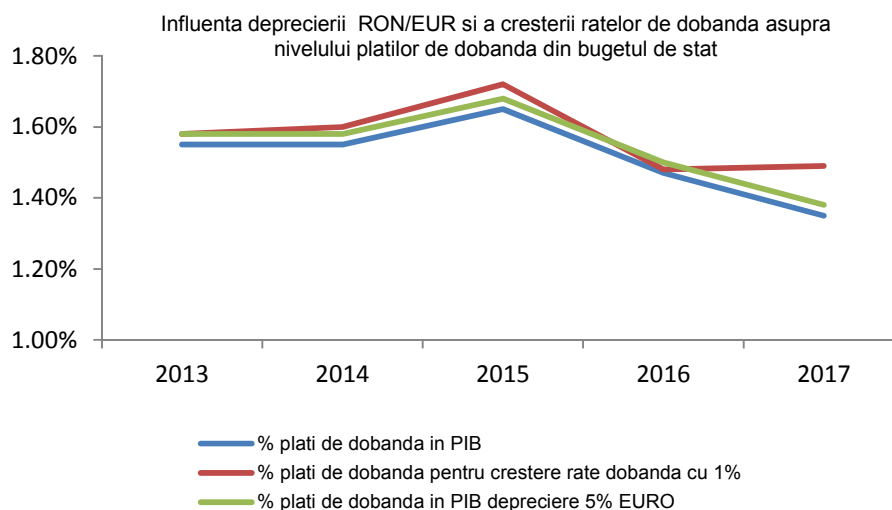
2) Analiza de senzitivitate a datoriei guvernamentale brute

1) *Analiza influenței reducerii sub așteptări a creșterii economice, asupra nivelului datoriei guvernamentale. Scenariul de bază este realizat conform proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, iar scenariul alternativ este construit pe baza scăderii creșterii economice cu 1% față de scenariul de bază.*

După cum se observă în graficul de mai sus, în scenariul de bază ponderea în PIB a datoriei guvernamentale brute va scădea cu 0,3% la sfârșitul anului 2017, comparativ cu nivelul datoriei estimat pentru sfârșitul anului 2013, iar în scenariul alternativ, ponderea datoriei guvernamentale brute în PIB va crește cu 0,1%.

2) Analiza influenței deprecierei monedei naționale față de EURO și a creșterii ratelor de dobândă cu 1% asupra nivelului plăților de dobândă din bugetul de stat

Dacă în scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB va scădea cu 0,2% la sfârșitul anului 2017 comparativ cu nivelul datoriei estimat pentru sfârșitul anului 2013, în scenariul deprecierei cu 5% a monedei naționale față de Euro, aceasta va scădea cu 0,17%, în timp ce în scenariul alternativ de creștere a ratelor de dobândă cu 1%, ponderea plăților de dobândă în PIB va scădea cu 0,06%.

Riscul nerealizării veniturilor bugetare

A. Riscul rezultat din neîncasarea veniturilor în conformitate cu programul stabilit

Realizarea veniturilor la niveluri mai mici decât au fost stabilite în programul bugetar, în ultima parte a anului 2013 a reflectat în principal pierderile din sectorul bancar, scăderea TVA aferentă importurilor, venituri fiscale mai mici și o colectare mai slabă datorată parțial unei restructurări a administrației fiscale. Nerealizarea veniturilor a fost în mare parte compensată prin măsuri pe partea de cheltuieli și modificarea în creștere cu 0,2% din PIB a plafonului de deficit în scopul asigurării spațiului fiscal pentru o cofinanțare mai mare a fondurilor UE și de a susține investițiile generatoare de creștere economică.

Cauzele care au stat la baza nerespectării țintelor de venituri pe lunile august-septembrie 2013 pot continua să producă efecte și pe parcursul exercițiului bugetar 2014, generând constrângeri suplimentare pe partea de cheltuieli și impunând, totodată, prudență sporită în ceea ce privește respectarea țintelor fiscale și a angajamentelor asumate de România cu organisme financiare internaționale. Ca măsură de protecție împotriva incertitudinilor pe partea de venituri, nu va fi eliberată rezerva de 10% din buget înainte de cea de-a doua rectificare a bugetului din 2014.

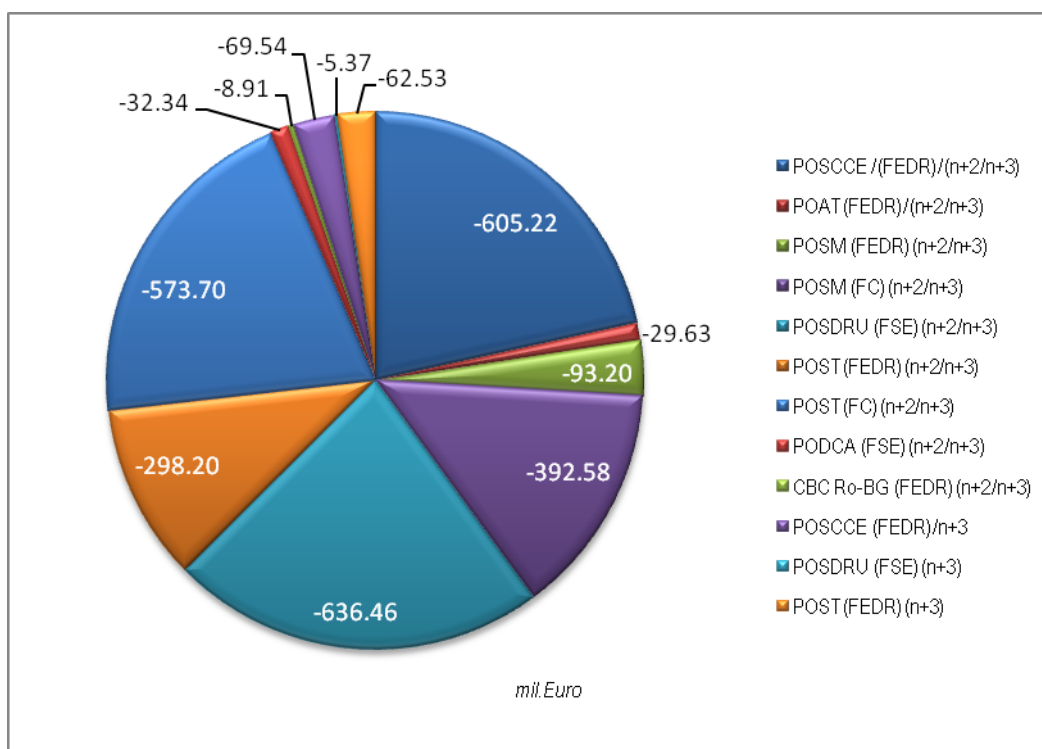
B. Riscuri asociate absorbției fondurilor externe nerambursabile provenite de la Uniunea Europeană

Pe plan intern, accelerarea absorbției fondurilor UE constituie o prioritate majoră, îndeosebi în contextul măsurilor de reorientare a resurselor bugetare către proiectele de investiții cu finanțare UE.

La nivelul anului 2013, deși s-au înregistrat progrese în absorbția fondurilor UE, se impun eforturi suplimentare pentru corectarea iregularităților trecute din sistem, iregularități ce au condus la *corecții financiare* pe parcursul anului 2012, mai ales în ceea ce privește problemele legate de achizițiile publice.

În urma evaluării riscului dezangajării automate (regula n+2/n+3) pentru perioada de programare 2007-2013, în conformitate cu prevederile art. 93-94 din Regulamentul (CE) 1083/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și în raport cu prevederile proiectului de modificare a Regulamentului (CE) 1083/2006, referitor la aplicarea regulii n+3 de dezangajare a angajamentelor aferente anilor 2011 și 2012 pentru România și Slovacia, a rezultat că, în ipoteza în care aceste prognoze se vor îndeplini, la sfârșitul anului 2013 vor fi dezangajate din oficiu următoarele sume:

Program operațional / Fond	mil. Euro	
	Regula n+2/n+3	Regula n+3
POSCCE (FEDR)	-605.22	-69.54
POAT(FEDR)	-29.63	
POSM (FEDR)	-93.20	
POSM (FC)	-392.58	
POSDRU (FSE)	-636.46	-5.37
POST(FEDR)	-298.20	-62.53
POST(FC)	-573.70	
PODCA (FSE)	-32.34	
CBC Ro-BG (FEDR)	-8.91	
TOTAL	-2,670.25	-137.44

Risc de intensitate medie legat de sustenabilitatea pe termen lung a bugetului de pensii și adecvarea sistemului de pensii

Pe termen lung, România este expusă unui risc de intensitate medie ca urmare a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației, având în vedere procentul scăzut al contribuabililor care sunt activi pe piața muncii față de procentul persoanelor care beneficiază de drepturi de pensie.

În viitor, vor fi evaluate rezultatele pilonului doi de pensii și implicațiile acestuia asupra sustenabilității fiscale precum și gradul de adecvare a sistemului de pensii asupra pieței de capital din România.

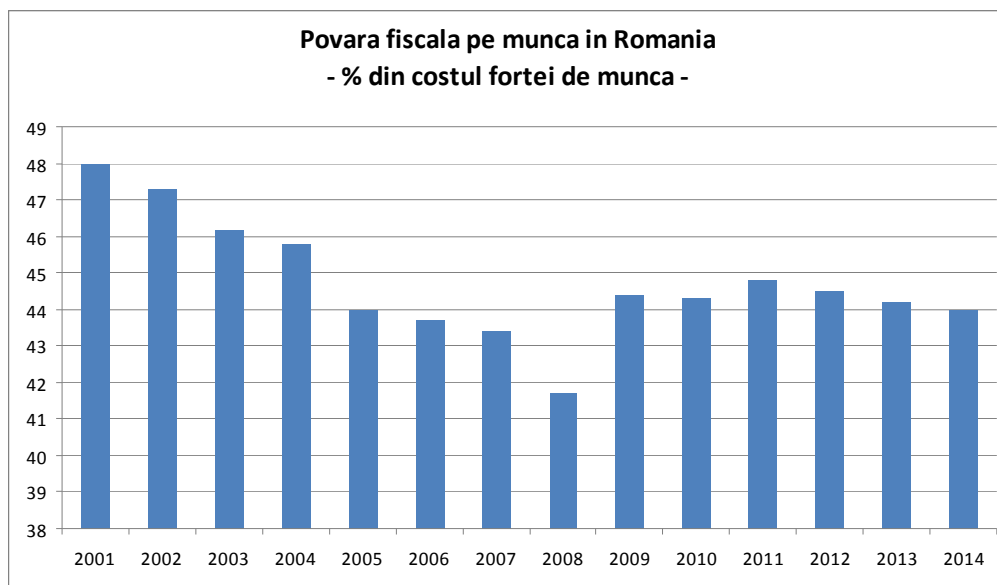
Capitolul 4. Politica fiscal-bugetară și de administrare fiscală

4.1. Politica fiscal-bugetară

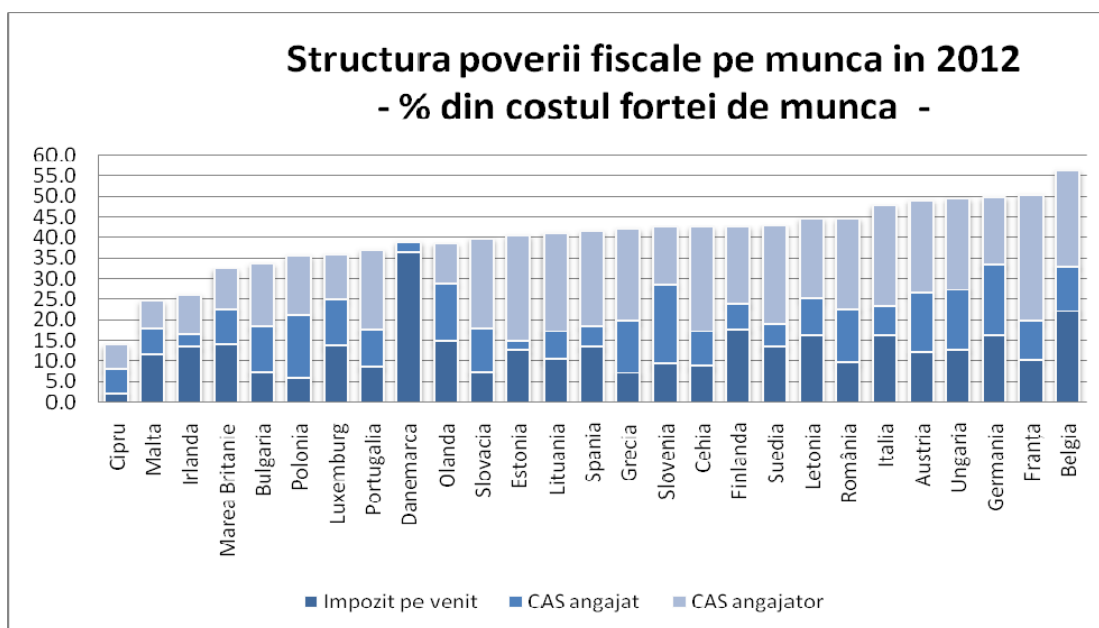
Comparații privind povara fiscală în statele membre ale Uniunii Europene

Povara fiscală pe forța de muncă, deși a cunoscut o tendință permanentă de reducere, rămâne printre cele mai ridicate din UE.

În anul 2012 povara fiscală totală (ca pondere în costul forței de muncă a impozitului pe salariu și a contribuțiilor sociale) a fost de 44,5%, cu 0,3 puncte procentuale sub cea din 2011 și cu 3,5 puncte procentuale sub nivelul din 2001. Contribuțiile sociale ale angajatorilor, în anul 2012, au reprezentat 21,9%, cu 0,5 puncte procentuale sub nivelul din 2011 și cu 8,9 puncte procentuale sub ponderea înregistrată în 2001.

Cu toate acestea România se situează, după povara fiscală, pe locul 7 în UE după Belgia (56%), Franța (50,2%), Germania (49,7%), Ungaria (49,4%), Austria (48,9%) și Italia (47,6%).

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acestuia în câteva repere economice și instituționale esențiale: **echilibrul macroeconomic, responsabilitatea fiscal-bugetară și disciplina financiară**. Se continuă practic conduita echilibrată, începută în a doua parte a anului 2012, de consolidare fiscală sustenabilă și, în acest cadru, de relansare economică.

Între obiectivele fundamentale privind fiscalitatea, menționate în Programul de Guvernare 2013-2016, se înscriu **simplificarea fiscalității și crearea predictibilității într-un cadru fiscal - bugetar stimulat**iv pentru dezvoltarea mediului economic privat și public.

Caracteristicile politicii fiscale pe perioada 2014-2017

- Fiscalitatea trebuie subordonată obiectivului fundamental al dezvoltării economice;
- Viziunea fiscală trebuie să fie una calitativă, să stimuleze mediul economic, investițiile și inițiativa antreprenorială;
- Eficiența cheltuirii banilor publici și promovarea investițiilor.

MĂSURI FISCALE PENTRU ANUL 2014

CONȚINUTUL PROPUNERII	An 2014 impact fiscal (mil. lei)
TOTAL IMPACT MĂSURI FISCALE PROPUSE	4.963,6
I. CODUL FISCAL	
Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	49,8
- Introducerea contribuabililor care realizează venituri de până la 20% din consultanță și management	50,0
- Eliminarea din baza de impozitare a diferențelor de curs valutar și a reducerilor comerciale acordate	-0,2
Accize și alte taxe speciale	4.032,0
- Interzicerea practicării vânzării cu prime, iar pentru cele din categoria promoțiilor doar în anumite condiții, pentru produsele accizabile din grupa tutunului prelucrat și din grupa alcoolului și băuturilor alcoolice	246,0
- Stabilirea unui mod de calcul al valorii accizelor în lei, în situația în care cursul de schimb valutar stabilit în prima zi lucrătoare a lunii octombrie din anul precedent, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, este mai mic decât cursul de schimb valutar stabilit în prima zi lucrătoare a lunii octombrie din anul anterior anului precedent, în sensul că valoarea în lei a accizelor și a impozitului la țigetele din producția internă, datorate bugetului de stat, stabilite potrivit titlului VII din Codul fiscal în echivalent euro pe unitatea de măsură, se determină prin transformarea sumelor exprimate în echivalent euro, pe baza cursului de schimb valutar stabilit în prima zi lucrătoare a lunii octombrie din anul anterior anului precedent, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, valoare care se actualizează cu media anuală a indicelui prețurilor de consum calculată în luna septembrie din anul precedent, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică, până la data de 15 octombrie	1.107,4
- Creșterea nivelului accizei la benzina fără plumb de la 467,00 euro/tonă la 557,91 euro/tonă, respectiv de la 359,59 euro/1000 de litri la 429,59 euro/1.000 de litri	810,0
- Creșterea nivelului accizei la motorină de la 391,00 euro/tonă la 473,85 euro/tonă, respectiv de la 330,395 euro/1000 de litri la 400,395 euro/1.000 de litri.	1867,0
- Creșterea nivelului accizei la petrolul lampant (kerosen) - utilizat drept combustibil pentru motor de la 469,89 euro/tonă la 557,39 euro/tonă, respectiv de la 375,91 euro/1000 de litri la 445,91 euro/1.000 de litri	1,60
Contribuții sociale obligatorii	49,8
- Extinderea bazei de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, indiferent dacă acestea mai realizează și alte venituri. pentru care datorează această contribuție.	49,8
Impozitul asupra valorii construcțiilor, altele decât clădirile	488,0
II. Creșterea salariului minim de la 800 lei/luna la 850 lei/luna începând cu luna ianuarie 2014 și la 900 lei/luna în luna iulie 2014	344,0

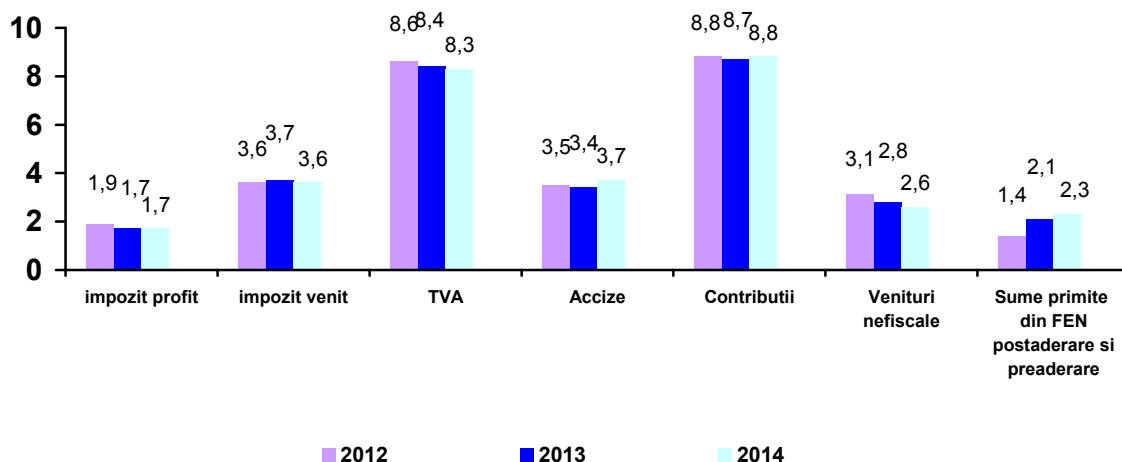
- **Reducerea semnificativă a CAS cu 5 puncte procentuale începând cu luna iulie 2014, care prin măsurile ce vor fi întreprinse va avea un impact bugetar neutru.**
- Pentru anul 2013 deficitul pe baze cash este de 2,5%, cel ESA 2,6 % iar cel structural 2,0% din PIB.
- ✓ Deficitul structural va fi de 1% în anul 2015.
- ✓ **Limitarea deficitului structural** promovată prin *Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare* semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la imposibilitatea practicării unor politici fiscale prociclice, la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.
- ✓ **Mutarea accentului în cadrul politicii fiscale, după anul 2012 pe țintirea echilibrului structural** va permite acestuia să joace un rol de stabilizator pe întregul ciclu economic, aspect posibil prin instalarea cadrului instituțional impus de Noul Tratat Fiscal - instrument important pentru întărirea disciplinei fiscale și a elaborării politicilor.

Ponderea veniturilor in total venituri bugetare pe anii 2013-2014

- milioane lei-

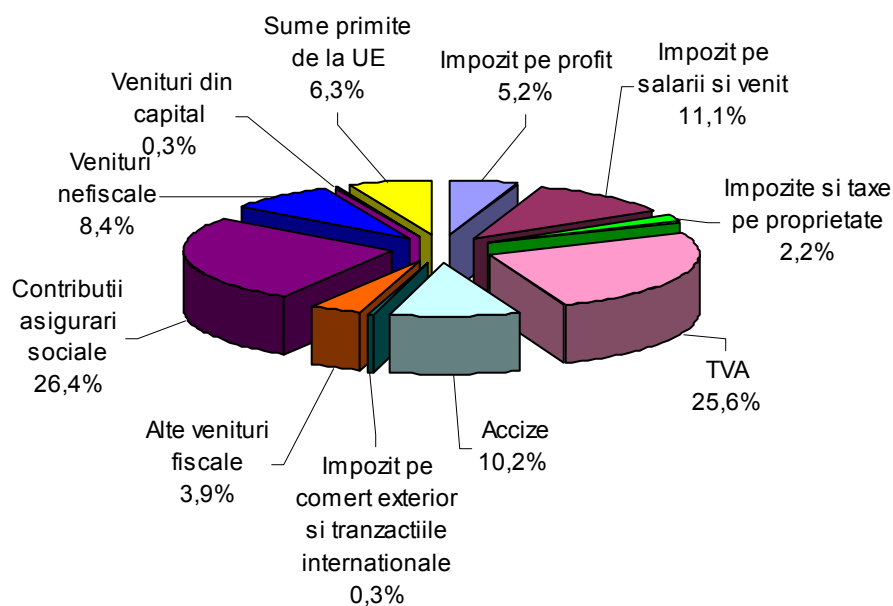
	2013		2014	
	% din total	Sume	% din total	Sume
Venituri bugetare total	100,0	205.964	100,0	216.808
Impozit pe profit	5,2	10.805	5,2	11.378
Impozit pe salarii si venit Impozite si taxe pe proprietate	11,1	22.838	11,1	24.001
TVA	25,6	52.810	25,2	54.622
Accize	10,2	20.942	11,1	24.102
Impozit pe comert exterior si tranzactiile internationale	0,3	592	0,3	623
Alte venituri fiscale	3,9	8.130	3,0	6.396
Contributii asigurari sociale	26,4	54.325	26,6	57.779
Venituri nefiscale	8,4	17.389	8,0	17.390
Venituri din capital	0,3	607	0,3	621
Sume primite de la UE	6,3	13.073	6,9	14.856

**Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2012-2014
- procente în PIB -**

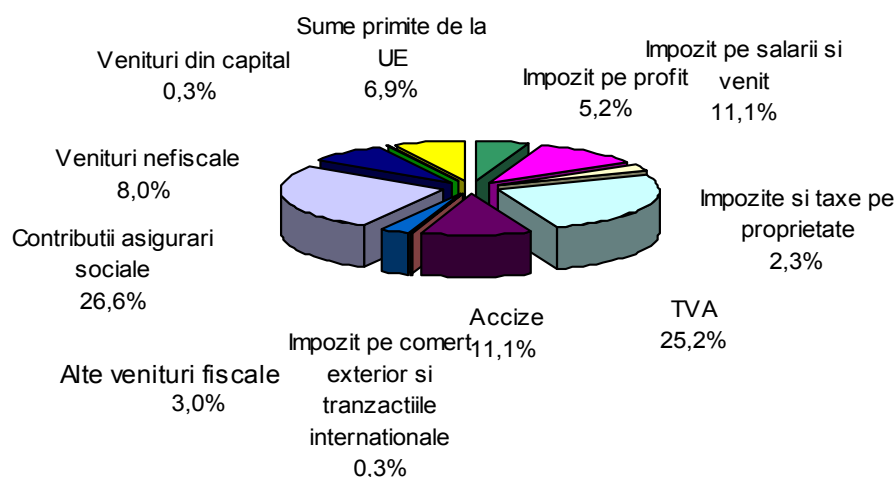
- **Veniturile bugetare** sunt estimate la 216,8 miliarde lei reprezentând o pondere în PIB de 32,9%, respectiv o pondere ca în anul 2013.
- Estimarea veniturilor bugetare va avea în vedere **în anul 2014 atingerea unui nivel al deficitului bugetar de 2,2% din PIB**, prognozat în funcție de ceilalți indicatori macroeconomici, evoluția cadrului macroeconomic, necesitatea creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene.
- Cele mai mari ponderi în cadrul veniturilor bugetare se înregistrează la **contribuții** (8,8% din PIB) **TVA** (8,3% din PIB), **Accize** (3,7% din PIB) .

Ponderea veniturilor in total venituri bugetare pe anul 2013

Ponderea veniturilor in total venituri bugetare pe anul 2014

Politica bugetară

Coordonatele predominante ale politicii bugetare pe anul 2014:

- *Asigurarea în anul 2014 a resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 9,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat.*
- *Creșterea eficienței alocațiilor bugetare și reduceri de cheltuieli pentru identificarea de economii în vederea creării spațiului de manevră pentru domenii prioritare cu influență asupra creșterii economice: marile proiecte în infrastructură, educație, cercetare, agricultură, etc.*

Cheltuielile bugetare estimate pentru anul 2014 sunt prevăzute în sumă de 231,3 miliarde lei, respectiv 35,1% din PIB.

Cheltuielile de personal

Anvelopa salarială se va încadra în 7,3% din PIB și va avea un trend descrescător fiind corelată mai bine cu evoluția productivității muncii.

Pentru anul 2014 politica salarială promovată este în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

Pentru anul 2014 se are în vedere aplicarea etapizată a Legii-cadru nr.284/2010 prin stabilirea de măsuri în domeniu astfel să se asigure încadrarea în plafonul nominal al cheltuielilor de personal.

Totodată, în anul 2014 se asigură **plata tranșei de 25% din titlurile executorii** având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Măsurile salariale, precum și alte reglementări în domeniul cheltuielilor de personal în anul 2014 vor face obiectul legii speciale de salarizare elaborate în baza Legii-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice s-a relaxat prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2013 pentru stabilirea unor măsuri privind asigurarea funcționalității administrației publice locale, a numărului de posturi și reducerea cheltuielilor la instituțiile și autoritățile publice din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor. De la data intrării în vigoare a acestui act normativ ocuparea posturilor vacante din cadrul autorităților și instituțiilor publice se face pe baza principiului "unu la unu", respectiv la un post ocupat devenit vacant, un post ocupat.

Cheltuielile cu investițiile

Acestea vor fi de 39,8 miliarde lei în anul 2014, în creștere cu 3,6 miliarde lei față de anul 2013 și o pondere în PIB în anul 2014 de 6,0 %.

În anii următori, pentru a respecta regulile impuse de noul pact fiscal, legate de deficitele ce vor fi atinse, absorbția fondurilor UE apare ca o soluție de stimulare a economiei în condițiile unui spațiu mult mai limitat la nivelul politicii fiscal-bugetare și a dimensiunii reduse a stabilizatorilor automați.

Cheltuielile cu bunurile și serviciile

Reducere substanțială a unor categorii de cheltuieli materiale și de servicii ineficiente și oneroase pentru contribuabili, ca efect al întăririi cadrului legislativ privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare, Astfel, cheltuielile cu bunurile și serviciile ajung în anul 2014 la 6,0% din PIB, față de 6,3 % din PIB în anul 2013.

Subvențiile

Acestea ajung la 0,9% din PIB în anul 2014 față de 0,8 % din PIB în anul 2013, ceea ce arată diminuarea intervenției statului în economie și intensificarea acțiunii regulilor economiei de piață.

Cheltuielile cu dobânzile

Acestea se situează la 1,7% din PIB în anul 2014, la același nivel ca și în anul 2013, lăsând spațiu de manevră pentru alte naturi de cheltuieli.

Continuarea reformelor structurale:

Vor continua reformele în sistemul sanitar, transporturi și energie, care au rolul de a restabili încrederea și a stabili situația economică și financiară, și vor pune bazele unei redresări economice durabile, generatoare de locuri de muncă, conducând la transformarea economiei pe termen mediu.

- ✓ Noul Cod al Muncii a îmbunătățit în mod semnificativ funcționarea pieței muncii. Contractele pe durată determinată au contribuit la creșterea gradului de ocupare, acestea crescând de la 4,1% la finele lunii august 2013 față de nivelul din urmă cu un an, totalul contractelor active crescând cu 1,9% în aceeași perioadă.
- ✓ Continuarea monitorizării implementării Legii Dialogului Social, asigurându-ne ca toate amendamentele vor fi implementate prin consultare cu părțile implicate printr-un proces legislativ normal.

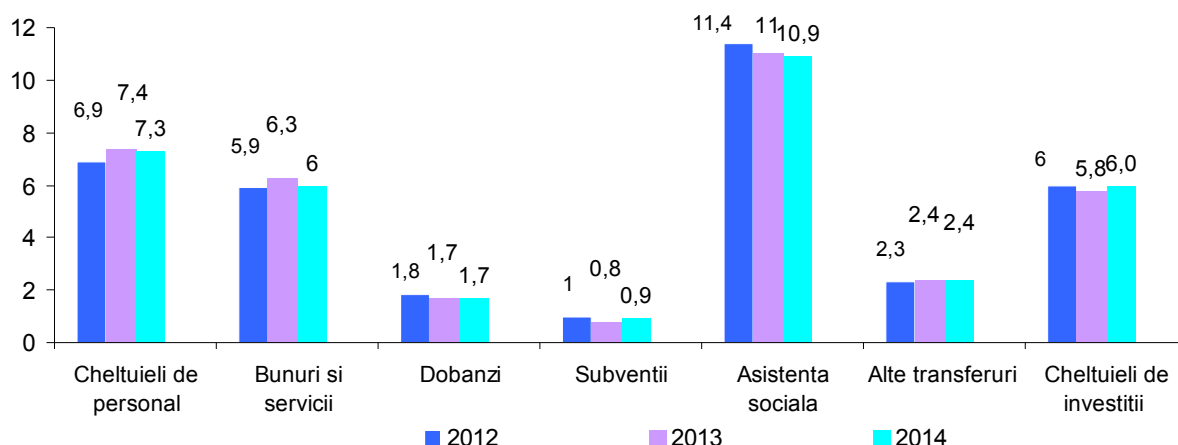
- ✓ Având în vedere șomajul ridicat în rândul populației tinere din România, se continuă implementarea Planului național de locuri de muncă avându-se în vedere elaborarea indicatorilor de evoluție pentru monitorizarea progreselor.
- ✓ Se va elabora un plan de acțiune pentru implementarea măsurilor care s-ar putea califica pentru a fi susținute în cadrul Inițiativei Ocuparea Tinerilor, în conformitate cu concluziile Consiliului European din iunie 2013.
- ✓ Vor fi finalizate normele metodologice la Legea Uceniciei ce introduce un model dual de ucenicie și o lege ce facilitează obținerea de experiență profesională de către tinerii absolvenți, de studii superioare.

Efectele măsurilor întreprinse

Refacerea echilibrului macroeconomic pe termen mediu prin respectarea corelațiilor economice fundamentale.

Pachetul de guvernare economică, viitoarea participare a României la Tratatul fiscal au determinat întreprinderea de măsuri pe linia celor menționate în sensul reducerii deficitului bugetar, acțiuni care au început deja să își arate beneficiile.

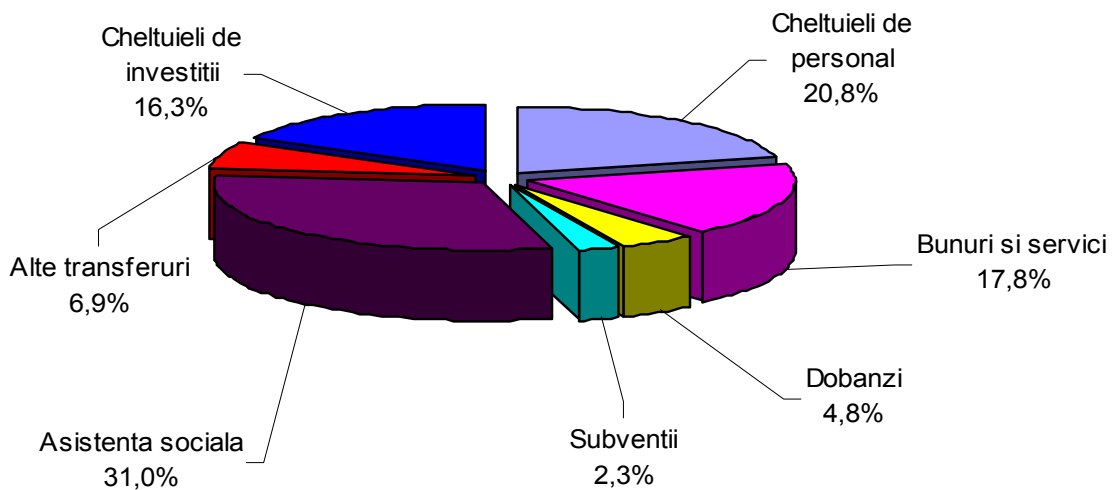
Cheltuielile bugetare pe perioada 2012-2014

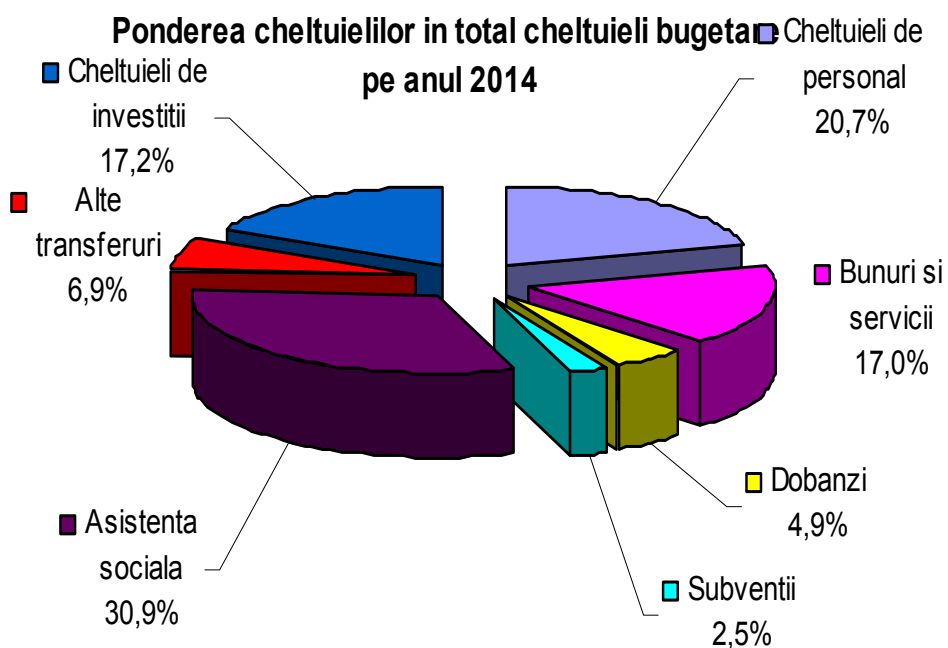
Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe anii 2013- 2014

	2013		2014	
	% din total	Sume	% din total	Sume
Cheltuieli total	100,0	221.864	100,0	231.299
Cheltuieli de personal	20,8	46.152	20,7	47.786
Bunuri si servicii	17,8	39.561	17,0	39.369
Dobanzi	4,8	10.673	4,9	11.224
Subventii	2,3	5.211	2,5	5.753
Asistenta sociala	31,0	68.819	30,9	71.513
Alte transferuri	6,9	15.266	6,9	15.892
Cheltuieli de investitii	16,3	36.183	17,2	39.762

Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe anul 2013

Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe anul 2014

4.2. Politica de administrare fiscală

I. Politica de administrare fiscală în perioada ianuarie –septembrie 2013

Rezultatele obținute de ANAF în primele nouă luni ale anului 2013 relevă o creștere semnificativă a eficienței și dinamicii activității de administrare fiscală. Astfel, veniturile bugetare totale încasate, în sumă de 128.627,5 mil. lei, au depășit cu 4,3% încasările din aceeași perioadă a anului 2012.

Evoluția favorabilă a încasărilor s-a datorat atât îmbunătățirii conformării voluntare la declarare și, implicit, la plată, trendului favorabil al încasărilor din arierate cât și sumelor suplimentare rezultate ca urmare a verificărilor desfășurate de cele trei structuri de control (Inspekția fiscală, Garda Financiară, Autoritatea Națională a Vămirilor).

1. Cele mai importante acțiuni legislative și organizatorice

În perioada ianuarie - octombrie 2013, ANAF a pus în practică măsuri organizatorice și legislative care au vizat, pe de o parte combaterea evaziunii fiscale, iar pe de altă parte prevenirea indisciplinei fiscale și creșterea gradului de conformare voluntară. Principalele acte normative elaborate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în perioada ianuarie – octombrie 2013:

- OPANAF nr. 195/2013 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 342/2013 pentru modificarea și completarea anexei nr.1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.221/2009 privind Procedura de aprobare a regimului de declarare derogatoriu;
- OPANAF nr. 608/2013 pentru modificarea și completarea anexei nr.6 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 184/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 476/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 641/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 65/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1081/2011 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de declarații informative;
- OPANAF nr. 339/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, din oficiu, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și a Procedurii de radiere, din oficiu, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, precum și a modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 606/29. 05.2013 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 700/2012 pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare;

- OPANAF nr. 607/29.05.2013 privind aprobarea Procedurii de implementare și de administrare a grupului fiscal unic, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice nr. 426/2013 pentru completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 33/2012 pentru aprobarea Procedurii de certificare a declarației privind nedeductibilitatea TVA aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare, precum și a modelului și conținutului formularului "Certificat privind nedeductibilitatea TVA aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare";
- OPANAF nr. 296/2013 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea sumei reprezentând timbrul de mediu pentru autovehicule și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice, al ministrului afacerilor interne și al ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 608/76/1595/2013 privind constituirea Evidenței autovehiculelor înmatriculate sau transcrise care intră sub incidența timbrului de mediu pentru autovehicule;
- OPANAF nr. 622/2013 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 296/2013 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea sumei reprezentând timbrul de mediu pentru autovehicule și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- OMFP nr. 250/2013 privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor;
- OPANAF nr. 17/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare a acordurilor privind declararea și plata contribuțiilor sociale, încheiate de angajatorii nerezidenți cu persoane fizice rezidente sau nerezidente care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri din salarii, precum și pentru reglementarea unor aspecte procedurale;
- OPANAF nr. 24/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 504/2013 pentru aprobarea „Procedurii privind accesul la informațiile publice prin intermediul serviciului de mesaje scurte – SMS”;
- OPANAF nr. 8 din 7 ianuarie 2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 172 "Declarație-inventar privind redevențele restante rezultate din contractele de concesiune, arendă și din alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, aflate în sold la data de 15 noiembrie 2012 și neachitate”;
- OPANAF nr. 490/407 din 29 martie 2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum și a sumelor stabilite de instanțele de judecată prin hotărâri definitive și irevocabile;
- OPANAF nr. 618 din 30.05.2013 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.294/2007 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale, care se plătesc de contribuabili într-un cont unic;
- OPANAF nr. 230 din 1.03.2013 pentru aprobarea Procedurii de accesare a informațiilor cuprinse în dosarul fiscal, puse la dispoziția contribuabililor pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în spațiul privat al contribuabilului;
- OPANAF nr. 393/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor și documentelor utilizate în activitatea de verificare fiscală a persoanelor fizice;
- Ordinul vicepreședintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.718/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor de lucru privind întocmirea, evaluarea și valorificarea sechestrelor asupra bunurilor mobile și imobile;
- Ordinul vicepreședintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.717/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor

de lucru privind executarea silita prin poprire;

- Ordinul vicepresedintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.789/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor de lucru privind actualizarea periodica a obligatiilor de plata accesorii, evidentierea acestora in contabilitate pe baza titlurilor de creanta emise si comunicarea acestora debitorilor;
- OPANAF nr. 282/2013, de aprobare a Procedurii privind monitorizarea transporturilor de bunuri provenind din țări membre ale Uniunii Europene, de către personalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală;
- OPANAF nr. 330/2013, privind desfășurarea activităților de informare și instruire în cadrul ANAF;
- OPANAF nr. 704/2013 privind crearea Compartimentului pentru lupta antifraudă în cadrul Direcției generale de informații fiscale;
- OPANAF nr. 762/2013 pentru aprobarea ștatului de funcții pentru aparatul propriu al ANAF;
- OPANAF nr. 782/2013 pentru aprobarea structurilor organizatorice ale direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București și a ștatelor de funcții ale direcțiilor generale ale direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București;
- OPANAF nr. 497/2013 privind unele măsuri organizatorice;
- OPANAF nr. 877/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare fiscală a contribuabililor nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente, precum și a formularului 013 “ Declarație de înregistrare fiscală / Declarație de mențiuni pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente”;
- OPANAF nr. 878/2013 pentru modificarea și completarea OPANAF nr. 1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă ;
- OPANAF nr. 938/2013 pentru aprobarea formularului “Decizie de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate”;
- OPANAF nr. 2.211/2013 pentru aprobarea competenței teritoriale de administrare;
- OPANAF nr. 2.223/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (307) “ Declarație privind sumele rezultate din ajustarea/corecția ajustărilor/regularizarea taxei pe valoarea adăugată”;
- OPANAF nr. 2.224/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (311) “Declarație privind Taxa pe valoare a adăugată colectată, datorată de către persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat conform art. 153 alin. (9) lit. a)-e) sau g) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal ”;
- Ordinul viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice nr. 1504/2013 privind stabilirea modelului declarației de patrimoniu și de venituri, precum și a elementelor de patrimoniu și de venituri ce trebuie declarate de persoana fizică supusă verificării situației fiscale personale.
- OPANAF nr. 1022/2013 privind aprobarea modelului și conținutului unor documente întocmite în activitatea de inspecție fiscală pentru persoane fizice care desfășoară activități independente în mod individual și/sau într-o formă de asociere;
- Ordin nr. 1081/2013 al viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice, pentru abrogarea unor ordine privind modelul și conținutul unor documente și formulare utilizate în activitatea de inspecție fiscală;
- OPANAF nr. 1024/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularului „Decizie privind nemodificarea bazei de impunere urmare a inspecției fiscale”;
- OPANAF nr. 1023/2013 pentru modificarea OPANAF nr 1415/2009 privind aprobarea modelului și conținutului unor documente și formulare utilizate în activitatea de inspecție fiscală la persoane

fizice;

- OPANAF nr. 1021/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularului „Decizia de impunere privind obligațiile fiscale suplimentare de plată stabilite de inspecția fiscală pentru persoane juridice”.
- OPANAF nr. 3136/2013 pentru modificarea și completarea OPANAF nr.1950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 3331/2013 pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 3329/2013 pentru modificarea Anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.2211/2013 pentru aprobarea competenței teritoriale de administrare;
- OPANAF nr. 3330/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de taxă pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 153 alin. (9¹) lit. b) - d) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 3361/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare utilizate în certificarea plății accizelor în cazul vehiculelor achiziționate intracomunitar;
- OMFP privind organizarea și funcționarea Biroului central de legătură pentru contactele cu alte state membre în domeniul asistenței reciproce la recuperare, precum și cu Comisia Europeană;
- OMFP privind modificarea și completarea Instrucțiunilor de completare a numărului de evidență a plății, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1870/2004.
- OPANAF nr 467/2013 privind condițiile și modalitățile de suspendare a inspecției fiscale;

În perioada ianuarie - septembrie 2013, în domeniul evaziunii fiscale, ANAF a continuat demersurile întreprinse anterior și a inițiat noi acțiuni prioritare:

- verificări ce au vizat contribuabilii care prezintă risc fiscal ridicat, conformare voluntară redusă sau inexistentă;
- acțiuni de inspecție fiscală complexe realizate de către structurile cu atribuții de inspecție fiscală din subordine, în colaborare cu organele de urmărire penală (DNA, DIICOT, IGPR), desfășurate pe domenii de activitate și la contribuabili cu risc fiscal ridicat.

Activitatea Gărzii Financiare s-a desfășurat pe trei paliere de acțiune:

- Palierul I – combaterea fraudelor în domeniul tranzacțiilor intracomunitare;
- Palierul II – combaterea evaziunii fiscale – s-au avut în vedere solicitările organelor de cercetare și urmărire penală ale Curții de Conturi și ale altor instituții, inclusiv petiții, sesizări;
- Palierul III – acțiuni tematice și operative pe baza analizei de risc care vizează combaterea evaziunii fiscale.

În vederea sprijinirii mediului de afaceri, au fost aprobate:

- OUG 12/2013 pentru reglementarea unor măsuri financiar – fiscale și prorogarea unor termene, prin care procentul de garanție suplimentară a fost diminuat de la 40% la 16% din sumele eşalonate la plată, în cazul garanțiilor constituite prin instituirea sechestrului asiguratoriu, dacă bunurile sunt ipotecate/gajate în favoarea altor creditori. În plus, în cazul contribuabililor cu risc fiscal mic, organul fiscal competent poate aproba eşalonarea la plată a obligațiilor fiscale restante, pe o perioadă de cel mult 12 luni, condițiile de aprobare fiind mai permissive.

- OUG nr. 50/2013 prin care se reglementează posibilitatea acordării de noi facilități fiscale sub forma amânării la plată a obligațiilor fiscale administrate de ANAF sau a altor sume datorate bugetului general consolidat și transmise spre recuperare acestei instituții pentru contribuabilii care au de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate de acestea.

ANAF implementează “Proiectul de modernizare a administrației fiscale”, realizat cu sprijinul Băncii Mondiale, pe o perioadă de 5 ani, și se axează în principal, pe următoarele obiective:

- dezvoltarea instituțională (reorganizare, restructurare, regionalizare);
- îmbunătățirea eficienței operaționale (re tehnologizare și dezvoltare I.T.);
- dezvoltarea serviciilor pentru contribuabili.

Acesta a intrat în efectivitate în data de 9 august 2013. Reuniunea de lansare a Proiectului RAMP a avut loc în data de 10 septembrie 2013.

ANAF se află într-un amplu proces de reorganizare, ce se va derula până în anul 2015, care are ca scop final:

- restructurarea aparatului central;
- crearea a 8 direcții regionale;
- crearea a 47 de unități teritoriale.

Reorganizarea urmărește modernizarea Agenției prin:

- îmbunătățirea serviciilor pentru contribuabili;
- îmbunătățiri organizaționale și modificări ale infrastructurii informatice necesare pentru funcționarea optimă a unui sistem informatic integrat;
- creșterea capacității administrației pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;
- creșterea gradului de conformare voluntară la plată în vederea îmbunătățirii substanțiale a colectării impozitelor și a contribuțiilor sociale.

Astfel, s-au aprobat **OUG 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative** și **HG 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală**, urmând ca până la 1 noiembrie 2013 să fie recrutat personal de specialitate pentru Direcția Generală de Antifraudă Fiscală.

Până la 1 octombrie 2013, în procesul de reorganizarea al ANAF, au avut loc schimbări majore:

- crearea celor 8 direcții regionale prin fuziunea prin absorbție a celorlalte direcții generale ale finanțelor publice județene din aria de competență, care își pierd personalitatea juridică, inclusiv a structurilor subordonate;
- absorbția Autorității Naționale a Vămirilor prin fuziunea cu ANAF;
- desființarea Gărzii Financiare și preluarea activității acesteia de ANAF;
- înființarea Direcției Generale Antifraudă Fiscală. Operaționalizarea acestei direcții se va realiza până la 15 noiembrie 2013.

2. Realizările ANAF în perioada ianuarie-septembrie 2013

2.1. Activitatea de colectare a veniturilor

Totalul veniturilor bugetare realizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, au fost în sumă de 128.627,5 mil. lei, înregistrând o depășire cu 4,3% a nivelului veniturilor realizate în primele nouă luni ale anului 2012.

Arieratele recuperabile la data de 30 septembrie 2013 au înregistrat o scădere cu 16,1% față de 30 septembrie 2012. Raportat la Produsul Intern Brut, ponderea arieratelor rămase de recuperat la bugetele administrate de ANAF a scăzut de la 3,4% la 30 septembrie 2012 la 2,7 % la 30 septembrie 2013.

Prin executare silită, în primele nouă luni ale anului 2013 au fost încasate creanțe fiscale în sumă de 12.690,0 mil. lei, cu 1,6 % mai mult față de aceeași perioadă a anului 2012.

2.2. Sprijinirea conformării voluntare

Serviciile electronice promovate în continuare de ANAF sunt o oportunitate pentru o conformare rapidă, sigură și economică.

De la 1 iunie 2013, Agenția Națională de Administrare Fiscală a implementat serviciul "Poșta electronică securizată, care permite contribuabililor să primească pe e-mail documentele emise de Fisc. De asemenea, ANAF a lansat un nou serviciu pentru contribuabili, "Acces date prin SMS", prin care se pot obține informații publice referitoare la agenții economici: codul de identificare fiscală, denumire, dacă sunt înregistrați în scopuri de TVA, dacă sunt activi/inactivi fiscal, dacă aplică TVA la incasare.

A fost actualizată pagina web de pe portalul ANAF a programului de îmbunătățire a conformării fiscale a persoanelor fizice cu averi mari, această pagină web având drept scop consolidarea instruirii persoanelor fizice cu averi mari prin informarea cu privire la programul de creștere a conformării derulat de administrația fiscală. În egală măsură, este utilă și în cazul necesităților de informare a reprezentanților mass-media și a publicului.

Au fost puse la dispoziția contribuabililor, gratuit, prin publicare pe site, o serie de ghiduri care să faciliteze conformarea contribuabililor:

- "Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România";
- "Ghidul privind recuperarea TVA achitată în alt stat membru al Uniunii Europene";
- "Ghidul fiscal privind obligațiile declarative ale persoanelor fizice care realizează venituri din străinătate și desfășoară activitate în România, ale persoanelor fizice române angajate ale misiunilor diplomatice și posturilor consulare acreditate în România, precum și ale angajaților acestora";
- "Ghidul contribuțiilor sociale".

Au fost elaborate și difuzate comunicate de presă privind obligațiile fiscale ale contribuabililor, care decurg din reglementările în materie.

În primele nouă luni ale anului 2013, gradul de conformare voluntară la declarare și la plată a crescut cu 3,25 p.p. (de la 89,55% la 92,80%), față de perioada ianuarie – septembrie 2012, respectiv 2,13 p.p. (de la 79,23% la 81,36%).

2.3. Combaterea evaziunii și fraudei fiscale

Lupta cu evaziunea și fraudă fiscală – axă prioritară a activității de administrare fiscală

Activitatea de verificare și control desfășurată de cele trei structuri de specialitate ale ANAF este orientată cu prioritate în direcția asigurării egalității cetățenilor în fața obligațiilor lor fiscale și a menținerii unei concurențe corecte între agenții economici, prin diminuarea susținută a evaziunii fiscale care afectează veniturile bugetare și distorsionează mediul de afaceri.

În perioada ianuarie – septembrie 2013, structurile de specialitate ale ANAF au desfășurat, în total, 179.105 controale și inspecții. Rezultatele s-au materializat în obligații fiscale suplimentare stabilite

de 8.687,0 mil. lei (cu 56,7% peste nivelul celor înregistrate în primele noua luni ale anului 2012), amenzi aplicate în sumă de 124,7 mil. lei. A fost transmis către organele abilitate, un număr de 5.209 sesizări penale, pentru prejudicii în valoare de 7.499,4 mil. lei (+11,6%).

Au fost confiscate produse și numerar în valoare estimativă de 123,2 mil. lei.

Diminuarea pierderii fiscale a fost de 991,1 mil. lei.

Activitatea de inspecție fiscală

Numărul verificărilor a fost de 65.166, iar obligațiile suplimentare au fost stabilite la valoarea de 6.835,6 mil. lei, în creștere cu 39,62% față de perioada ianuarie – septembrie 2012.

Pierdere fiscală a fost diminuată cu suma de 991,1 mil. lei. S-au dispus măsuri asigurătorii pentru suma de 2.234,1 mil. lei.

Pentru contravențiile și infracțiunile depistate s-au aplicat 9.302 amenzi contravenționale, valoarea acestora însumând 15,4 mil. lei și au fost transmise 2.517 sesizări penale (+2,4%), prejudiciul aferent sesizărilor penale înaintate fiind de 4.430,5 mil. lei (+25,7%).

Activitatea de verificări fiscale

În luna februarie a fost derulat un Program de notificare de nedeclarare privind veniturile obținute din străinătate în anul 2011 adresat persoanelor fizice cu averi/venituri mari care fac parte din grupul țintă și care nu au depus Declarația 201 aferentă acestor venituri, urmat în luna mai de un Program de notificare amiabilă privind declararea veniturilor obținute din străinătate în anul 2012. La data de 24 mai 2013 au fost expediate 357 de notificări către persoanele fizice cu averi mari în vederea creșterii conformării voluntare.

În cadrul celor 30 de verificări fiscale prealabile documentare care se află în desfășurare la nivelul ANAF au fost prelucrate și analizate datele și informațiile primite în perioada ianuarie-iunie 2013 ca urmare a solicitărilor de informații adresate terților.

Activitatea Gărzii Financiare

Numărul de controale desfășurate de Garda Financiară în perioada ianuarie – septembrie 2013 a fost de 91.314 față de 90.000 în perioada ianuarie – septembrie 2012.

Rezultatele obținute s-au concretizat în 910 măsuri asigurătorii, în valoare de 1.313,8 mil. lei, un număr de 26.969 amenzi aplicate, în valoare de 57,3 mil. lei. De asemenea, confiscările de bunuri și numerar au avut o valoare estimativă de 4,5 mil. lei. Au fost transmise 2.313 sesizări penale cu un prejudiciu stabilit de 2.895,6 mil. lei (+0,8%).

Activitatea Autorității Naționale a Vămilelor

În urma inspecțiilor fiscale și acțiunilor de control ulterior, au fost stabilite obligații suplimentare în sumă de 1.851,4 mil. lei (cu 185,8% mai mult decât în primele noua luni ale anului 2012). Au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 51,9 mil. lei. De asemenea, au fost înaintate 379 sesizări penale în valoare de 173,3 mil lei. Valoarea măsurilor asigurătorii a fost de 143,3 mil lei.

II. Obiective strategice ale ANAF pe termen scurt și mediu – prezentare selectivă

• 1. Politica de administrare fiscală în anul 2014

• Combaterea fermă a evaziunii fiscale

Acțiuni prioritare

- ✓ perfecționarea și actualizarea bazelor de date cu cazuri fiscale speciale identificate;

- ✓ optimizarea procedurilor de rambursare a TVA pe baza unei analize de risc, pentru a reduce semnificativ timpul alocat controalelor fiscale în acest domeniu și pentru a reduce timpul necesar soluționării cazurilor de restituiri până în luna iunie 2014;
- ✓ continuarea inițiativei privind Persoanele Fizice cu Averii Mari (PFAM), respectiv efectuarea de verificări conform codului de procedură fiscală și relansarea campaniei de notificare prin transmiterea de scrisori către contribuabili ce prezentau riscul de nedepunere a declarației de venit din străinătate;
- ✓ combaterea fraudei la TVA, în special fraudă intracomunitară, prin organizarea de inspecții fiscale parțiale (la operatorii economici plătitori de accize implicați în importuri, achiziții, livrare, producție de produse accizabile, care datorează accize), ca urmare a faptelor sesizate din operațiuni operative și prin gestionarea de profile de risc specifice și efectuarea unui schimb eficient de informații de risc;
- ✓ implementarea și dezvoltarea controlului comerțului electronic;
- ✓ întărirea controlului vamal:
  - dezvoltarea politicii de securitate IT;
  - creșterea eficienței acțiunilor echipelor mobile, prin prezența mai activă în teren și prin efectuarea controalelor în trafic;
  - gestionarea în continuare a activităților specifice pentru implementarea Convenției Schengen;
  - protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin combaterea traficului ilicit de droguri, precursori, produse cu regim special, mărfuri contrafăcute și pirat, bunuri culturale mobile, specii sălbatice de floră și faună, metale și pietre prețioase, aliaje ale acestora, a traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului precum și prin controlul mișcării de numerar la frontiera comunitară;
  - creșterea gradului de monitorizare și control al producției, achiziției și importului de produse energetice, alcool și băuturi alcoolice. În acest domeniu ANAF va introduce supravegherea permanentă pe baza analizei de risc;
  - întărirea controalelor la frontiera externă a UE pentru a combate traficul ilicit de țigarete și alte produse din tutun prelucrat.

• Îmbunătățirea conformării voluntare

Acțiuni prioritare

- ✓ continuarea aplicării sistemului stabil de înlesniri la plata obligațiilor pentru contribuabilii aflați în dificultate generată de lipsa temporară a disponibilităților bănești;
- ✓ simplificarea accesului contribuabilului la propriul dosar fiscal;
- ✓ întărirea sistemului de arhivare electronică a informațiilor, documentelor și a procedurilor astfel încât să se permită circulația documentelor, în cadrul ANAF, fără retipărirea acestora;
- ✓ continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- ✓ crearea condițiilor tehnice și procedurale pentru plata obligațiilor fiscale prin toate instrumentele bancare;
- ✓ continuarea implementării standardelor de calitate pentru serviciile furnizate și optimizarea proceselor de activitate;
- ✓ dezvoltarea serviciilor destinate contribuabililor, oferite spre exemplu prin portalul ANAF (considerat a fi un "ghișeu unic") până la data de 30 iunie 2014, și prin asigurarea unei interpretări lipsite de ambiguitate a legislației fiscale prin publicarea unei proceduri comune cu MFP și înființarea unui singur canal care să se ocupe de toate solicitările de interpretare a legislației fiscale până la data de 31 decembrie 2014;
- ✓ Dezvoltarea canalelor de interacțiune informatică cu contribuabilii.

2. Obiective în perioada 2015 - 2017

• Combaterea fermă a evaziunii fiscale

Acțiuni prioritare

- ✓ dezvoltarea analizei de risc generalizată la nivelul întregii activități de administrare fiscală, în baza informațiilor de natură fiscală despre contribuabili;
- ✓ dezvoltarea aplicațiilor informatice în vederea efectuării de analize ale rezultatelor acțiunilor de inspecție fiscală inițiate ca urmare a analizei de risc, în vederea confirmării criteriilor de risc și a furnizării de informații pentru analize de risc viitoare;
- ✓ perfecționarea și actualizarea bazelor de date cu cazuri fiscale speciale identificate;
- ✓ dezvoltarea și implementarea unui program automatizat de analiză a informațiilor primite de la contribuabili pe bază declarativă, pentru a operaționaliza verificarea din birou așa cum este deja susținută în Codul de procedură fiscală. Va fi pusă în aplicare procedura de control documentar.
- ✓ combaterea fraudei la TVA, în special fraudă intracomunitară, prin organizarea de inspecții fiscale parțiale (la operatorii economici plătitori de accize implicați în importuri, achiziții, livrare, producție de produse accizabile, care datorează accize), ca urmare a faptelor sesizate din operațiuni operative și prin gestionarea de profile de risc specifice și efectuarea unui schimb eficient de informații de risc;
- ✓ dezvoltarea controlului comerțului electronic;
- ✓ întărirea controlului vamal:
  - dezvoltarea politicii de securitate IT;
  - creșterea eficienței acțiunilor echipelor mobile, prin prezența mai activă în teren și prin efectuarea controalelor în trafic;
  - gestionarea în continuare a activităților specifice pentru implementarea Convenției Schengen;
  - protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin combaterea traficului ilicit de droguri, precursori, produse cu regim special, mărfuri contrafăcute și pirat, bunuri culturale mobile, specii sălbatice de floră și faună, metale și pietre prețioase, aliaje ale acestora, a traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului precum și prin controlul mișcării de numerar la frontiera comunitară;
  - creșterea gradului de monitorizare și control al producției, achiziției și importului de produse energetice, alcool și băuturi alcoolice. În acest domeniu ANAF va introduce supravegherea permanentă pe baza analizei de risc;
  - întărirea controalelor la frontiera externă a UE pentru a combate traficul ilicit de țigarete și alte produse din tutun prelucrat.

• Îmbunătățirea conformării voluntare

Acțiuni prioritare

- ✓ realizarea, împreună cu Asociația Română a Băncilor, a unui sistem electronic eficient de înființare/ridicare a popriilor asupra disponibilităților bănești aflate în conturile bancare ale debitorilor;
- ✓ simplificarea accesului contribuabilului la propriul dosar fiscal;
- ✓ continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- ✓ continuarea implementării standardelor de calitate pentru serviciile furnizate și optimizarea proceselor de activitate;
- ✓ dezvoltarea Call-center-ului ANAF prin creșterea numărului de posturi și crearea unor servicii de sprijin pentru operatorii telefonici implicați în această activitate; înființarea unor centre regionale în vederea creșterii operativității în oferirea informațiilor solicitate;
- ✓ Dezvoltarea canalelor de interacțiune informatică cu contribuabili.

• Creșterea eficienței colectării veniturilor

Acțiuni prioritare

- ✓ întărirea componentei de formare profesională, atât în sensul dezvoltării și îmbunătățirii acestei activități, inclusiv prin elaborarea unei strategii de formare, cât și în ceea ce privește creșterea nivelului de competență profesională a personalului propriu al ANAF;
- ✓ implementarea unui sistem IT integrat, unitar, care să reprezinte cea mai bună valoare pentru banii investiți;
- ✓ automatizarea și eficientizarea proceselor funcționale ale ANAF, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor, în condițiile reorganizării agenției;
- ✓ îmbunătățirea asistenței contribuabililor prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor.

5.1. Evoluția principalelor domenii finanțate prin buget și ponderea acestora în deficitul bugetului general consolidat în perioada 2009-2014

Evoluția principalelor domenii finanțate prin proiectul de buget în perioada 2009-2013 și estimări pentru anul 2014

Domenii	milioane lei						% din total					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total Cheltuieli buget general consolidat	193.679	202.282	205.819	207.922	221.864	231.298	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
din care												
Asigurări și asistență socială	68.870	72.718	71.496	73.421	73.421	76.213	35,6	35,9	34,7	35,3	33,1	33,0
Sănătate din care:	18.286	19.434	20.520	22.184	27.621	28.294	9,4	9,6	10,0	10,7	12,4	12,2
Sănătate fără arierate*)					24.995	27.857						
Transporturi	17.754	19.646	21.377	20.184	19.842	21.916	9,2	9,7	10,4	9,7	8,9	9,5
Educație și cercetare**)	22.108	20.148	19.530	19.396	20.664	21.844	11,4	10,0	9,5	9,3	9,3	9,4
Agricultură și dezvoltare rurală	6.867	7.973	7.213	6.541	6.394	5.978	3,5	3,9	3,5	3,1	2,9	2,6
Ordine publică și siguranță națională	12.093	12.792	12.498	13.856	14.479	12.919	6,2	6,3	6,1	6,7	6,5	5,6
Administrație publică centrală și locală	9.755	9.417	8.766	8.217	9.890	10.152	5,0	4,7	4,3	4,0	4,5	4,4
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	7.505	7.227	7.358	6.477	6.686	6.002	3,9	3,6	3,6	3,1	3,0	2,6
Apărare	4.075	3.882	4.258	4.161	5.292	6.033	2,1	1,9	2,1	2,0	2,4	2,6
Protecția mediului	2.843	3.416	5.192	4.504	4.253	4.943	1,5	1,7	2,5	2,2	1,9	2,1
Alte domenii bugetare (datorie publică, alte servicii generale etc.)	23.523	25.630	27.609	28.982	33.322	37.004	12,1	12,7	13,4	13,9	15,0	16,0

*) În domeniul sănătății, eliminând sumele rezultând din aplicarea Legii nr.72/2013 de implementare a Directivei 7/2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, atât în anul 2013 cât și în anul 2014, sumele alocate în domeniul sănătății au crescut în 2014 cu 11,5% față de 2013.

***) În anul 2014, la domeniul educației, la nivelul administrației locale, se estimează utilizarea efectuării de plăți în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene în sumă echivalentă nivelului de 230 milioane euro reprezentând fonduri realocate de la Programele Operaționale Mediu și Transport către Programul Operațional Regional pentru finalizarea lucrărilor la școli.

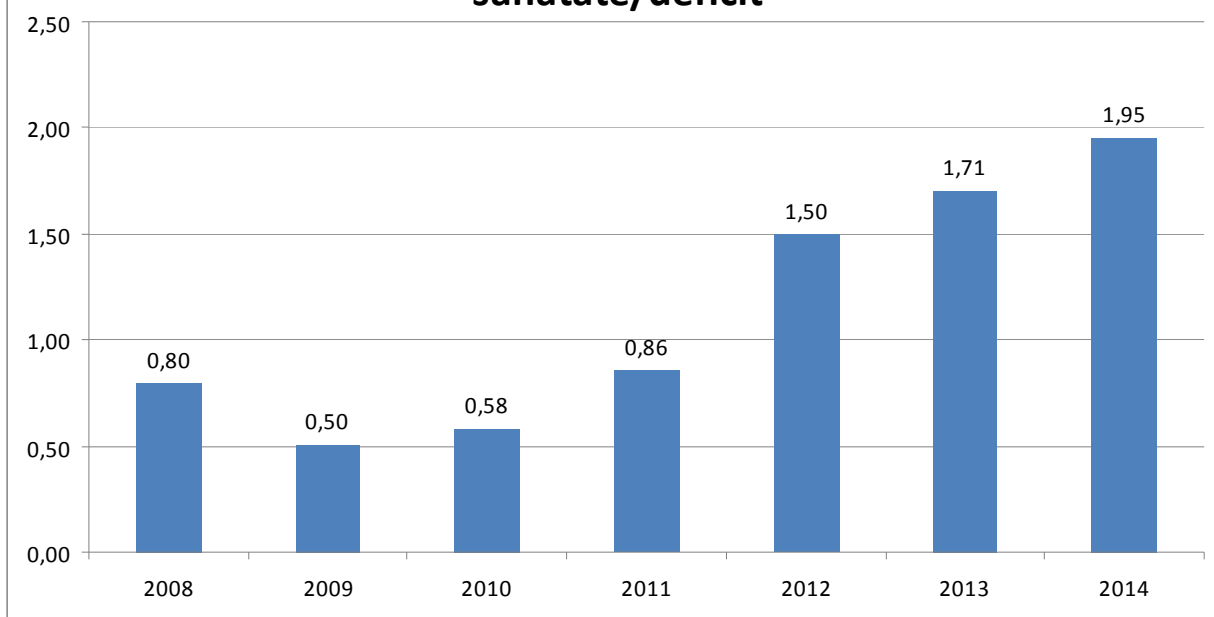
Evoluția principalelor domenii finanțate prin buget scoate în evidență faptul că și în anul 2014 cheltuielile cu asistența socială continuă să dețină ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetare, de peste 33%.

În anul 2014 sumele alocate din totalul cheltuielilor bugetului general consolidat pentru sănătate reprezintă 12,2% cu o evoluție ascendentă față de anul 2009 când au reprezentat 9,4% din total cheltuieli.

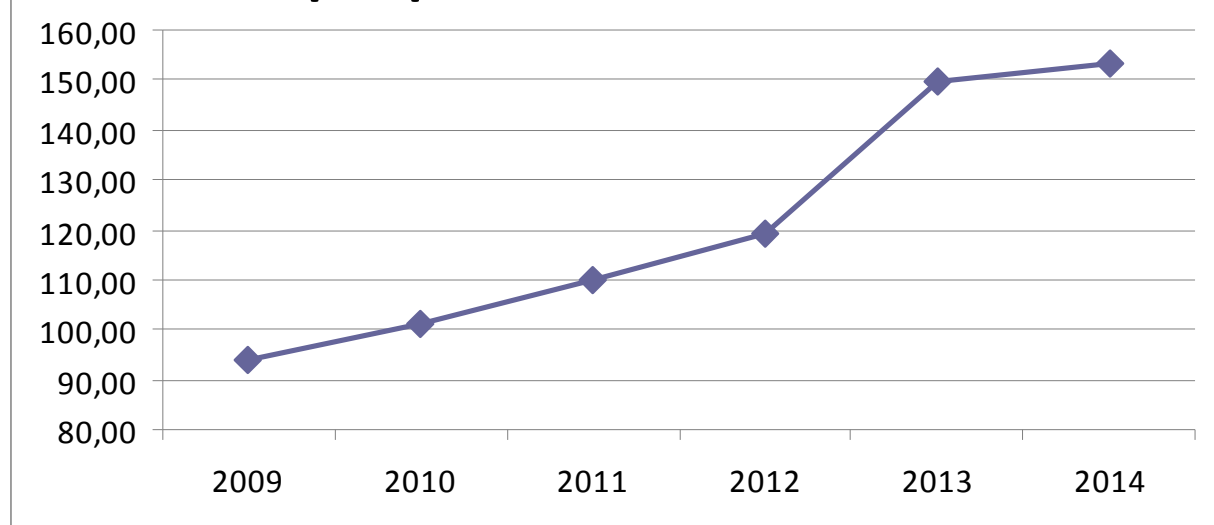
De asemenea și cheltuielile bugetare pentru domeniul învățământ au fost estimate pentru anul 2014 la aproximativ 9% având o evoluție în linie cu cea din perioada 2010-2013.

Și celelalte domenii bugetare au avut o evoluție în anul 2014 cvasiconstantă în comparație cu anii anteriori.

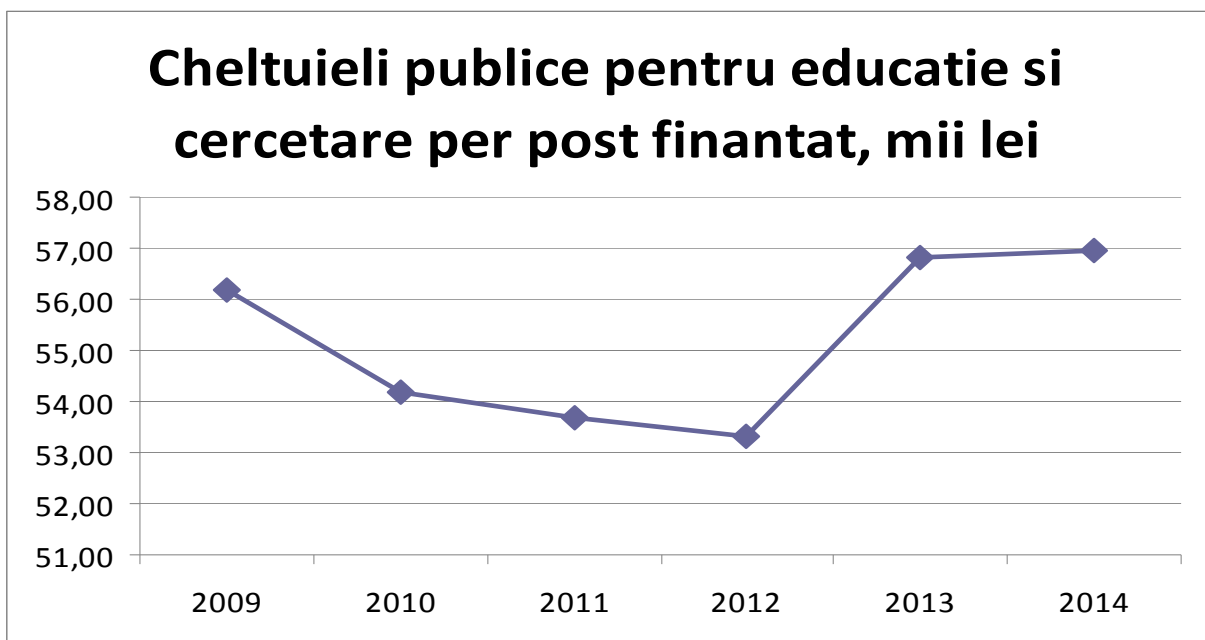
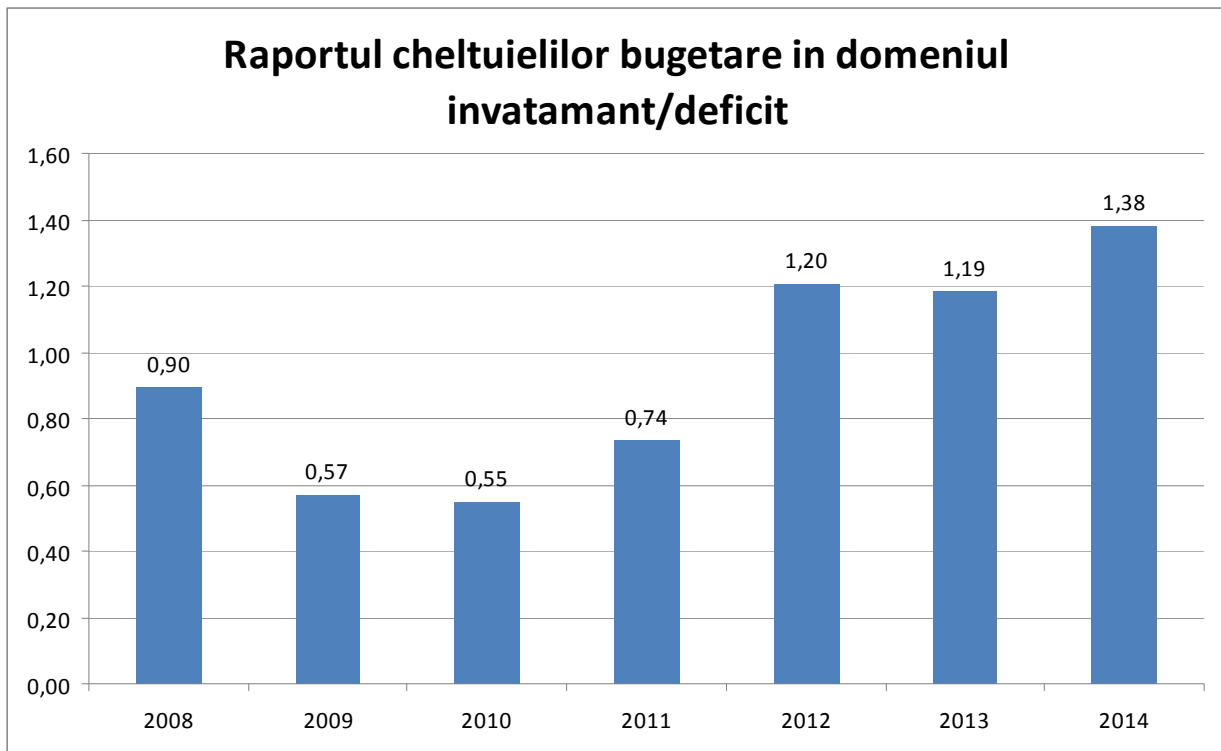
Raportul cheltuielilor bugetare in domeniul sanatate/deficit

Cheltuieli publice pentru sanatate per post finantat, mii lei

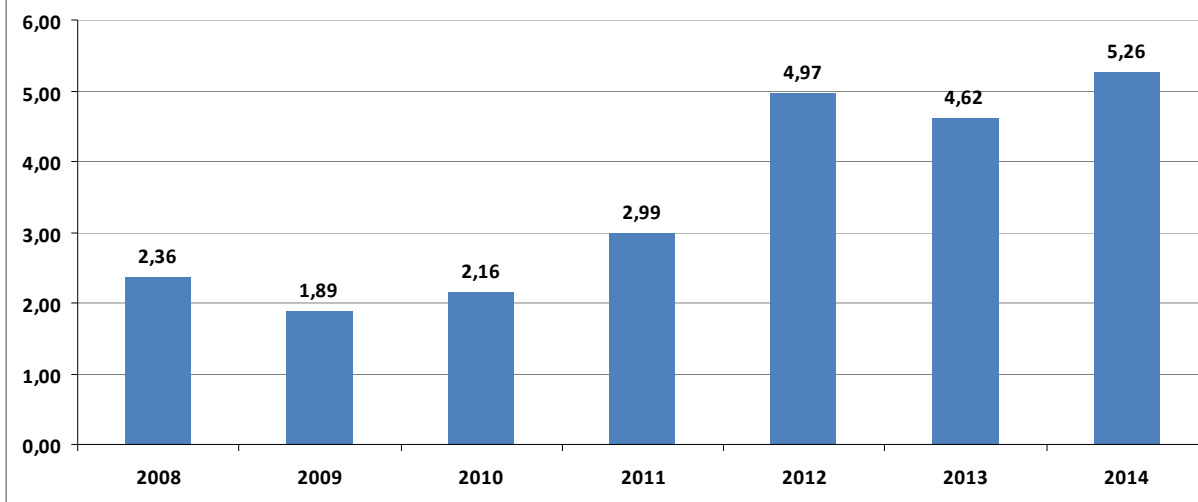

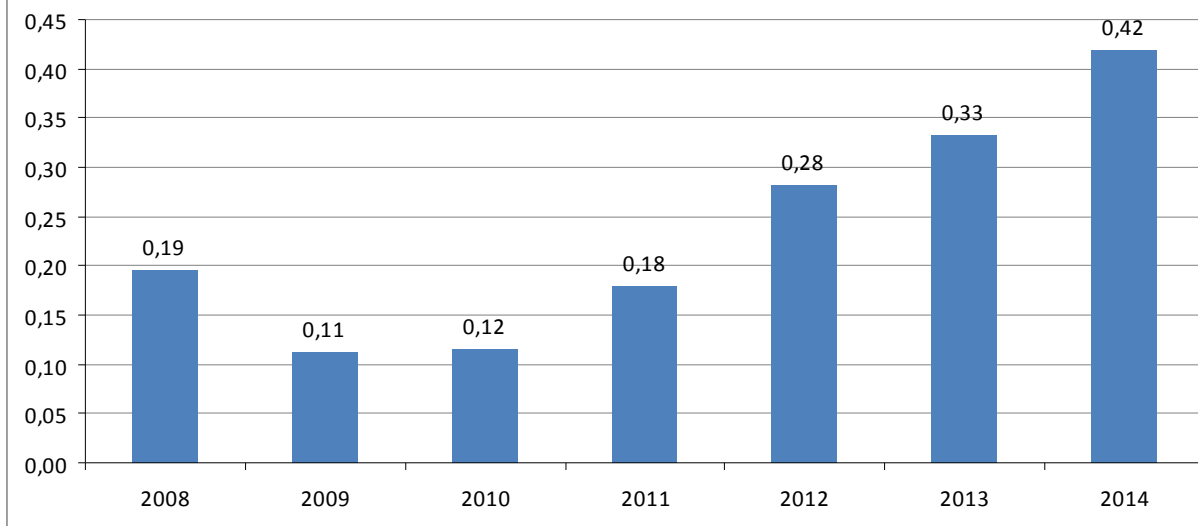

Așa cum se observă din graficele de mai sus după anul 2013, reducerea deficitului nu s-a reflectat și în reducerea sumelor alocate în domenii prioritare ca sănătatea și învățământul. Totuși raportul cheltuieli în domeniul sanatații și învățământului /deficit a crescut de aproape două ori față de anul 2012.

Raportul cheltuielilor bugetare in domeniul asistentei sociale/deficit

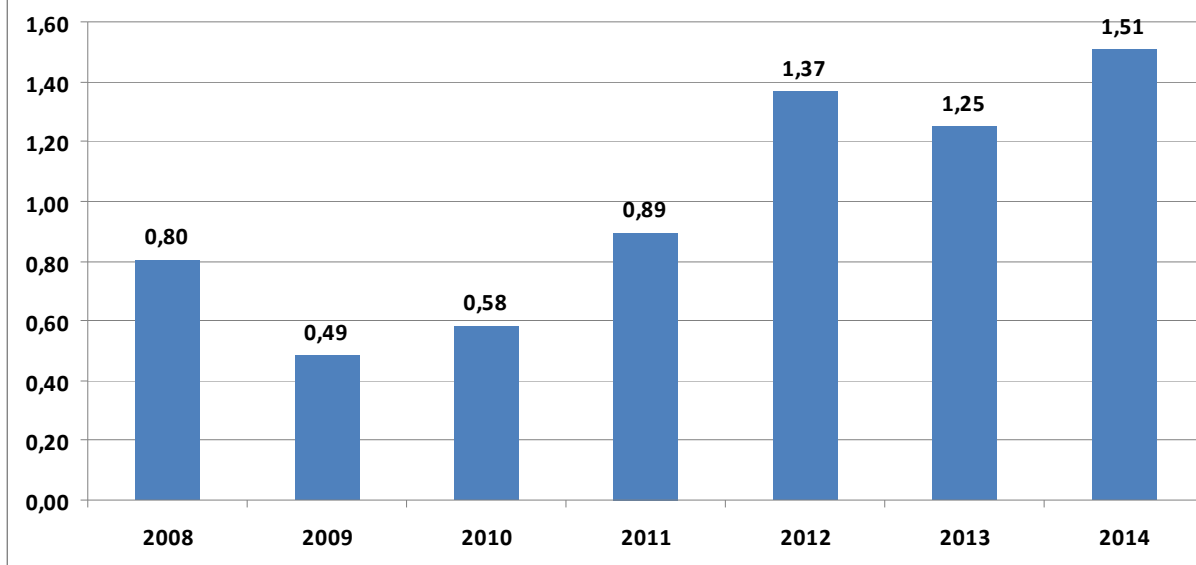

Raportul cheltuielilor bugetare in domeniul apararii/deficit

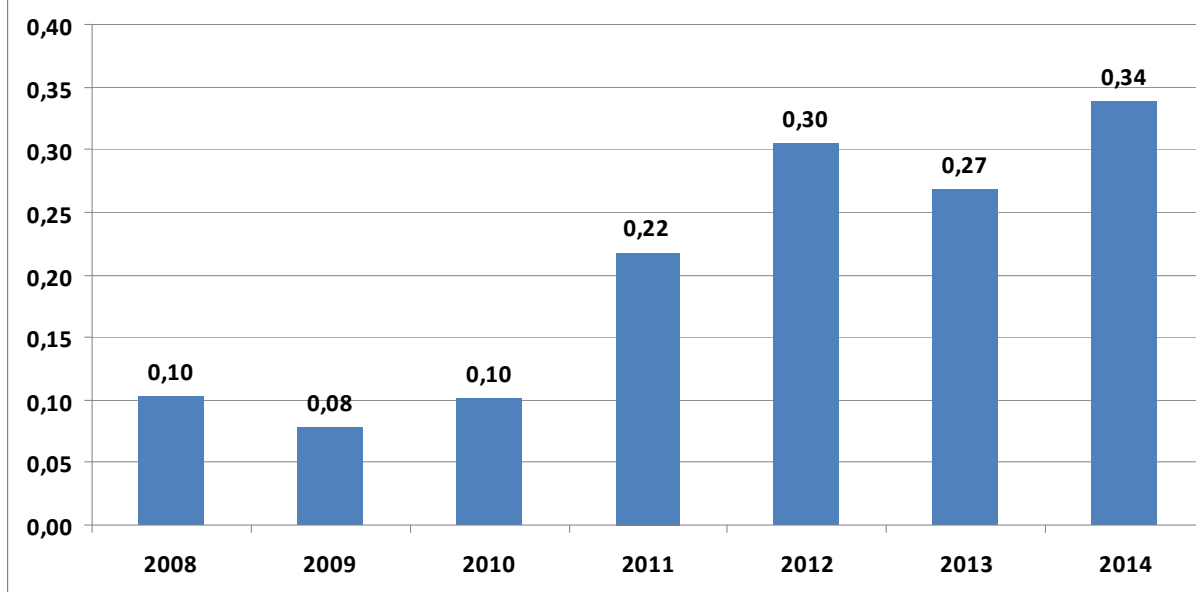
Deși procesul de consolidare fiscală a continuat, totuși raportul cheltuieli în domeniul apărării/deficit a crescut de aproape două ori față de anul 2012.

Raportul cheltuielilor bugetare in domeniul transporturilor/deficit

Deși procesul de consolidare fiscală a continuat, totuși raportul cheltuieli în domeniul transporturilor/deficit a crescut de aproape două ori față de anul 2012.

Raportul cheltuielilor bugetare in domeniul mediului/deficit

5.2. Finanțarea autorităților locale

SITUAȚIA SUMELOR ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU SUSȚINEREA FINANȚĂRII UNOR CHELTUIELI DIN SARCINA AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI FINANȚĂRI RAMBURSABILE

ÎN ANII 2011- 2014

- mil.lei -

Denumire indicator	Realizări 2011	Realizări 2012	2013 Program rectificat	Propuneri 2014	2014/ 2013
TOTAL SUSȚINERE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU BUGETELE LOCALE ȘI FINANȚARE RAMBURSABILĂ	38.567,99	37.556,07	41.882,02	46.988,10	112,19
TOTAL SUME DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU BUGETELE LOCALE	36.639,39	35.414,87	39.352,72	44.288,10	112,54
<i>Cote defalcate din impozitul pe venit</i>	14.231,50	13.837,60	15.157,90	15.901,60	104,91
<i>Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, Total, din care:</i>	12.496,80	13.303,90	14.902,20	15.225,50	102,17
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor pentru finanțarea cheltuielilor privind: protecția copilului, centrele pentru persoane cu handicap, învățământul special, servicii de evidență persoanei de la nivelul județelor, programul "Lapte și corn", fructe în școli, cultura și culte	1.945,30	1.973,70	2.133,70	2.056,80	96,40
- Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor Municipiului București pentru finanțarea următoarelor cheltuieli: finanțarea de baza a învățământului preuniversitar de stat (salarii, bunuri și servicii), hotărâri judecătorești, asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav, creșe, protecția copilului, centre pentru persoane cu handicap, fructe și "Lapte și corn" la nivelul mun.București, ajutor încălzirea locuinței, servicii de evidență a persoanei de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor	7.993,00	9.209,00	10.646,20	11.046,40	103,76
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	557,50	367,20	368,30	368,30	100,00
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale *)	2001,0	1754,0	1.754,00	1.754,00	100,00
Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale	5.522,30	4.464,00	5.235,80	7.119,50	135,98
- subvenții de capital (Programul național de dezvoltare locală, investiții finanțate din bugetul Min.Sanatații și din veniturile proprii ale acestuia, planuri urbanistice generale, rețehnologizare centrale termice, reducerea riscului seismic, reabilitare termica, programe prioritare de mediu etc)	2.508,30	2004,4	2.796,70	4.717,00	168,66 **)
- subvenții curente (drepturile persoanelor cu handicap, finanțare unitati de asistenta medico-sociala, camere agricole, programe de interes national MMFPSPV, etc)	3.014,00	2459,6	2.439,10	2.402,50	98,50
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	3600,2	3490,4	3.799,6	5.482,4	144,29
Sume prevăzute în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice către CNI și ANL pentru finanțarea unor obiective de investiții destinate și autorităților locale	788,59	318,97	257,22	559,10	217,36
- Transferuri curente (Programul pentru construcții de locuințe și săli de sport)	79,29	43,05	19,80	30,00	151,52
- Alte transferuri (CNI)	292,4	130,39	78,42	241,00	307,31
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila (CNI și ANL)	232,87	101,44	32,40	161,60	498,77
- Active nefinanțate (CNI și ANL)	184,03	44,09	126,60	126,50	99,92
Programul de împrumuturi - Total, din care:	1.928,60	2.141,20	2.529,30	2.700,00	106,75
- plafon privind finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ – teritoriale	700	900	800,00	1.200,00	150,00
- finanțări rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale, precum și finanțările rambursabile destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor – HIPERB care nu intra sub plafonul de împrumut aprobat	1228,6	1241,2	1.729,30	1.500,00	86,74

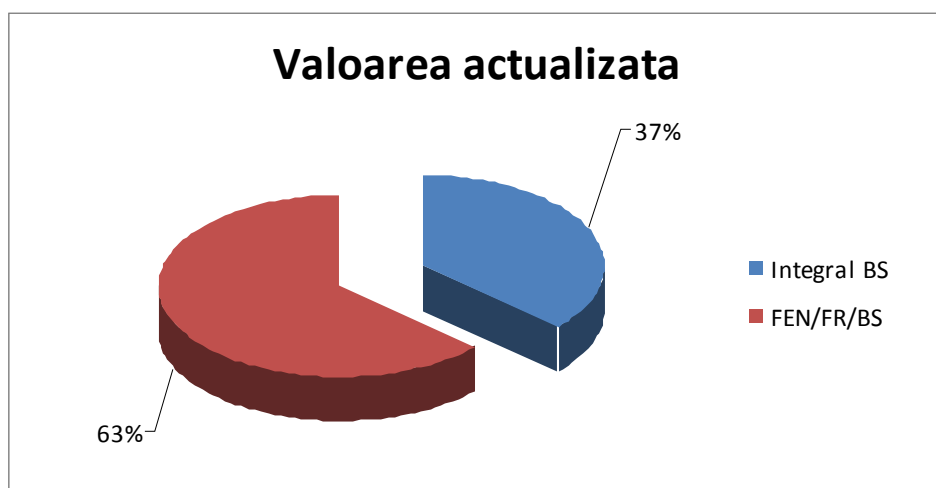
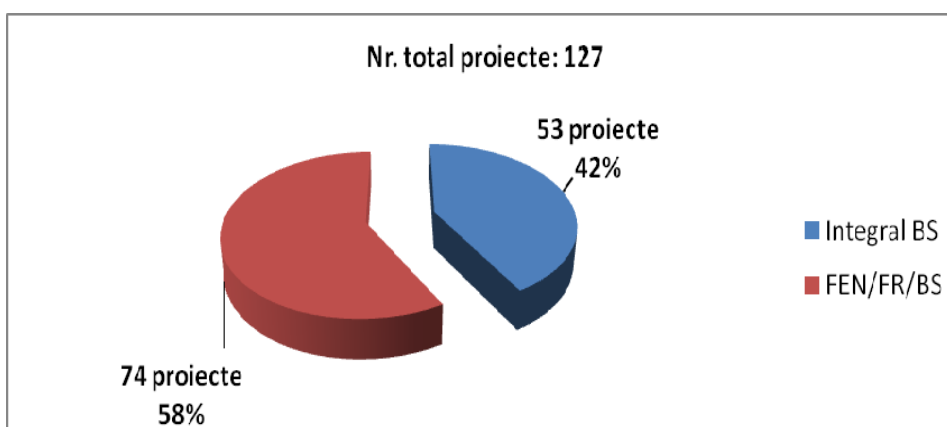
*) nu cuprinde sumele ce s-au suplimentat în cursul anului în baza unor acte normative

**) Subvențiile de capital de la bugetul de stat către bugetele locale au crescut cu 68,7% în anul 2014 față de anul 2013 în special pentru susținerea finanțării Programului național de dezvoltare locală, programe prioritare de mediu având în vedere prevederile Tratatului de aderare la Uniunea Europeană prin care România s-a angajat ca până în anul 2015 pentru sistemele de alimentare cu apă și până în anul 2018 pentru sisteme de canalizare și stații de epurare să asigure localităților din România conformarea la legislația din domeniul mediului prin dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată, în caz contrar putând fi declanșată procedura de infringement

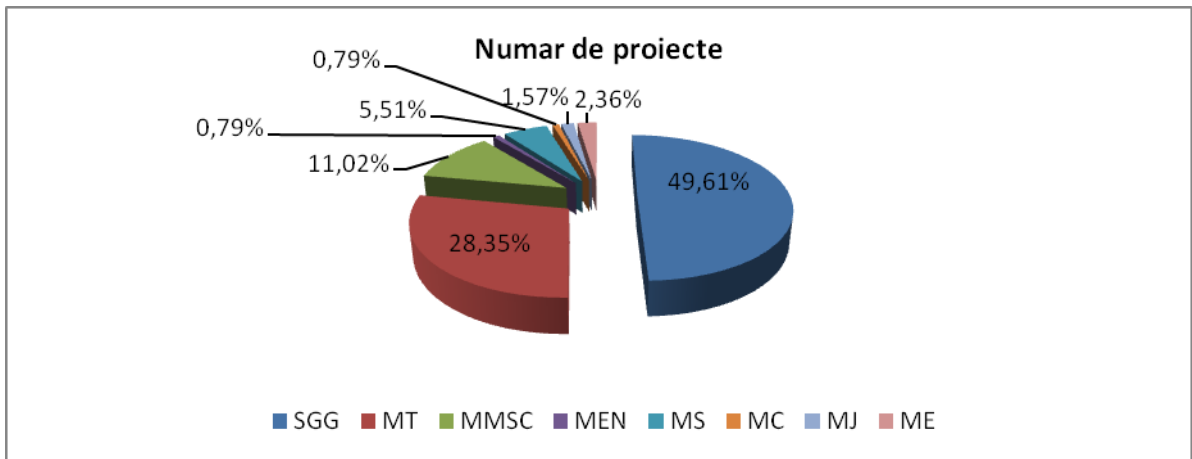
5.3 Investițiile publice prioritare

Pe baza listei proiectelor semnificative prioritizate elaborate și transmise de ordonatorii principali de credite conform prevederilor legale în vigoare, prezentăm mai jos o serie de grafice pentru a reflecta sursa de finanțare și respectiv gradul ridicat de concentrare a proiectelor de investiții publice semnificative în sectorul infrastructurii de transport:

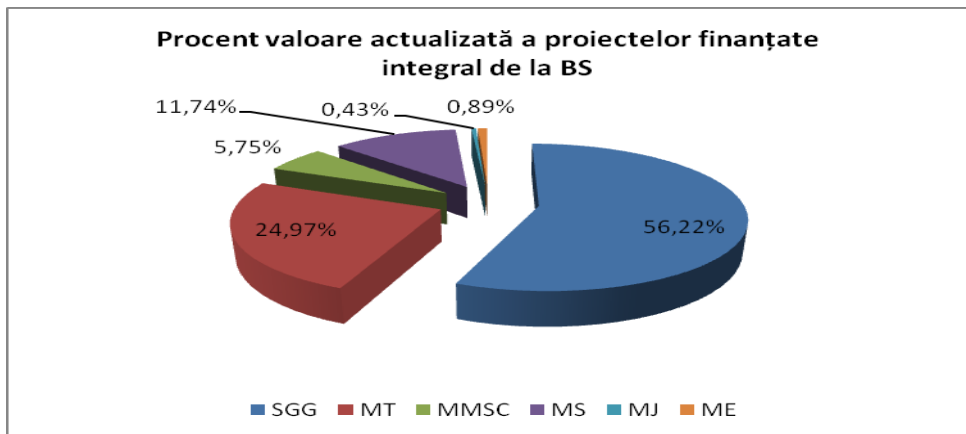
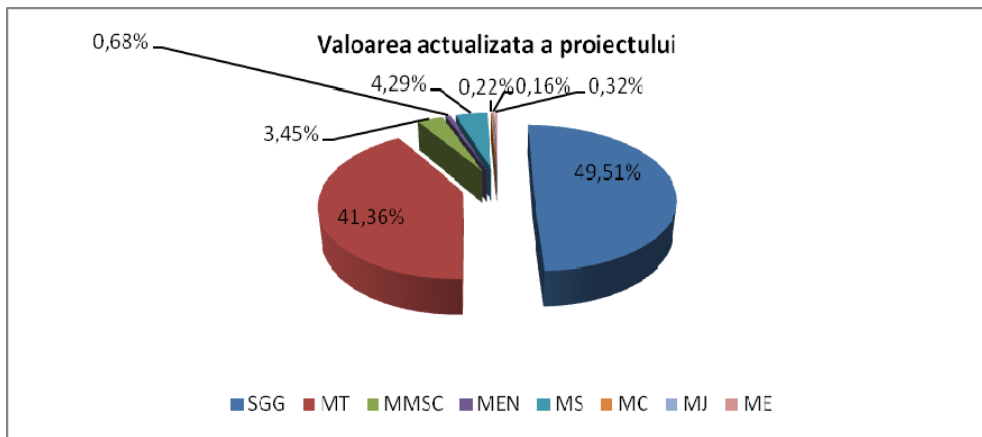
- Structura listei în funcție de sursa de finanțare (ca număr total de proiecte și valoare actualizată a acestora): integral de la bugetul de stat și respectiv finanțare asigurată din fonduri europene nerambursabile pre și post aderare, fonduri rambursabile, în condițiile legii, și de la bugetul de stat

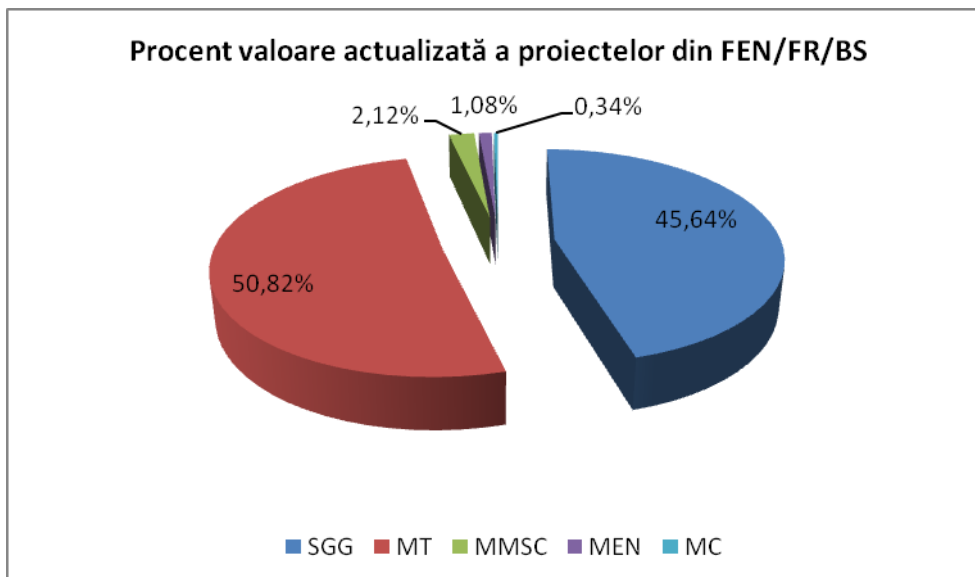

- Structura listei în funcție de numărul de proiecte de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite,

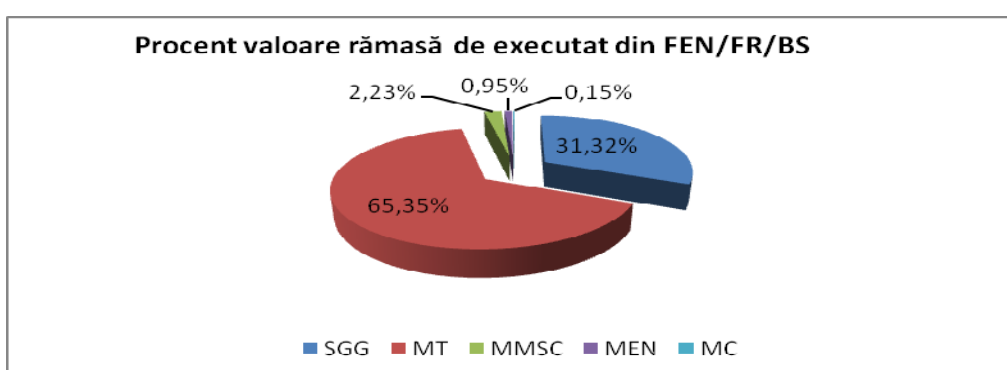
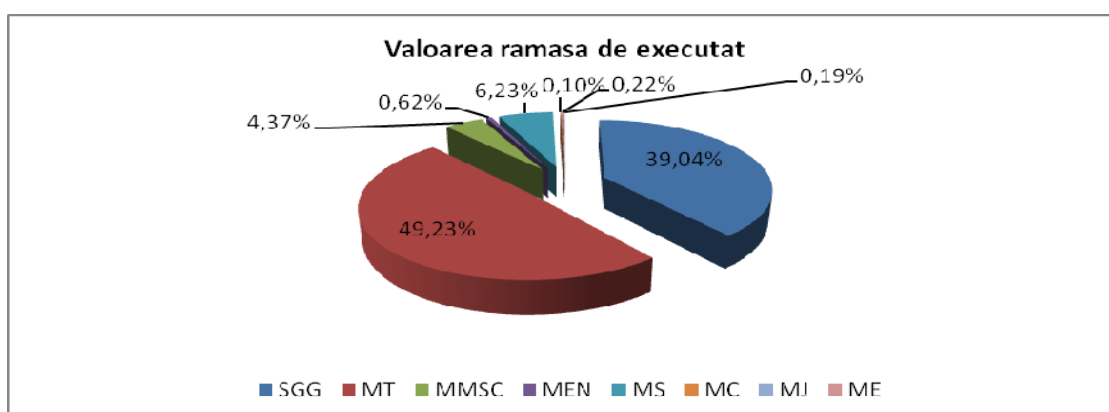

- Structura listei în funcție de valoarea actualizată a proiectelor de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite, respectiv în funcție de sursa de finanțare.

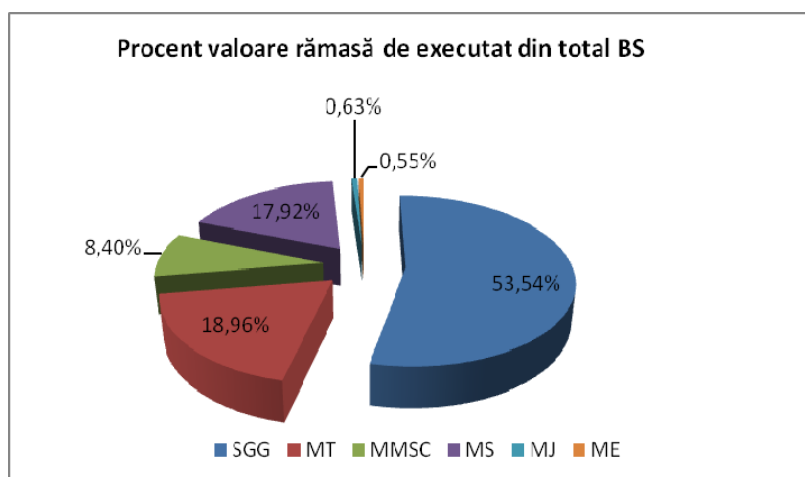

- structura listei în funcție de valoarea rămasă de executat pentru proiectele de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite respectiv în funcție de sursa de finanțare

În conformitate cu obiectivele generale și specifice menționate în art 37 și art 38 din OUG 88/2013, în baza punctajului acordat de către ordonatorii principali de credite și a poziției proiectului în lista ordonatorului, ținând cont de faptul că (i) unii dintre aceștia nu au acordat punctaje obiectivelor de investiții cu finanțare europeană nerambursabilă, (ii) unii dintre aceștia au acordat punctaj maxim mai multor proiecte, fără a furniza Ministerului Finanțelor Publice o justificare pentru punctajul acordat pe fiecare criteriu, pentru a

analiza propunerile ordonatorilor principali de credite, au fost avute în vedere principiile și criteriile de prioritizare a proiectelor de investiții publice și că unul din angajamentele asumate de România cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană constă în reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri UE. Subliniem că această prioritizare indicativă nu implică o excludere de la finanțare a altor proiecte de investiții publice prin legile bugetare anuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. În baza acestui exercițiu, a rezultat lista de mai jos, funcție de sursa de finanțare:

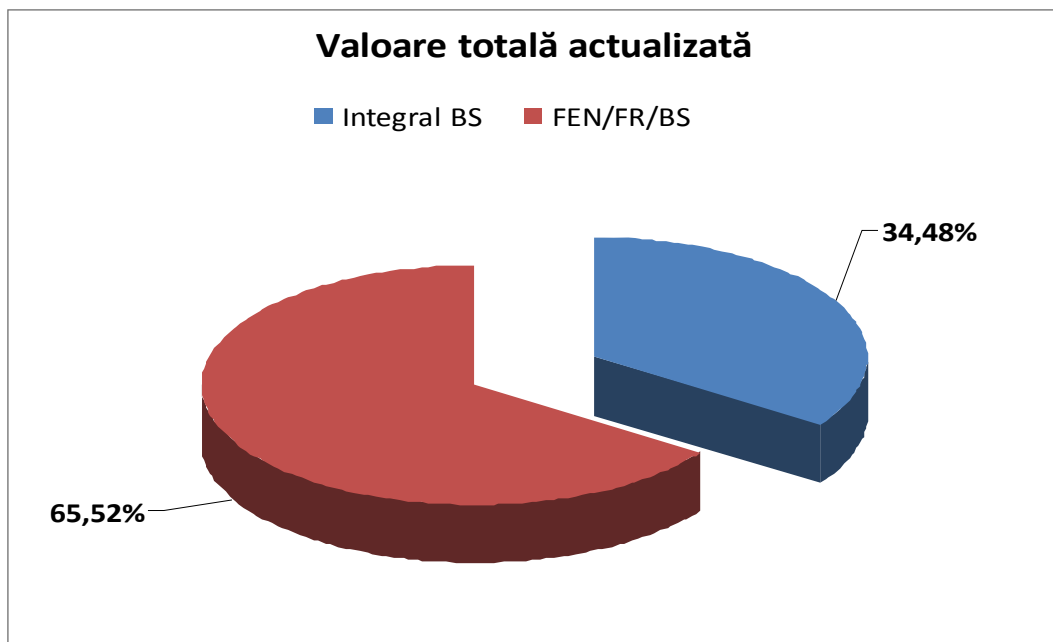
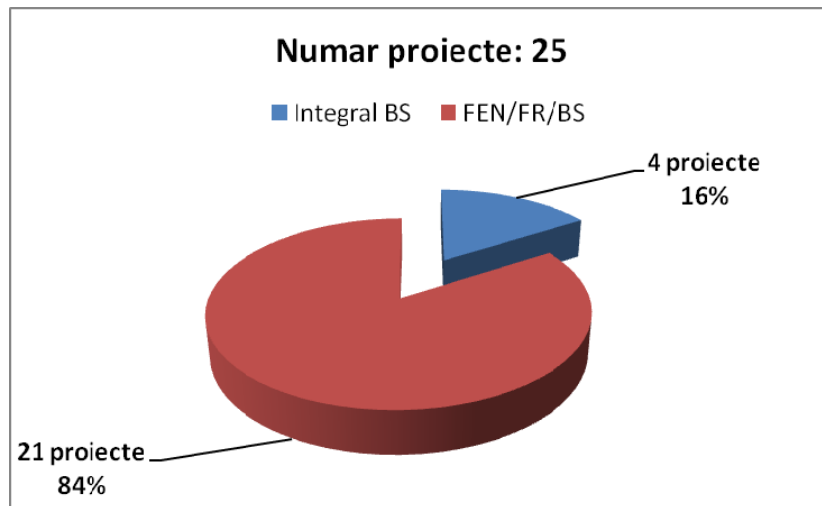

Nr. Crt.	OPC	Denumirea obiectivului / proiectului de investiții semnificativ *)
Finanțare FEN/FR/BS		
1	SGG	Autostrada Lugoj-Deva (Dumbrava-Deva și Lugoj-Dumbrava)
2	MT	Reabilitarea liniei de cf Brasov - Simeria, componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coslariu - Sighisoara
3	SGG	Construcția Autostrazii Sebes-Turda
4	MT	Magistrala 5 Tronsonul Universitate - Pantelimon, stația și depoul Valea Ialomitei
5	MT	Reabilitarea liniei de c.f. Brasov - Simeria, componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coslariu - Simeria
6	MT	Magistrala 5 Tronsonul Drumul Taberei - Universitate secțiunea Raul Doamnei - Hasdeu
7	SGG	Autostrada Orastie-Sibiu

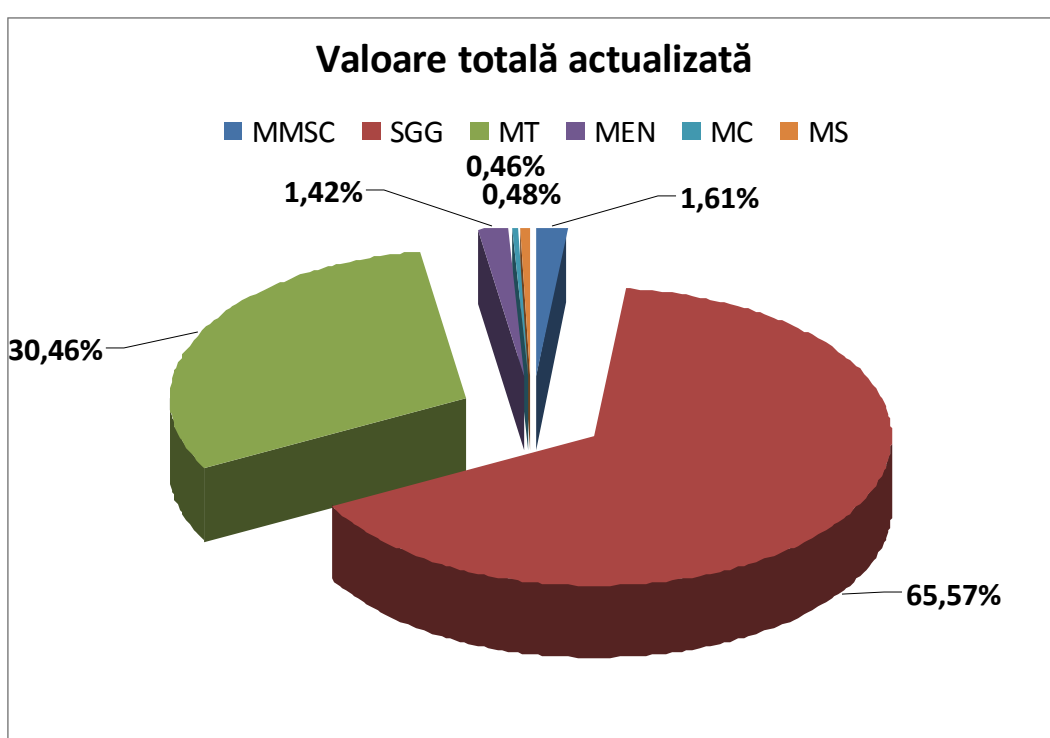
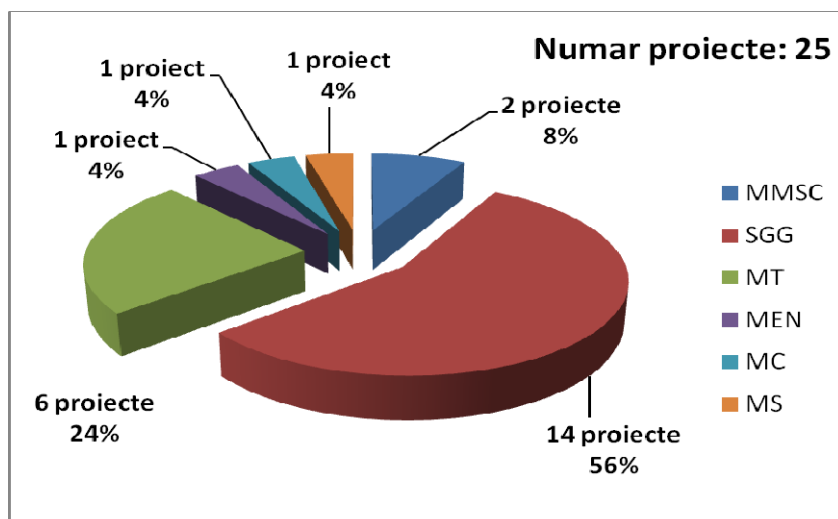
8	SGG	Autostrada Arad Timisoara si by-pass Arad
9	SGG	Autostrada Cernavoda-Constanta
10	MT	Reabilitarea liniei de c.f. Frontieră-Curtici-Simeria parte componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maxima de 160 km/h, sectiunea Frontieră-Curtici-Arad-km.614 (tronsonul 1)
11	SGG	Autostrada Nadlac-Arad
12	SGG	Autostrada Timisoara-Lugoj
13	MEN	EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE - NUCLEAR PHYSICS (ELI-NP)
14	SGG	Largire la 4 benzi centura Bucuresti Sud intre A2 km 23+600 si A1 km 55+520 (Pasaj supratecan DJ 602 Centura București-Domnești)
15	MMSC	Protecția și reabilitarea părții sudice a litoralului românesc a Mării Negre în zona municipiului Constanța și Eforie Nord
16	MMSC	WATMAN- SISTEM INFORMATIONAL PENTRU MANAGEMENTUL INTEGRAT AL APELOR (etapa I+II)
17	SGG	Reabilitare DN56 Craiova - Calafat
18	MT	Legatura rețelei de metrou cu Aeroportul International Henri Coanda - Otopeni
19	MC	Teatrul National Bucurest I. L. CARAGIALE Stab. si siguranta in exploatare optimizarea functionala
20	SGG	Constructia variantei de ocolire a oraselor Deva-Orastie la standard de autostrada (ex-ISPA)
21	SGG	Constructia variantei de ocolire a orasului Sibiu (ex-ISPA)
Finanțare integral de la buget de stat		
1	SGG	Autostrada Brasov - Cluj - Bors (Tronson Suplacu de Barcău-Borș)
2	SGG	Autostrada Bucuresti – Brasov (include și tronsonul Comarnic-Brasov)
3	SGG	Autostrada de centura a municipiului Bucuresti/ sector centura sud km 52+770-100+900
4	MS	Refunctionalizare imobil Spital Clinic de Urgența cu 300 de paturi Iași, in curs de executie, pentru amenajarea Institutului Regional de Oncologie 300 paturi Iași

*) Numai pentru proiectele de investiții cu valoare mai mare de 100 milioane lei.

Analiza acestei liste arată următoarea distribuție a proiectelor:

- 72% din cele 25 de proiecte sunt la nivel național și 28% în regiunea București-Ilfov.
- 80% din cele 25 de proiecte sunt în domeniul infrastructurii de transport, la nivelul Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Transporturilor
- funcție de ordonatorul principal de credite din punct de vedere numeric, respectiv valoric (valoarea rămasă de executat pentru proiectele de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite).

*) Menționăm că toate valorile de mai sus sunt conform cu informațiile comunicate de către ordonatorii principali de credite

5.4 Marile programe naționale

Programe de investiții propuse a fi finanțate în anul 2014

A. Programe în domeniul sănătății în valoare de 3,6 miliarde lei.

În perioada următoare, se asigură derularea și finanțarea programelor naționale de sănătate de sănătate publică ce au drept scop:

(i) prevenirea, supravegherea și controlul bolilor transmisibile prin:

- programul național de imunizare;

- programul național de supraveghere și control al bolilor transmisibile (boli transmisibile prioritare, infecție HIV, tuberculoză, infecții cu transmitere sexuală);
- programul național de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV;
- programul național de prevenire, supraveghere și control al tuberculozei;
- programul național de supraveghere și control al infecțiilor nosocomiale și monitorizare a utilizării antibioticelor și a antibioticorezistenței.

(ii) prevenirea, supravegherea și controlul bolilor netransmisibile prin:

- programul național de depistarea precoce activă a cancerului de col uterin;
- programul național de sănătate mintală;
- programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană;
- programul național de boli endocrine.

(ii) asigurarea securității transfuzionale;

(iii) monitorizarea factorilor determinanți din mediul de viață și muncă;

(iv) asigurarea unor servicii de sănătate publică specifice în cadrul:

- programul național de evaluare și promovare a sănătății și educației pentru sănătate a populației

- programului național de sănătate a femeii și copilului

De asemenea, se vor finanța programele naționale de sănătate curative care au drept scop asigurarea tratamentului specific în cazul bolilor cu impact major asupra sănătății publice, după cum urmează:

- programul național de boli cardiovasculare;
- programul național de oncologie;
- programul național de tratament al surdității prin proteze auditive implantabile (implant cohlear și proteze auditive);
- programul național de diabet zaharat;
- programul național de tratament al bolilor neurologice;
- programul național de tratament al hemofiliei și talasemiei;
- programul național de tratament pentru boli rare;
- programul național de sănătate mintală;
- programul național de boli endocrine;
- programul național de ortopedie;
- programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană;
- programul național de suplere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică;
- programul național de terapie intensivă a insuficienței hepatice;
- programul național de diagnostic și tratament cu ajutorul aparatului de înaltă performanță.

B. Programul Național de Dezvoltare Locala are alocată o sumă de 1,5 miliarde lei

Conform O.U.G. nr. 28/2013, programul este structurat pe trei subprograme:

- Subprogramul „Modernizarea satului romanesc”
- Subprogramul „Regenerarea urbana a municipiilor si oraselor”
- Subprogramul „Infrastructura la nivel judetean”

Finantarea acestui program se asigura de la bugetul de stat, in limita fondurilor aprobate anual cu aceasta destinatie, prin bugetul Ministerului Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice, pe subprogramele pe care le-am mentionat mai sus, respectiv Modernizarea satului romanesc, Regenerarea urbana a municipiilor si oraselor si Infrastructura de nivel judetean, din fondurile aprobate anual cu aceasta destinație in bugetele locale ale U.A.T.-urilor beneficiare sau din alte surse legal constituite.

Buget 2014	
	-mii lei-
Subprogramul „Modernizarea satului romanesc”	800.000
Subprogramul „Regenerarea urbana a municipiilor si oraselor”	200.000
Subprogramul „Infrastructura la nivel judetean”	500.000
TOTAL	1.500.000

In anul 2014 cu sumele estimate a fi alocate se pot finaliza 226 obiective de investitii si vor continua lucrarile la peste 1000 de obiective de investitii.

C. Programe în domeniul locuințelor

1. Programul de constructii locuinte sociale destinate chiriasilor evacuati din locuintele retrocedate fostilor proprietari derulat conform O.U.G. nr. 74/2007

In cadrul acestui program, in perioada 2007-2012, s-au finalizat 2.972 de locuinte sociale destinate chiriasilor evacuati din locuintele retrocedate.

Fondurile alocate de la bugetul de stat in perioada 2009-2012 au fost in valoare de 216.826 mii lei.

Pentru anul 2013, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acest program sunt in valoare de 9.000 mii lei, care permit finalizarea a 11 obiective de investitii (332 locuinte sociale destinate chiriasilor evacuati).

Pentru anul 2014, suma necesară este de 24.000 mii lei, pentru finalizarea obiectivelor aflate in executie din programul pe anul 2013 (10 obiective cu un total de 601 locuinte sociale).

2. Programul de constructii locuinte sociale derulat in baza prevederilor Legii locuintei nr. 114/1996

Fondurile alocate de la bugetul de stat in perioada 2009-2012 au fost in valoare de 149.534 mii lei.

Pentru anul 2013, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acest program sunt in valoare de 10.800 mii lei, care permit finalizarea a 10 obiective de investitii (414 locuinte sociale).

Pentru anul 2014, este propusă suma de 6.000 mii lei, pentru finalizarea obiectivelor aflate in executie din programul pe anul 2013 (4 obiective cu un total de 176 locuinte sociale) si inceperea de noi obiective de investitii.

3. Programul national multianual privind cresterea performantei energetice la blocurile de locuinte, conform O.U.G. nr. 18/2009

Tinta programului este reducerea consumului anual specific pentru incalzire sub 100 kWh/mp, in conditiile in care in prezent, consumul de energie este cuprins intre 180 kWh/mp si 240 kWh/mp.

In perioada 2009 - 2012 s-au finalizat lucrarile privind cresterea performantei energetice la 75.065 apartamente.

Fondurile alocate si utilizate de la bugetul de stat in perioada 2009-2012 au avut o valoare de 464.030 mii lei.

Pentru anul 2013, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acest program au o valoare de 14.000 mii lei, care permit finalizarea lucrarilor privind cresterea performantei energetice la 1.200 apartamente.

Pentru anul 2014, fondurile necesare de la bugetul de stat pentru acest program au o valoare de 21.000 mii lei, care permit finalizarea lucrarilor privind cresterea performantei energetice la circa 6.300 apartamente.

4. Programul termoficare 2006-2015

Sunt vizate lucrari de investitii promovate de unitațile administrativ-teritoriale pentru retehnologizarea si modernizarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termica a localitatilor in cadrul programului.

In anul 2013, s-a alocat suma totala de 33.371 mii lei pentru reabilitarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termica a 22 de unitati administrativ teritoriale.

Pentru anul 2014 suma necesară este de 35.000 mii lei.

5. Programul privind constructia de locuinte pentru tineri, destinate inchirierii, conform prevederilor Legii nr.152/1998 prin intermediul Agentiei Nationale pentru Locuinte

Acest program are în vedere realizarea de locuinte destinate tinerilor ale caror venituri nu le permit accesul la o locuinta in conditiile pietei, in acelasi timp constituindu-se un fond de locuinte la nivel local pentru a asigura mobilitatea tinerilor specialisti intre localitati la nivelul intregii tari. Prin acest demers se poate stimula tanara generatie sa profeseze pe teritoriul Romaniei, limitand in astfel migratia specialistilor catre alte tari.

În perioada 2001-2012 au fost finalizate 30.792 de unități locative (u.l.), sumele alocate, conform prevederilor legale în vigoare, pentru finanțarea acestui program ridicându-se la 2.820.350 mii lei.

Pentru anul 2013, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acest program sunt in valoare de 139.108 mii lei, care au permis finantarea lucrarilor la 51 obiective de investitii (2.469 unitati locative destinate tinerilor).

Pentru anul 2014 se solicită fonduri în cuantum de 118.052 mii lei pentru derularea lucrărilor de execuție la 8.666 unități locative, din care se vor finaliza 3.666 unități locative.

6. Programul prioritar național pentru reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale din mediul mic urban.

Programul a fost lansat în anul 2008 și se afla în desfășurare. Scopul programului este acela de întărire a rolului așezămintelor culturale în creșterea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale precum și de conservare a patrimoniului natural, cultural și arhitectural.

In perioada 2009 - 2012 s-au finalizat lucrările la 32 așezăminte culturale.

Fondurile alocate și utilizate de la bugetul de stat în perioada 2009-2012 au avut o valoare de 53.361 mii lei.

Pentru anul 2013, fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acest program au o valoare de 14.000 mii lei, care permit finalizarea lucrărilor la 22 obiective de investiții.

Pentru anul 2014 fondurile sunt în suma de 92.000 mii lei, fonduri care asigură finalizarea lucrărilor la 10 obiective de investiții din programul anului 2013 preconizate a fi în execuție în anul 2014 și finanțarea parțiala pentru 52 de obiective de investiții noi.

7. Proiect "Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori" se implementează conform Legii nr. 224/2007 cu modificările și completările ulterioare privind ratificarea Acordului Cadru de Imprumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, semnat la 2 februarie 2007 la București și la 9 februarie 2007 la Paris, pentru finanțarea primei etape a Proiectului.

Pentru anul 2013 fondurile alocate proiectului sunt: 17.563 mii lei

În cadrul Proiectului, în perioada 2007-2012, s-au recepționat 38 de subproiecte, iar în anul 2013 au fost recepționate 4 subproiecte, iar până la 31.12.2013 se vor mai recepționa încă 2 subproiecte.

Pentru anul 2014 se etimează un necesar de fonduri in suma de 110.000 mii lei, fonduri care asigura finanțarea lucrărilor la 25 obiective de investiții, dintre care 7 aflate în execuție la 31.12.2013 și cu finalizare în 2014.

7. Programul Prima casă

Programul Prima casă a fost lansat în data de 4 iunie 2009, într-un context în care persoanele fizice se confruntau cu dificultăți în accesarea unui credit destinat achiziționării/construirii unei locuințe, dificultăți care se datorau în principal lipsei garanțiilor solicitate de bănci în temeiul normelor de creditare proprii.

Prin programul Prima casă s-au creat condiții avantajoase de achiziționare sau construire a unei locuințe de către persoanele fizice eligibile, programul cunoscând până în prezent o dinamică semnificativă. Implicarea statului prin acordarea de garanții de stat s-a realizat într-o primă fază pentru 80% din valoarea creditului, după care, începând cu anul 2010, pentru 50% din valoarea creditului, incluzându-se și o componentă de sprijinire a construcțiilor noi. Începând cu luna august 2013, prin HG nr. 565/2013, Programul sprijină doar creditarea imobiliară/ipotecară în lei.

Până în prezent au fost executate 145 garanții, reprezentând o rată de default de 0,1%.

În perioada 2009 – 2013 s-au înregistrat următoarele valori în ceea ce privește garanțiile acordate prin Prima casă:

MIL. EUR		
Ani	Nr. garanții	Valoare garanții
2009	11.931	500,40
2010	22.702	931,50
2011	19.023	391,00
2012	26.408	496,50
2013	19.150	357,80

D. Programe pentru IMM-uri

Programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului 92/2013 este un program multianual de încurajare și de stimulare a dezvoltării întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii și constă în acordarea IMM-urilor a unei linii de credit pentru capital de lucru garantată de către stat în procent de maxim 50% din valoarea finanțării, exceptând dobânzile, comisioanele și spezele bancare.

Prin acest program se urmărește flexibilizarea și scurtarea timpului necesar acordării finanțărilor garantate de stat și implicit crearea unui acces mai rapid al IMM-urilor la capital de lucru. Conform OUG 92/2013, plafonul de garanții este de 2 miliarde lei, un volum necesar pentru a dinamiza un sector extrem de important pentru economia reală. În funcție de interesul beneficiarilor, pe parcursul derulării programului, acest plafon poate fi suplimentat până la 4 mld. lei.

5.5. Situația despăgubirilor

"Despăgubiri"

milioane lei

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL despăgubiri, din care:	373,2	1.667,7	2.216,9	2.961,4	2.790,9	3.672,0	3.707,7
Titluri executorii salarii							
TOTAL, din care:		390	800	2.060	2.105	3.021	
învățământ preuniversitar și universitar			417	1.060	1.083	1.554	
Restituire contribuție de asigurări soc. de sănătate la pensionari							
		606,4	779,6				
Despăgubiri restituirea proprietății și CEDO							
TOTAL	373,2	671,3	637,3	901,4	685,6	650,9	3.707,7

Un impact major asupra cheltuielilor bugetului general consolidat o au și sumele care s-au acordat și se acordă și în anii următori pentru plata unor despăgubiri reprezentând:

- titluri executorii având ca obiect drepturi de natură salarială, obținute în instanță de angajații din sectorul bugetar care în conformitatea cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr.230/2011, Ordonanței Guvernului nr.17/2012, precum și Ordonanței de urgență a Guvernului nr.92/2012, se realizează eșalonat pe o perioadă de 5 ani astfel : 5% în primul an, 10% în al doilea an, 25% în al treilea și al patrulea an și 35% în al cincilea an; astfel plata acestor titluri a început în anul 2012 și se va efectua până în anul 2016, inclusiv;
- restituirea sumelor reținute, cu titlu de asigurări sociale de sănătate, în perioada 1 ianuarie 2011 – aprilie 2012, pensionarilor ale căror venituri din pensii depășeau 740 de lei ; restituirea s-a realizat în tranșe lunare egale în perioada iunie-august 2012 și ianuarie-septembrie 2013;
- despăgubiri în numerar acordate pentru imobilele preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, precum și pentru bunurile proprietate sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța;
- despăgubiri în numerar acordate persoanelor care au suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 sau care au făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și despăgubiri stabilite prin hotărâri CEDO împotriva statului român;

Scurta prezentare ale principalelor domenii finanțate din bugetul de stat pe anul 2014

Politica salarială

Măsuri de politică salarială în anul 2014

Pentru anul 2014 politica salarială promovată este în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

Plafonul nominal al cheltuielilor de personal, aferente bugetului general consolidat, este stabilit la nivelul de 47,8 miliarde lei, respectiv 7,3% din PIB.

Pentru anul 2014 se are în vedere aplicarea etapizată a Legii-cadru nr.284/2010 prin stabilirea de măsuri în domeniu astfel să se asigure încadrarea în plafonul nominal al cheltuielilor de personal.

Creșterea salariului minim de la 800 lei/lună la 850 lei/lună începând cu luna ianuarie 2014 și la 900 lei/lună în luna iulie 2014.

Totodată, în anul 2014 se asigură **plata tranșei de 25% din titlurile executorii** având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Măsurile salariale, precum și alte reglementări în domeniul cheltuielilor de personal în anul 2014 vor face obiectul legii speciale de salarizare elaborate în baza Legii-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice

Politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice s-a relaxat prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2013 pentru stabilirea unor măsuri privind asigurarea funcționalității administrației publice locale, a numărului de posturi și reducerea cheltuielilor la instituțiile și autoritățile publice din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor. De la data intrării în vigoare a acestui act normativ ocuparea posturilor vacante din cadrul autorităților și instituțiilor publice se face pe baza principiului "unu la unu", respectiv la un post ocupat devenit vacant, un post ocupat.

Politica în domeniul ocupării forței de muncă

Ținta de ocupare la nivel național

Rata de ocupare de 70% în anul 2020 pentru populația din grupa de vârstă 20-64 de ani

Piața muncii din România va fi o piață performantă, dinamică și flexibilă, în care minim 70% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani vor avea acces la un loc de muncă de calitate, conform cu capacitatea și competența lor și venituri care să le asigure un trai decent.

Recomandări specifice de țară pentru România

Asigurarea unei mai bune participări pe piața muncii și sporirea capacității de inserție profesională și a productivității forței de muncă prin:

- revizuirea și consolidarea politicilor active în domeniul pieței muncii;
- asigurarea de servicii de formare și îndrumare individualizate;
- promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

Proiectul Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020

Obiectivul general îl reprezintă atingerea unui nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă susținut de competitivitate economică, coeziune socială și dezvoltare durabilă.

Obiective specifice și direcții de acțiune

Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă prin:

- diminuarea șomajului în rândul tinerilor și a numărului de tineri din categoria celor care nu sunt în ocupare, educație sau formare;
- creșterea participării pe piața muncii a persoanelor în vârstă.
- Integrarea pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială

Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin:

- reducerea ocupării în agricultura de subzistență și facilitarea relocării acestei resurse umane către activități non-agricole;
- creșterea participării femeilor pe piața muncii, inclusiv prin măsuri suport de reconciliere a vieții profesionale cu cea de familie;
- creșterea participării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin dezvoltarea de măsuri care să combine suportul social cu activarea.

Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii prin:

- sprijinirea adaptabilității și dezvoltării permanente a forței de muncă corelate cu schimbările structurale ale pieței muncii;
- îmbunătățirea nivelului de competențe al persoanelor șomere și inactive apte de muncă pentru a facilita reintegrarea acestora pe piața muncii.
- Certificarea competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale

Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii prin:

- consolidarea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii;
- consolidarea dialogului social la toate nivelurile pentru a facilita adoptarea, implementarea și respectarea politicilor cu impact pe piața muncii.

Începând cu anul 2014 se promovează aplicarea unor programe integrate de tipul “Garanții pentru tineri” orientate către tineri care nu sunt nici ocupați și nici în sistemul de educație sau formare. Schemele “Garanții pentru tineri” vizează:

- prevenirea abandonării timpurii a școlii;
- creșterea șanselor de obținere a unui loc de muncă;
- eliminarea barierelor practice din calea obținerii unui loc de muncă.

Politica în domeniul pensiilor

Descrierea situației actuale

Reforma în domeniul pensiilor a fost instituită prin Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Principalul obiectiv al reformei sistemului public de pensii este asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii.

În anul 2014 se continuă procesul de implementare a prevederilor Legii nr.263/2010, obiectivul principal al politicii de pensii fiind încadrarea cheltuielilor bugetare în cadrul fiscal-bugetar din strategia fiscal-bugetară a Guvernului pentru perioada 2014-2016.

Direcții de acțiune

Creșterea vârstelor standard de pensionare pentru femei

Creșterea vârstelor de pensionare pentru cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale

Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale

Implementarea unor criterii mai stricte în ceea ce privește accesul la pensia de invaliditate și descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical.

Potrivit Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii

publice, cu modificările și completările ulterioare, valoarea punctului de pensie se majorează anual cu 100% rata medie anuală a inflației la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, indicatori cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior și comunicați de Institutul Național de Statistică.

Măsuri

Pentru anul 2014 valoarea punctului de pensie se majorează cu 3,75% (respectiv 3,33% - inflația și 0,42% - 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut) indicatorii fiind cei realizați pe anul 2012.

Valoarea punctului de pensie va crește în anul 2014 de la 762,1 lei la 790,7 lei.

Majorarea punctajelor medii anuale pentru pensionarii nou intrați în plată în anul 2014 cu un indice de corecție calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea punctului de pensie în vigoare în anul 2014 actualizată cu rata medie anuală a inflației pe anul 2011.

Politica în domeniul asistenței sociale

În domeniul asistenței sociale se are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială.

Obiective

Instituirea unui sistem de beneficii sociale eficient, echilibrat și flexibil, corelat cu măsuri active, care să asigure prevenirea și combaterea riscurilor sau situațiilor ce pot conduce la excluziune socială;

Dezvoltarea cadrului legal pentru realizarea unui sistem național, sustenabil, de servicii sociale eficiente și de calitate, adaptate la nevoile diferitelor categorii de persoane aflate în situații de dificultate;

Dezvoltarea capacității instituționale în scopul asigurării monitorizării sistematice, evaluării, analizei și prognozei indicatorilor din domeniul asistenței sociale și incluziunii sociale, precum și în scopul realizării planificării strategice și stabilirii celor mai eficiente politici și programe în domeniu;

Creșterea performanței sistemului de asistență socială prin promovarea competenței și calității personalului angajat în sistem.

Măsuri

Începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2014 nivelul venitului minim garantat se majorează cu 4,5%

Începând cu anul 2015, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr.292/2011, se va institui venitul minim de inserție ca principală formă de intervenție pentru prevenirea sărăciei, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România. Acesta, se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul național de reformă, pe baza Strategiei Europene 2020, de diminuare a sărăciei stabilită conform metodologiei utilizate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene.

Informatizarea sistemului de sănătate prin implementarea

cardului național de asigurari sociale de sănătate și a proiectelor CNAS privind dosarul electronic de sănătate și prescripția electronică. Ca urmare a semnării contractului între Ministerul Sănătății și Imprimeria Națională, se va finaliza tipărirea cardurilor de sănătate pentru populația eligibilă până la mijlocul anului 2014.

- **Promovarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii în sănătate pe termen mediu și lung**

Modernizarea infrastructurii unităților medicale și asigurarea unei dotări corespunzătoare cu echipamente și aparatură medicală;

Continuarea extinderii infrastructurii SMURD la nivel național și continuarea dotării prin programe multianuale a serviciilor de ambulanță și SMURD (ambulante, autosanitare, elicoptere) și a unităților de primiri urgență;

Continuarea lucrărilor de reabilitare a secțiilor de obstetrică-ginecologie și neonatologie și a celor de consolidare și reparații capitale la spitale;

Dezvoltarea unor centre de chirurgie cardiovasculară pediatrică și neonatală.

Transferuri de resurse către bugetele locale

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUAT), estimat pe anul 2014, este rezultat din cumularea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale sau integral din venituri proprii, bugetului împrumuturilor externe și interne și a bugetului fondurilor externe nerambursabile și reflectă dimensiunea efortului financiar public al unităților administrativ-teritoriale pe anul 2014.

Veniturile bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pe anul 2014, se estimează la 60.535,6 milioane lei, reprezentând 9,2% din produsul intern brut, iar în cadrul acestora, veniturile totale ale bugetelor locale se estimează la 52.373,7 milioane lei, reprezentând 7,9% din produsul intern brut, în timp ce veniturile celorlalte bugete de la nivelul autorităților administrației publice locale reprezintă 1,3% din produsul intern brut.

Venituri proprii Veniturile proprii ale bugetelor locale (formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri) estimate la 8.644,8 milioane lei, reprezintă 16,5% din totalul veniturilor bugetelor locale, cu 1 pp mai puțin față de estimatul anului 2013.

Cote defalcate din impozitul pe venit Cotele defalcate din impozitul pe venit reprezintă 15.901,6 milioane lei, respectiv 30,1% din totalul veniturilor bugetelor locale, în scădere, comparativ cu ponderea acestora în veniturile bugetelor locale aferente anului 2013, cu 2,8 p.p. .

Sume defalcate din TVA la nivelul județelor 2.056,8 milioane lei, destinate finanțării:
- sistemului de protecție a copilului și centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap;
- finanțării drepturilor privind acordarea de produse lactate și de panificație

pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore;

- finanțării drepturilor privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din clasele I - IV din învățământul de stat și confesional;

- finanțării cheltuielilor privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța Guvernului nr.24/2010 privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate potrivit anexei la Hotărârea Guvernului nr.800/2013 privind stabilirea fructelor distribuite, a perioadei și frecvenței distribuției, a limitei valorii zilnice/elev și a fondurilor necesare pentru distribuția fructelor și a măsurilor adiacente distribuției de fructe, a bugetului aferent acestora, precum și a modalității de implementare efectivă și de gestionare la nivelul administrației publice, în cadrul programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli în anul școlar 2013 – 2014;

- finanțării învățământului special și centrelor județene de resurse și asistență educațională;

- finanțării instituțiilor de cultură descentralizate începând cu anul 2002;

- plății contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară;

- finanțării serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor județene;

- plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din unitățile de învățământ special și din centrele de resurse și asistență educațională, în cuantumul prevăzut pentru anul 2014 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230/2011.

Sume defalcate din TVA la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor

11.046,4 milioane lei destinate:

- finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art. 104 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

- plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, în cuantumul prevăzut pentru anul 2014 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230/2011;

- finanțării drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- finanțării ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri, pentru beneficiarii de ajutor social;

- finanțării serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București;

- finanțării cheltuielilor creșelor;

- finanțării cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului

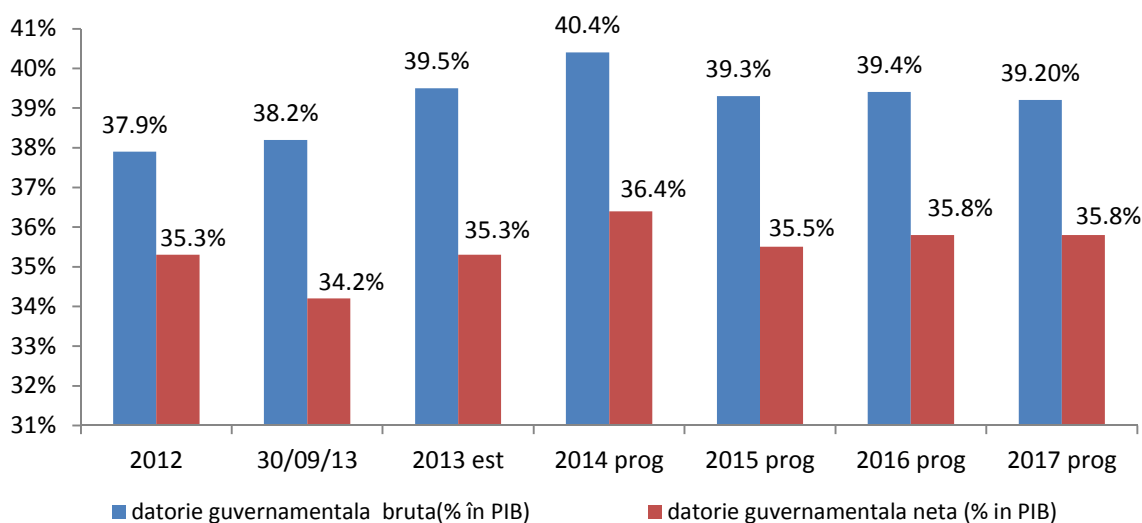
București, respectiv pentru: sistemul de protecție a copilului, centrele de asistență socială a persoanelor cu handicap, drepturile privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, drepturile privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din clasele I - IV din învățământul de stat și confesional, implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța Guvernului nr.24/2010, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate potrivit anexei la Hotărârea Guvernului nr.800/2013 privind stabilirea fructelor distribuite, a perioadei și frecvenței distribuției, a limitei valorii zilnice/elev și a fondurilor necesare pentru distribuția fructelor și a măsurilor adiacente distribuției de fructe, a bugetului aferent acestora, precum și a modalității de implementare efectivă și de gestionare la nivelul administrației publice, în cadrul programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli în anul școlar 2013 – 2014, învățământul special și centrele de resurse și asistență educațională, instituțiile de cultură descentralizate începând cu anul 2002 și plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult.

Finanțarea drumurilor județene și comunale	368,3 milioane lei
Echilibrarea bugetelor locale	1.754,0 milioane lei
Subvenții de la bugetul de stat	7.119,5 milioane lei, din care, în principal, pentru: <ul style="list-style-type: none"> – finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor (15,6 milioane lei); – finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap (2.178,5 milioane lei); – rețehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare (35,0 milioane lei); – acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri (124,4 milioane lei); – finanțarea investițiilor derulate potrivit Programului Național de Dezvoltare Locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului 28/2013 (1.500,7 milioane lei) – susținerea derulării proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile (FEN) postaderare (2.705,8 milioane lei) implementate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a crescut de la 37,9% din PIB la sfârșitul anului 2012 la 38,2% din PIB la sfârșitul lunii septembrie 2013⁴, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene. Dacă se are în vedere rezerva financiară în valută aflată la dispoziția Trezoreriei Statului, datoria guvernamentală netă⁵ a scăzut de la 35,3% din PIB la sfârșitul anului 2012 la 34,2% la sfârșitul lunii septembrie 2013. Chiar dacă indicatorul datoriei guvernamentale / PIB a scăzut la sfârșitul lunii septembrie 2013 comparativ cu sfârșitul anului 2012, datoria guvernamentală în valoare nominală a crescut în perioada analizată. Această creștere de datorie guvernamentală s-a datorat în principal angajării de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, atât de pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, prin emisiuni de euroobligațiuni și intrărilor din credite externe destinate finanțării de proiecte, cât și datorită datoriei contractate pentru consolidarea rezervei în valuta la dispoziția Trezoreriei Statului.

Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute pentru sfârșitul anului 2013 este de 39,5% din PIB, iar pentru anul 2014 de 40,4% din PIB, în timp ce datoria guvernamentală netă se estimează să ajungă la 35,3% din PIB pentru sfârșitul anului 2013 și la 36,4% din PIB pentru anul 2014 .

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE (%PIB)

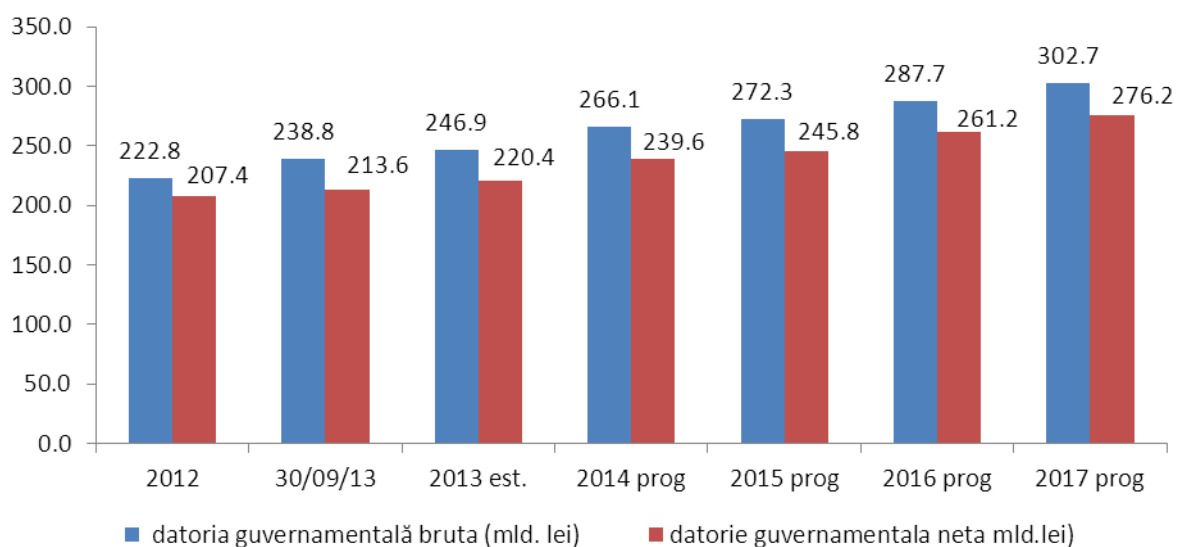
Sursa: MFP

Tendința de creștere a datoriei guvernamentale pe termen mediu se reflectă și în valorile absolute ca urmare a angajării de datorie pentru acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei

³ datoria guvernamentală brută calculată conform metodologiei UE, care include și datoria societăților reclassificate în sectorul administrației publice. Datele de datorie au fost revizuite ca urmare a aplicării Deciziei Eurostat privind reclassificarea unor credite comerciale în împrumuturi și cu datoria entităților reclassificate în sectorul administrației publice pentru Notificarea fiscală transmisă în luna octombrie 2013.

publice.

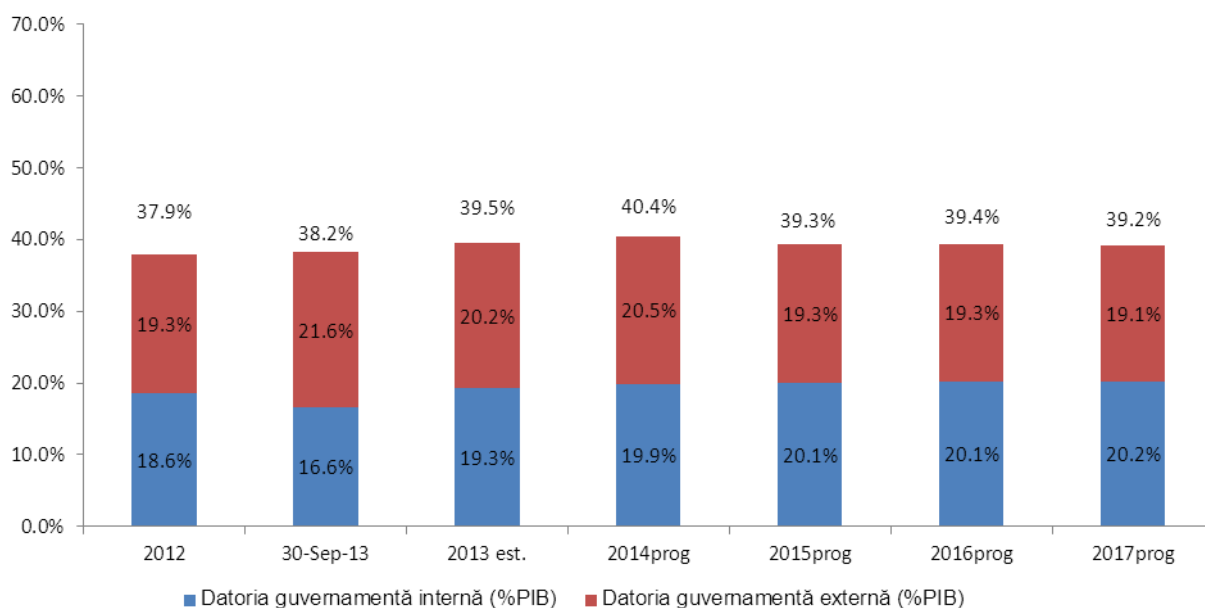
Datoria guvernamentală conform metodologiei UE (mld. lei)

Sursa: MFP

În ceea ce privește structura datoriei guvernamentale în funcție de rezidența creditorilor, deși la 30 septembrie 2013 se observă o creștere a datoriei contractate de pe piețele externe de capital la 21,6% în PIB de la 19,3% în PIB la sfârșitul anului 2012, în principal ca urmare a emisiunilor de euroobligațiuni denumite în euro și USD lansate în lunile februarie și septembrie 2013 în valoare cumulată de cca 2,6 miliarde euro, pe termen mediu ponderea acestei datorii va înregistra o tendință descrescătoare până la 19% din PIB în anul 2017.

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE (% PIB)

Sursa: MFP

⁴ date operative

⁵ reprezintă datoria guvernamentală brută diminuată cu rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului

Perspectiva de creștere moderată a datoriei guvernamentale pe termen mediu se datorează atât creșterii economice estimate la o medie de cca 2,7 % în perioada 2014-2017, menținerii cursului relativ stabil leu/euro, dar și măsurilor de consolidare fiscală și pentru menținerea deficitului bugetar în termeni ESA95 sub limita de 3% din PIB. În scopul protejării finanțelor publice, continuând politica monetară și pe cea a sectorului financiar, de păstrare a rezervelor financiare și de creștere a rezistenței la locurile externe, după încheierea cu succes a Acordului Stand-by cu FMI și după consultări cu UE, în iulie 2013 România a solicitat o nouă asistență financiară preventivă de la UE și FMI, pe o perioadă de 2 ani, în valoare cumulată de 4 miliarde euro.

Finanțarea deficitului bugetar

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar (termeni cash) se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria.

În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturităților emisiunilor de titluri de stat, largirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere că o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea șocurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare.

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției deținute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, în deosebi împrumuturile de la BIRD pentru politici de dezvoltare (tip DPL).

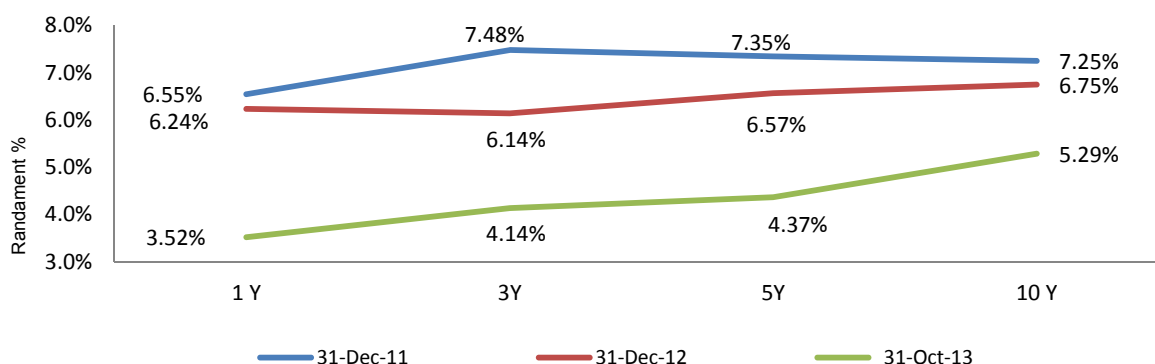
	2013	2014
Finanțare deficit bugetar, din care:	100,0 %	100,0 %
surse interne	49,6%	49,8%
surse externe	50,1%	49,8%
alte surse (sume încasate din privatizare)	0,3 %	0,4 %

Cheltuielile cu dobânzile din bugetul general consolidat

În anul 2014 ponderea cheltuielilor cu dobânzile din bugetul general consolidat în PIB se va menține la nivelul de 1,7% din PIB înregistrat în anul 2013.

De la începutul anului 2013, MFP s-a axat pe emisiuni cu scadențe pe termen mediu și lung pe creșterea treptată a sumelor alocate pentru astfel de instrumente. Includerea titlurilor de stat românești în indicii de referință ai Barclays și JP Morgan GBI-EM a determinat creșterea interesului investitorilor nerezidenți pentru titlurile de stat și intrări semnificative de capital începând cu sfârșitul anului 2012, și în prima parte a anului 2013. Includerea titlurilor de stat în acești indici de referință reprezintă un semnal pozitiv pentru dezvoltarea pe termen mediu a pieței interne a titlurilor de stat și contribuie la reducerea graduală a costurilor de finanțare pe termen mediu pentru MFP.

Scăderea randamentelor titlurilor de stat emise în lei pe piața primară în perioada 2011 – octombrie 2013 se prezintă astfel:

Conform ultimelor date privind reevaluarea obligațiunilor de stat cuprinse de indexul JP Morgan, în luna septembrie obligațiunile cu maturitatea de 10 ani scadente în luna aprilie 2023 au fost incluse în acest index, astfel că ponderea României a crescut la 1,26%. Această reevaluare recunoaște conformitatea acestor obligațiuni cu criteriile calitative privind maturitatea, lichiditatea și disponibilitatea la cotarea pe piață. De altfel, emisiunea de obligațiuni a fost redeschisă periodic de la lansarea sa în luna ianuarie 2013 având în vedere strategia MFP de a crește maturitatea medie rămasă a portofoliului de datorie publică guvernamentală.

Pe lângă titlurile de state emise în lei pe piața internă, Ministerul Finanțelor Publice a emis și titluri de stat denumite în euro, în scopul menținerii rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, precum și pentru constituirea resurselor necesare rambursării emisiunilor de titluri de stat denumite în euro scadente în august și noiembrie 2013, în valoare cumulată de 1,76 mld euro.

Pe piața externă de capital, Ministerul Finanțelor Publice a lansat în luna februarie 2013 o emisiune de euroobligațiuni denominată în USD, în valoare de 1,5 miliarde USD, cu scadența de 10 ani și cupon de 4,375%.

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale și ținând cont de necesitățile de finanțare pentru a doua parte a anului 2013, în luna septembrie, România a atras cu succes, prin Ministerul Finanțelor Publice, 1,5 miliarde de euro de pe piețele internaționale de capital la cel mai scăzut randament aferent unei emisiuni de obligațiuni de stat denumite în Euro, respectiv de 4,769%. Emisiunea de euroobligațiuni a fost redeschisă în luna octombrie 2013 când s-au atras de pe piețele internaționale de capital 500 milioane de euro, la un randament în scădere de 4,15%.

Garanții guvernamentale

Pentru menținerea la un nivel redus a impactului pe care plățile în contul garantiilor guvernamentale îl au asupra deficitului bugetar pentru anul 2014, propunem un plafon în valoare de 8.000 mil. Lei. În cadrul acestui plafon, se vor emite garanții de stat pentru:

- companii din sectorul energetic
- programele guvernamentale: programul „Prima Casa”, programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE, programul pentru reabilitare termică și programul guvernamental cu privire la măsuri pentru îmbunătățirea arhitecturală, precum și
- un nou program guvernamental pentru garantarea liniilor de credit destinate capitalului de lucru al IMM-urilor.

Capitolul 7 Active financiare și nefinanciare ale Guvernului României

Active guvernamentale			
solduri la sfîrșitul perioadei			
			- milioane lei -
	31.12.2011	31.12. 2012	30.06.2013
Active nefinanciare Total	595.903,9	588.880,5	607.150,8
din care:			
Active fixe corporale	580.303,7	572.783,6	591.377,6
Active fixe necorporale	1.997,2	2.018,3	1.838,3
Stocuri	13.603	14.078,6	13.934,9
Active financiare Total	240.129,4	233.837,1	218.277,4
din care:			
Active financiare necurente	35.982,3	3.660	4.179,8
Titluri de participare	27.343,5	30.944,9	32.136,5
Creante necurente	12.740,1	12.509,1	12.970,6
Creante curente	151.606,6	144.699,3	118.288,5
Disponibilități la bănci, trezoreria statului și Trezoreria Centrală	12.456,9	42.023,8	50.702

Creanțele statului român însumau, la data de 30 octombrie 2013, **1.032,8 milioane dolari SUA** pe relația devalute convertibile, **1.319,2 milioane ruble transferabile** și alte sume în diverse valute, din care:

A. DATORII REGLEMENTATE (în curs de încasare prin derularea Acordurilor guvernamentale)

- **791.573 mii USD⁶** (din care: Irak – 774.959,5 mii USD, R. Mozambic -13.673 mii USD, R. Guineea -2.305,5 mii USD, R.P.D. Coreeană -547 mii USD și R.D. Congo - 88 mii USD).
- **24,4 mii EUR** - Guineea

B. DATORII NEREGLEMENTATE

- **241.308 mii USD** (din care: Sudan -169.858 mii USD, Libia - 45.568,3 mii USD, Nigeria -12.587 mii USD, R. Centrafricană -10.686,2 mii USD, Somalia-2.509,5 mii USD și Tanzania-99 mii USD).
- **1.319.156,8 mii RBT** - Cuba
- **881,3 mii lire sterline** - Sudan
- **22.930,1 mii dinari libieni** - Libia

I. Situația activelor nefinanciare ale instituțiilor publice la 30 iunie 2013

Activele fixe necorporale sunt active fără substanță fizică, care se utilizează pe o perioadă mai mare de un an.

Activele fixe necorporale sunt în sumă de 1.838,3 milioane lei și reprezintă contravaloarea programelor informatice, licențelor, brevetelor, cheltuieli de dezvoltare etc. deținute de instituțiile publice din care:

- **833,6 milioane lei** (45,3% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul de stat;
- **901,8 milioane lei** (49,1% din total active fixe necorporale) reprezentând active fixe necorporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale;
- **82,2 milioane lei** (4,5% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- **20,7 milioane lei** (1,1% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate integral din venituri proprii.

Activele fixe corporale cuprind: terenuri și clădiri, instalații tehnice, mijloace de transport, animale și plantații, mobilier, aparatură birotică, alte active corporale deținute de stat și unitățile administrativ-teritoriale. Acestea prezintă un sold de **591.377,6 milioane lei** din care:

- **în sumă de 247.565,1 milioane lei** (41,9 % din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul de stat;
- **în sumă 341.766,6 milioane lei** (57,8% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale;
- **882 milioane lei** (0,1% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate;
- **1.163,9 milioane lei** (0,2% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice** finanțate integral din venituri proprii.

⁶ În perioada ianuarie-octombrie 2013 s-au încasat în contul creanțelor României 69 milioane dolari SUA (Irak, Mozambic și R.D.Congo).

Stocurile sunt active circulante deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității sau materii prime, materiale și alte consumabile ce urmează a fi folosite în desfășurarea activității instituției.

La data de 30 iunie 2013 stocurile sunt în sumă de **13.934,9 milioane lei**.

II. Poziția financiară a societăților/companiilor la care statul/unitățile administrativ teritoriale dețin acțiuni

La sfârșitul anului 2012, **valoarea participațiilor** deținute de **statul român** la societati/companii de subordonare centrală este în sumă de **32.936 mil.lei**, iar cele deținute de **unitățile administrativ teritoriale** la societăți/companii de subordonare locală este în sumă de **3.075 mil lei**.

Patrimoniul deținut de **statul român** la regiile autonome de subordonare centrală, este în sumă de **5.222.mil. lei**, din care patrimoniul public 4.447 mil. lei.

Patrimoniul deținut de **unitățile administrativ teritoriale** la regiile autonome de subordonare locală, este în sumă de **4.620.mil. lei**, din care patrimoniul public 3.513 mil. lei.

Activele totale (active imobilizate, active circulante și cheltuieli în avans) ale operatorilor economici la care statul și unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari raportate în situațiile financiare anuale centralizate la nivelul MFP **sunt în sumă de 260.180 mil lei** .

Capitalurile proprii determinate ca diferență între activele totale și datoriile totale, ale acestor operatori economici sunt în **sumă de 106.428 mil. lei**.

Profitul net realizat de operatorii economici la care statul și unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari raportate în situațiile financiare anuale centralizate la nivelul MFP **este în sumă de 8.610 mil lei**, în timp ce **pierderea netă este în sumă de 6.061 mil lei**.

La nivelul Ministerului Finanțelor Publice în anul 2012 s-a realizat monitorizarea trimestrială a 244 operatori economici cu capital integral/majoritar de stat, având următoarea structură:

- 31 societăți comerciale cu capital social integral de stat;
- 69 societăți comerciale cu capital social majoritar de stat;
- 87 filiale ale societăților comerciale cu capital integral/majoritar de stat
- 15 regii autonome;
- 42 institute naționale de cercetare dezvoltare organizate potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.

Corespunzător acestui număr, capitalul social/patrimoniul deținut de stat este în valoare de 23.503 mil lei, repartizat astfel:

- ✓ 7.035 mil lei aferent societăților comerciale cu capital social integral de stat;
- ✓ 11.616 mil lei aferent societăților comerciale cu capital social majoritar de stat ;
- ✓ 3.823 mil lei aferent filialelor;
- ✓ 775 mil lei aferent regiilor autonome;
- ✓ 254 mil lei aferent institutelor naționale de cercetare dezvoltare.

**SITUAȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI
PENTRU 244 OPERATORI ECONOMICI CU CAPITAL / PATRIMONIU INTEGRAL/MAJORITAR DE STAT
ÎN ANUL 2012**

mil lei

Indicatori	total	din care:			
		regii autonome	societăți comerciale cu capital integral/majoritar de stat	filiale	institute naționale de cercetare dezvoltare
0	1=(2+3+4+5)	2	3	4	5
Număr operatori economici	244	15	100	87	42
Capital social	23.503	775	18.651	3.823	254
Capital Propriu	67.355	4.893	53.535	7.965	962
Total Active din care :	151.152	12.271	118.720	16.352	3.809
active imobilizate	120.375	10.137	97.292	10.597	2.349
active circulante	30.474	2.109	21.200	5.712	1.453
cheltuieli în avans	303	25	229	43	6
Venituri totale din care:	55.632	4.136	38.126	12.334	1.036
subvenții / transferuri	2.787	90	2.642	30	25
Cheltuieli totale	55.297	3.950	38.143	12.171	1.033
Profit net	2.944	158	2.398	372	16
Pierdere netă	-3.433	-52	-3.095	-268	-18
Rezultat net	-489	106	-697	104	-2
Dividende/vărsăminte cuvenite statului	2.130	140	1.990	-	-
Rata profitului la venituri Rezultatul net / Venituri totale	-	2.56%	-	0.84%	-
Rata profitului la total active Rezultatul net / Total active	-	0.86%	-	0.63%	-
Plati restante	16.568	147	13.938	2.430	53

8.1 Politica fiscal-bugetară pe termen mediu

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acesteia în câteva repere economice și instituționale esențiale: **sustenabilitate macroeconomică**, **responsabilitate fiscal-bugetară** și **disciplină financiară**. Viziunea strategiei fiscale pe termen mediu și lung este una **calitativă**, menită să stimuleze mediul economic, **investițiile și inițiativa antreprenorială**, să dinamizeze inclusiv **reforme din sfera sectorului public**, precum și să încurajeze comportamentul onest în afaceri și în relațiile dintre stat și contribuabili.

În același timp, în dimensiunea sa financiar-bugetară, modelul economic de dezvoltare va fi axat pe investiții publice de antrenare, acele investiții menite să susțină infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată.

Veniturile, Cheltuielile și Deficitul bugetului general consolidat (%PIB)

	2014	2015	2016	2017
	Estimări	Estimări	Estimări	Estimări
VENITURI cash	32,9	33,3	33,1	32,9
CHELTUIELI cash	35,1	34,7	34,6	34,2
DEFICIT cash	2,2	1,4	1,4	1,3
DEFICIT metodologie ESA	2,2	1,4	1,4	1,3
DEFICIT structural	1,7	1,0	1,0	1,0

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Veniturile bugetare

Estimarea evoluției principalelor categorii de impozite și taxe pe perioada 2015-2017 are la bază cea mai recentă proiecție a indicatorilor macroeconomici.

Direcțiile de acțiune pe termen mediu au în vedere:

- lărgirea bazei de impozitare;
- simplificarea sistemului de taxe;
- creșterea colectării veniturilor bugetare;
- reducerea evaziunii fiscale.

În valoare nominală veniturile bugetare vor înregistra o creștere cu aproximativ 17,2% față de nivelul din anul 2014, ceea ce corespunde unei traiectorii aproape stabilă relativ la PIB, în jurul valorii de 33% din PIB.

În termeni nominali, atât impozitul pe profit cât și impozitul pe venit, impozitele pe proprietate, accizele și taxa pe valoarea adăugată sunt estimate în creștere cu peste 10% în anul 2017 față de anul 2015.

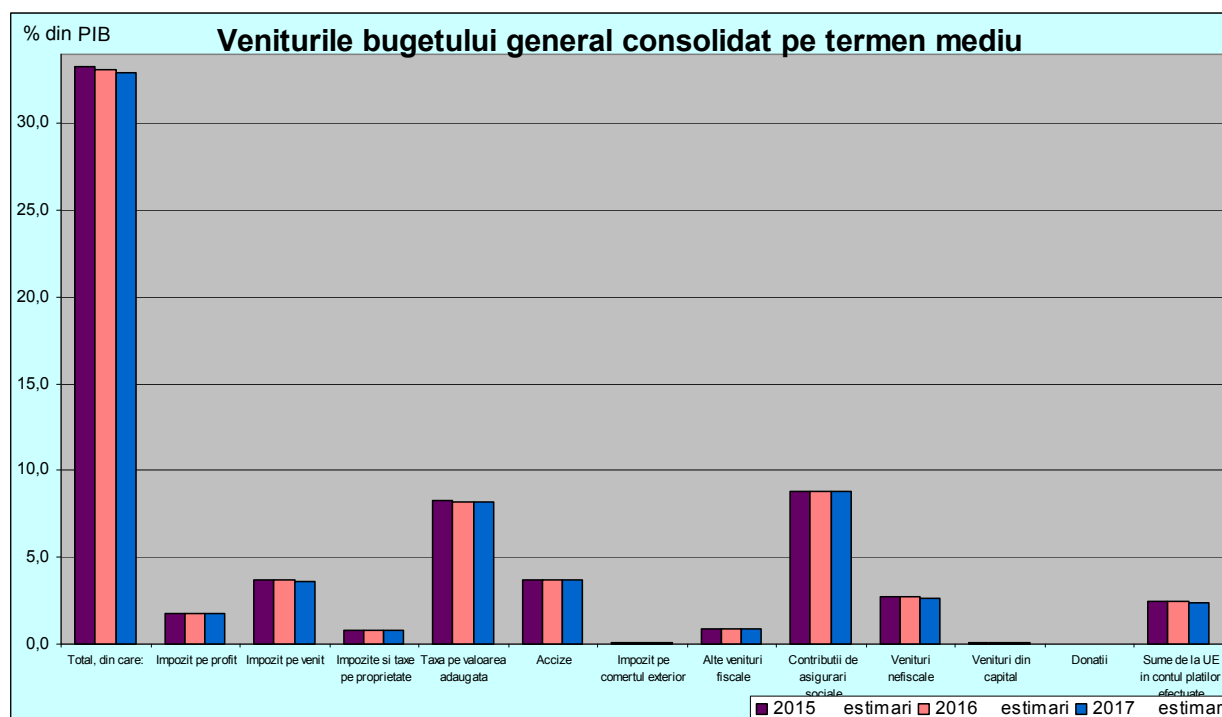
Contribuțiile de asigurări sociale sunt estimate cu o dinamică nominală pozitivă de circa 10,4%, contribuind în mod semnificativ la tendința generală a veniturilor bugetare.

Veniturile bugetului general consolidat - pe tipuri de venit -

- mil. lei -

	2015 estimari	2016 estimari	2017 estimari
Total, din care:	230.168,9	242.082,5	254.165,6
Impozit pe profit	12.053,2	12.594,0	13.294,7
Impozit pe venit	25.371,3	26.766,7	28.173,4
Impozite si taxe pe proprietate	5.298,6	5.779,9	6.067,5
Taxa pe valoarea adaugata	57.312,7	60.122,2	63.340,8
Accize	25.521,4	27.043,5	28.518,4
Impozit pe comertul exterior	655,8	684,4	720,8
Alte venituri fiscale	6.245,3	6.648,0	6.953,2
Contributii de asigurari sociale	61.273,2	64.198,5	67.636,1
Venituri nefiscale	18.755,9	19.639,9	20.321,4
Venituri din capital	652,5	685,3	720,2
Donatii	2,3	1,3	1,3
Sume de la UE in contul platilor efectuate	17.026,5	17.918,7	18.417,7

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Politica de cheltuieli

Orientări generale:

- asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- orientarea resurselor disponibile către investiții publice de antrenare în domeniile: infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată;
- accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru îmbunătățirea ratei de absorbției;
- regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență;

Ponderea în PIB a cheltuielilor bugetare totale se menține pe un trend descendent pe termen mediu, în principal datorită traiectoriei cheltuielilor de personal, a celor cu bunuri și servicii și a celor cu asistența socială.

Cheltuielile de personal continuă să scadă până la un nivel de sub 7% din PIB în anul 2017, reflectând continuarea aplicării unei politici de personal prudentă pentru sectorul public.

Cheltuielile cu dobânzile au o traiectorie aproape constantă ca pondere în PIB, fiind de așteptat chiar o dinamică nominală negativă în ultimul an al orizontului de prognoză.

Chiar dacă dinamica nominală a cheltuielilor cu asistența socială se menține în teritoriul pozitiv, aceasta este una sustenabilă și permite o contractie a ponderii acestora în PIB de la 10,7% la 10,4% la sfârșitul orizontului de prognoză.

Reducerea ponderii în PIB a celorlalte naturi de cheltuieli crează spațiu fiscal suficient pentru majorarea substanțială a cheltuielilor pentru investiții de la 6,1% din PIB în 2015 la 6,6% din PIB în anul 2017.

Cheltuielile bugetului general consolidat			
- pe clasificatia economica -			
- mil. lei -			
	2015 estimari	2016 estimari	2017 estimari
Total, din care:	240.205	252.671	264.196
Cheltuieli de personal	49.972	51.531	51.961
Bunuri si servicii	40.877	41.672	42.560
Dobanzi	11.999	12.912	12.801
Subventii	5.810	5.934	6.103
Asistenta sociala	74.008	77.607	80.353
Alte transferuri	15.214	15.321	19.349
Cheltuieli de investitii	42.325	47.695	51.069

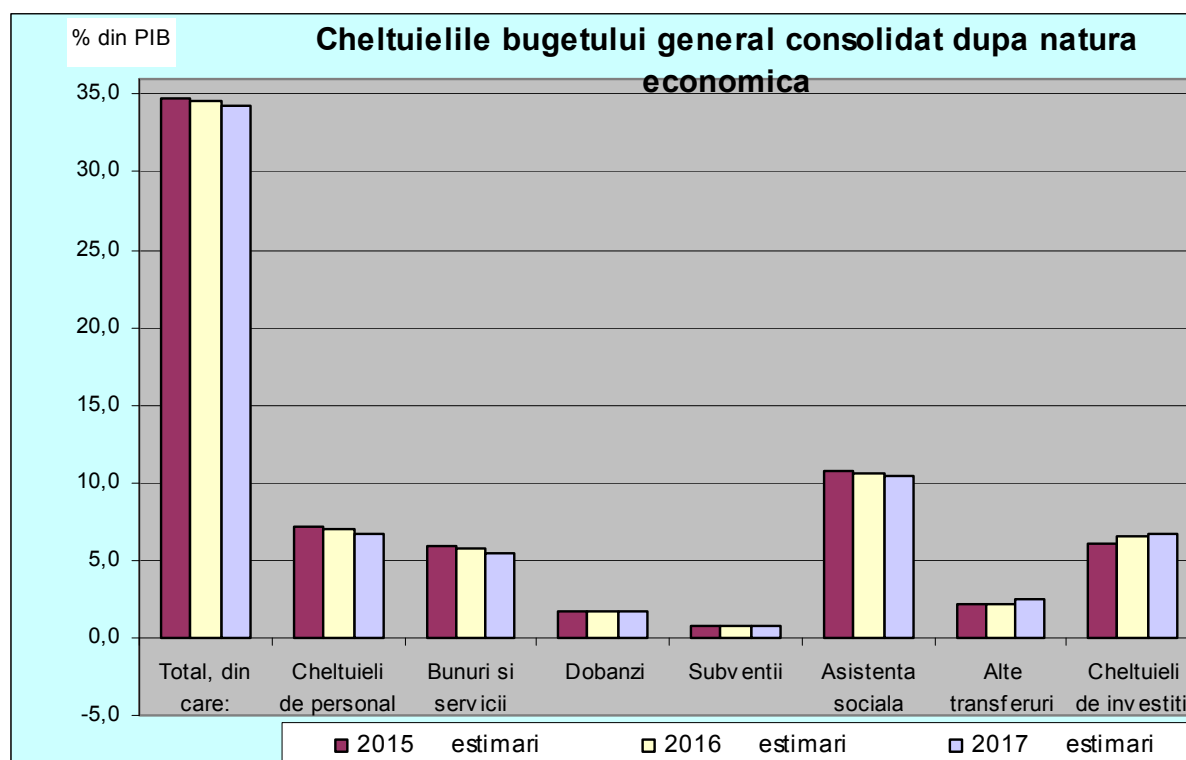
Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Cheltuielile bugetului general consolidat - pe clasificatia economica -

- % din PIB -

	2015 estimari	2016 estimari	2017 estimari
Total, din care:	34,7	34,6	34,2
Cheltuieli de personal	7,2	7,1	6,7
Bunuri si servicii	5,9	5,7	5,5
Dobanzi	1,7	1,8	1,7
Subventii	0,8	0,8	0,8
Asistenta sociala	10,7	10,6	10,4
Alte transferuri	2,2	2,1	2,5
Cheltuieli de investitii	6,1	6,5	6,6

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

8.2 Finanțări de la Uniunea Europeană

A. Stadiul implementării fondurilor europene

1) Instrumente structurale

Alocările fondurilor Structurale și de Coeziune

Alocarea pentru România a fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013 este de 19,67 miliarde euro, din care 19,21 miliarde euro sunt alocate programelor operationale aferente obiectivului „Convergență”, iar 0,46 miliarde sunt alocate obiectivului „Cooperare Teritorială Europeană”. Din suma de 19,21 miliarde euro – obiectivul „Convergență”, suma de 12,66 miliarde euro reprezintă fonduri structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European) și 6,55 miliarde euro Fondul de coeziune.

La data de 30 august 2013 stadiul implementării programelor operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență” se prezintă astfel:

Proiecte depuse

Pentru cele 7 programe operaționale au fost depuse 39.265 proiecte, în valoare totală de aproximativ 68,62 miliarde euro, din care aprox. 44,60 miliarde euro reprezintă contribuția UE.

Proiecte aprobate

Din totalul proiectelor depuse, au fost aprobate 12.746 proiecte, în valoare totală de aprox. 32,29 miliarde euro; din această valoare, cca. 19,32 miliarde euro reprezintă contribuția UE, ceea ce reprezintă aproximativ 100,55% din alocarea UE 2007–2013.

Contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii

Au fost semnate 9.860 contracte de finanțare cu beneficiarii, în valoare totală de aprox. 28,70 miliarde euro, din care valoarea eligibilă de aprox. 22,42 miliarde euro. Din această valoare, fondurile UE reprezintă aprox. 17,63 miliarde euro. Contribuția UE aferentă contractelor semnate, în raport cu alocarea UE 2007–2013 este de aproximativ 91,78%.

Plăți către beneficiari

Plățile totale către beneficiari (pre-finanțări și rambursări), s-au ridicat la suma de aprox. 6,59 miliarde euro. Din această valoare, contribuția UE a însumat cca. 5,89 miliarde euro, respectiv 30,64% din alocarea 2007–2013.

Rata de absorbție curentă

Rata de absorbție curentă reprezintă raportul dintre valoarea declarațiilor de cheltuieli transmise Comisiei Europene și alocarea totală aferentă perioadei 2007-2013.

Astfel, la data de 31 august 2013, valoarea declarațiilor de cheltuieli care au fost transmise Comisiei Europene este de 4,21 miliarde euro, ceea ce reprezintă o rată de absorbție curentă de 21,89 % din alocarea UE pentru perioada 2007-2013.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care au fost transmise declarații de cheltuieli către Comisia Europeană menționăm că din suma de 4,21 miliarde euro, suma de aprox. 2,16 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 1,33 miliarde euro este aferentă FC și 0,72 miliarde euro aferentă FSE.

Rata rambursărilor

Rata rambursărilor reprezintă raportul dintre valoarea sumelor rambursate de către Comisia Europeană și alocarea totală aferentă programelor operaționale.

Suma totală primită de România de la Comisia Europeană pentru perioada 2007-2013 este de 5,98 miliarde euro, ceea ce reprezintă 31,13% din alocarea UE pentru perioada 2007-2013. Din această sumă 2,11 miliarde reprezintă pre-finanțări, în timp ce 3,87 miliarde euro reprezintă sume rambursate de către

Comisia Europeană. Astfel, rata rambursărilor este de 20,12% din total alocare pentru perioada 2007-2013.

Valoarea rambursărilor de la Comisia Europeană în 2013 (de la 1 ianuarie la 31 august 2013) este de 1.662 milioane euro, reprezentând 8.65 % din total alocare pentru programele operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență”. Suma rambursată în anul 2013 (până la 31 august) este de 1,46 ori mai mare decât suma de 1.138 milioane euro rambursată în anul 2012.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care Comisia Europeană a rambursat sume solicitate de către România, menționăm că din suma de 3,87 miliarde euro, suma de aprox. 1,94 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 1,25 miliarde euro este aferentă FC și 0,68 miliarde euro aferenți FSE.

Proiecte majore aprobate de Comisia Europeană

La 31 august 2013, România are aprobate de către Comisia Europeană un număr de 81 proiecte majore, astfel:

- 64 proiecte în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire, protecția împotriva inundațiilor și eroziune costieră)
- 16 proiecte în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră, feroviară și navală)
- 1 proiect în domeniul cercetării.

Valoarea totală eligibilă a celor 81 de proiecte este de aproximativ 9,57 miliarde euro.

2) Fonduri externe nerambursabile aferente mecanismelor financiare SEE și Norvegian 2009-2014

În afara fondurilor puse la dispoziție de Uniunea Europeană, România beneficiază și de *fonduri externe nerambursabile aferente mecanismelor financiare SEE și Norvegian 2009-2014*, finanțate de Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein).

Valoarea totală a acestor fonduri pentru întreaga perioadă este de **280,9 milioane Euro FEN și 35,8 milioane Euro cofinanțarea de la bugetul de stat.**

Din totalul de 22 de programe finanțate în cadrul celor două mecanisme, au fost aprobate până în prezent 20 de programe, restul de programe urmând să fie aprobate până la sfârșitul anului în curs. Implementarea efectivă a programelor se va desfășura pe parcursul anilor 2014 - 2016.

3) Instrumentele financiare nerambursabile de pre-aderare

În ceea ce privește *instrumentele financiare nerambursabile de pre-aderare*, Ministerul Fondurilor Europene asigură menținerea mecanismelor existente pentru efectuarea transferurilor către beneficiari a sumelor aferente contribuției Uniunii Europene, până la închiderea măsurilor ex-ISPA, precum și regularizarea fondurilor utilizate de la bugetul de stat pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA

B. Măsuri implementate și planificate în domeniul fondurilor europene

1) Măsuri implementate până în prezent în vederea atingerii obiectivului de absorbție

În vederea asigurării stabilității economice și a atingerii reformelor structurale, Guvernul României urmărește creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene, acestea reprezentând o sursă majoră de investiții în infrastructura României.

Toate măsurile luate de Guvern, cu privire la modificarea cadrului instituțional, legislativ și procedural au condus, într-o primă etapă, la deblocarea programelor operaționale (POS DRU în februarie 2013, POR în

aprilie 2013 și POS T în iunie 2013) și ulterior la creșterea ritmului de implementare a proiectelor și a ratei de absorbție a fondurilor europene.

Astfel, Ministerul Fondurilor Europene a elaborat un set de măsuri în vederea accelerării ritmului de implementare a Programelor Operaționale:

- ✓ **Introducerea unui mecanism adițional pentru decontarea cererilor de plată pentru toate categoriile de beneficiari** ai proiectelor finanțate prin fonduri europene nerambursabile, inclusiv beneficiari privați, care se găsesc în imposibilitatea de a achita facturile pentru servicii/bunuri /execuție de lucrări recepționate, acceptate la plată (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2004 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009).
- ✓ **Creșterea portofoliului de proiecte** în scopul asigurării premiselor pentru mărirea volumului cheltuielilor declarate către CE cu efecte în creșterea gradului de absorbție și evitarea dezangajării automate (Ordonanța de Urgență nr. 52/2013 privind stabilirea procentului de supracontractare la nivel de program operațional).
- ✓ **Asigurarea necesarului de fonduri la nivelul autorităților de management în vederea efectuării plăților pentru rambursarea cheltuielilor eligibile către beneficiari și pentru plata cheltuielilor eligibile rambursabile din cererile de plată aferente instrumentelor structurale în scopul implementării optime a programelor operaționale** (au fost aprobate Hotărârea Guvernului nr.73/2013, Hotărârea Guvernului nr.182/2013, Hotărârea Guvernului nr.242/2013, Hotărârea Guvernului nr.445/2013, Hotărârea Guvernului nr.554/2013 și Hotărârea Guvernului nr.669/2013, prin care au fost alocate temporar, pentru lunile martie, aprilie și mai, mai și iunie, iulie, august și septembrie ale anului 2013, sume în valoare de aproximativ **6,12 miliarde lei** din venituri din privatizare, ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management).
- ✓ **Au fost aprobate reglementări menite să îmbunătățească activitatea Organismelor Intermediare prin îmbunătățirea fluxurilor financiare**, respectiv posibilitatea acordării, în baza contractelor/deciziilor de finanțare, a unei prefinanțări în valoare de 35%, în cadrul proiectelor care au ca obiect finanțarea cheltuielilor de organizare și funcționare ale organismelor intermediare (Hotărâre a Guvernului nr. 270/2013 pentru modificarea art. 15 alin (4) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 218/2012).
- ✓ **S-a aprobat contractarea suplimentară de proiecte finanțate în cadrul Programelor Operaționale în limita sumelor rezultate din creanțe bugetare, economii, reduceri procentuale și din rezilierea contractelor de finanțare, estimate a se realiza** (Hotărâre a Guvernului nr. 482/2013 pentru modificarea și completarea art. 7 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.218/2012).
- ✓ **Au fost adoptate măsuri pentru anularea/scutirea penalităților, dobânzilor și a altor accesorii** de orice natură acumulate de beneficiari în relația cu bugetul de stat, ca urmare a nerambursării la timp a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2013 privind reglementarea unor măsuri fiscale).

- ✓ **Se asigură rambursarea de către CE a cheltuielilor deja efectuate pentru proiectele majore din programe operaționale sectoriale Mediu și Transport, anterior emiterii deciziilor de aprobare de către CE.** Astfel, se asigură mărirea volumului cheltuielilor declarate către CE cu efecte în creșterea gradului de absorbție și evitarea dezangajării automate (Hotărârea Guvernului nr.503/2013 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale).
- ✓ **A fost asigurată suportarea de la bugetul de stat a corecțiilor financiare și/sau a creanțelor bugetare stabilite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 pentru POS Mediu și POR** (Ordonanța de urgență nr.15/2013 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru suportarea de la bugetul de stat a sumelor aferente corecțiilor financiare aplicate pentru abaterile de la conformitatea cu legislația din domeniul achizițiilor publice pentru Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013); prin această măsură se va asigura finanțarea proiectelor, cu efecte asupra gradului de absorbție a fondurilor alocate României și, mai ales, asupra creșterii riscului de dezangajare automată a acestor fonduri.
- ✓ **S-a aprobat aplicarea de către autoritățile române a corecției financiare de: -5% care se aplică la nivelul Axei Prioritare 4 a Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”,** pentru cheltuielile efective aferente contractelor de finanțare încheiate ca urmare a celor două cereri de proiecte aferente operațiunii 4.2 menționate mai sus (Hotărârea Guvernului nr.485/2013 privind aplicarea corecțiilor financiare solicitate de Comisia Europeană asupra cheltuielilor finanțate din cele două cereri de propuneri de proiecte aferente operațiunii 4.2 „Sprijinirea investițiilor în realizarea și modernizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie” din cadrul axei prioritare 4 a Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”.
- ✓ **S-a aprobat aplicarea de către autoritățile române a corecției financiare de -25% pentru cererile de rambursare de tip B și C, în cadrul POS DRU, aflate la nivelul sistemului cât și cele care urmează a fi transmise de beneficiari până la finalizarea contractelor,** în vederea rambursării (Hotărârea Guvernului nr.680/2013 privind aplicarea de corecții financiare în cadrul Programului operațional sectorial „Dezvoltarea resurselor umane” (POS DRU) 2007 – 2013 conform solicitării Comisiei Europene); neadoptarea acestui act normativ poate determina suspendarea Programului Operațional Sectorial “Dezvoltarea resurselor umane” de către CE, în baza art. 92 alin.(1) lit. b) din Regulamentul Consiliului CE nr.1083/2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1260/1999, cu consecințe negative asupra bugetului național, din cauza necesității asigurării continuării finanțării programului din resurse naționale și riscului de dezangajare automată la sfârșitul anului 2013 a unor sume importante).
- ✓ În vederea implementării eficiente a mecanismelor financiare SEE și Norvegian, Ministerul Fondurilor Europene a luat măsurile necesare pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.23/2013 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2009 – 2014 și Mecanismului Financiar Norvegian 2009 – 2014; se asigură astfel cadrul procedural, legal, financiar pentru gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismelor financiare ale Spațiului Economic European 2009 – 2014 acordate României prin Mecanismul Financiar Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian pe perioada de programare 2009-2014.

- ✓ În vederea regularizării fondurilor utilizate de la bugetul de stat pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA a fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2013 pentru modificarea și completarea unor acte normative.
- ✓ Pentru reluarea plăților din fonduri de la bugetul de stat către contractorii ex-ISPA, pentru proiectele gestionate, s-a dispus prioritizarea obligațiilor de plată. Se vor efectua în acest sens redistribuiri de sume între și în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile preaderare (ex-ISPA) pentru anul 2013, a fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.47/2013 pentru alocarea de la bugetul de stat a creditelor bugetare necesare finalizării proiectelor ex-ISPA în domeniul transporturilor).
- ✓ S-a aprobat Memorandumul cu tema Aprobarea principalelor măsuri privind accelerarea procesului de implementare a proiectelor finanțate din FSE prin PODCA și de recuperare a întârzierilor înregistrate de către instituțiile beneficiare din administrația publică centrală”.

2) Măsuri planificate în vederea atingerii obiectivului de absorbție pe anul 2013

Printre măsurile planificate în vederea creșterii gradului de absorbție al fondurilor europene putem enumera:

- ✓ Memorandumul cu tema Aprobarea unor măsuri în vederea înființării unui fond pentru sprijinirea autorităților locale
- ✓ Memorandum cu tema „Propuneri de eficientizare a mecanismului de emitere a avizelor aferente proiectelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2007 - 2013”.
- ✓ Identificarea și preluarea de proiecte alternative POS Mediu și POS Transport 2007 - 2013 finanțate până în prezent de la bugetul de stat și includerea tuturor cheltuielilor efectuate în cadrul acestora în DLC-uri ce vor fi transmise CE până la 31.12.2013
- ✓ Actualizarea condițiilor de contract FIDIC prin modificarea Ordinului comun MEF/MT/MDLPL nr. 915/465/415/2008 pentru aprobarea condițiilor contractuale generale și speciale la încheierea contractelor de lucrări
- ✓ Modificarea HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- ✓ Elaborarea de documentații de atribuire standard pentru servicii de supervizare, pentru servicii de pregătire aplicații/proiecte și de proiectare lucrări și pentru servicii de asistență tehnică în vederea creșterii calității contractorilor și accelerarea ritmului de implementare a proiectelor;
- ✓ Transpunerea în timp util a noului pachet legislativ comunitar privind achizițiile publice la nivel de legislație primară și secundară, precum și norme de interpretare/Memorandumul cu tema ***Pregătirea transunerii în legislația națională a noilor directive europene în domeniul achizițiilor publice și a cadrului instituțional aferent sistemului național de achiziții publice***
- ✓ Constituirea unui grup de experți la nivel județean, care urmează să facă parte din comisiile de evaluare, în funcție de specificul tehnic, în cadrul licitațiilor derulate de către toate autoritățile contractante locale și instruirea acestora în cadrul unui proiect gestionat de Ministerul Fondurilor Europene și finanțat din Programul Operațional de Asistență Tehnică

- ✓ Modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
- ✓ Abrogarea/Modificarea Ordinului MAEur nr.1050/2012 privind aprobarea procedurii de atribuire aplicabile beneficiarilor privați de proiecte finanțate din instrumente structurale, obiectivul Convergență
- ✓ Organizarea de reuniuni de monitorizare cu beneficiarii proiectelor majore și Antreprenorii contractelor de lucrari din cadrul POS Mediu si POS Transporturi

C. Informații privind noul cadru financiar 2014-2020

În vederea eficientizării modalității în care fondurile europene vor fi folosite, principala preocupare a autorităților române o reprezintă îmbunătățirea viitoarelor documente de programare, în conformitate cu noile cerințe europene și având în vedere procesul de implementare aferent actualei perioade de programare.

Conform calendarului asumat de către autoritățile române, România a elaborat prima variantă a *documentului consultativ privind Acordul de Parteneriat 2014 – 2020*, document care a fost lansat în consultare publică din 6 iunie a.c. și transmis în consultare informală către CE.

Acesta este un **document consultativ** care va sta la baza acordului de parteneriat între România și Comisia Europeană, document de programare care asigură cadrul de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) 2014-2020;

Orientările care stau la baza programării 2014-2020 sunt: promovarea competitivității și convergența și concentrarea tematică a intervențiilor, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;

Este adevărat că, la nivel național este nevoie de investiții în foarte multe domenii și de aceea **o priorizare a acestor nevoi este esențială pentru a utiliza sustenabil resursele limitate ale alocărilor din FESI 2014-2020.**

În perioada 2014-2020, intervențiile din FESI vor viza următoarele obiective strategice care coincid nevoilor României identificate prin documentul de poziție:

1. *Îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și politici mai bune privind incluziunea socială și educația*
2. *Dezvoltarea unei infrastructuri moderne pentru creștere și locuri de muncă*
3. *Promovarea competitivității economice și a dezvoltării locale*
4. *Optimizarea utilizării și protejării resurselor și activelor naturale*
5. *Modernizarea și consolidarea administrației naționale și a sistemului judiciar*

Rezultatele ce se doresc a fi obținute ca urmare a intervențiilor din FESI 2014-2020, vor reflecta schimbarea pe care autoritățile române speră să o genereze în următoarea perioadă de programare, ținând seama de lecțiile învățate în actuala perioadă și luând în considerare nevoile de dezvoltare și potențialul național existent.

În ceea ce privește implementarea FESI 2014-2020, aceasta se va realiza într-un sistem mult mai bine coordonat, fiind stabilite atribuții de autoritate de management numai la nivelul a trei ministere:

- Ministerul Fondurilor Europene pentru managementul a 4 programe operaționale care vizează: infrastructura mare (transport, mediu și energie); competitivitatea (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală); dezvoltarea capitalului uman și asistența tehnică;

- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (managementul programelor de dezvoltare regională, a programelor dedicate cooperării teritoriale europene și a celui dedicat dezvoltării capacității administrative);
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (managementul programelor dedicate dezvoltării rurale și pescuitului și acvaculturii).

8.3 Contribuția României la bugetul UE

Estimarea contribuției României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2014 și perspective pentru perioada 2015 – 2017

Potrivit angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005 (negociate la Capitolul 29 – Prevederi financiare și bugetare), România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România asigură plata contribuției sale pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar.

Începând cu anul 2007 sistemul resurselor proprii comunitare este reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, aceasta fiind publicată, atât în original (EN) cât și toate limbile oficiale ale statelor membre (inclusiv în limba română), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din 23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea în limba română).

Contribuția României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2013 și estimarea pentru anii 2014-2017

mii LEI

Denumirea	2013 ¹⁾	2014 ¹⁾	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾	2017 ¹⁾
Contribuții din taxe vamale	458.749,8	685.300,0	677.600,0	677.600,0	677.600,0
Contribuții din sectorul zaharului	22.087,2	4.450,0	4.400,0	4.400,0	4.400,0
Total contribuții din resurse proprii tradiționale	480.837,0	689.750,0	682.000,0	682.000,0	682.000,0
Contribuții din resursa TVA	669.392,0	726.751,0	718.520,0	718.520,0	718.520,0
Contribuții pentru corectia/rabatul acordat Marii Britanii	366.549,0	443.138,0	438.240,0	438.240,0	438.240,0
Contribuții din resursa VNB	5.295.909,0	4.892.424,0	4.603.280,0	4.582.600,0	4.595.360,0
Contribuții pentru reducerile în favoarea Țărilor de Jos și Suediei	40.575,0	0,0	0,0	146.960,0	47.520,0
Total contribuții din resurse proprii	6.853.262,0	6.752.063,0	6.442.040,0	6.568.320,0	6.481.640,0
Contribuții suplimentare și neprevăzute, din care:	-170.078,0	279.426,0	277.200,0	277.200,0	277.200,0
²⁾ rezerve pentru acoperirea diferentelor calculate la soldurile TVA și VNB	-170.078,0	279.426,0	277.200,0	277.200,0	277.200,0
Contribuția României la bugetul UE	6.683.184,0	7.031.489,0	6.719.240,0	6.845.520,0	6.758.840,0

Produsul Intern Brut ³⁾	625.600.000,0	658.600.000,0	692.200.000,0	730.300.000,0	771.600.000,0
Contribuția României privind resursele proprii la bugetul UE, ca pondere în PIB (%), inclusiv contribuții suplimentare și neprevăzute	1,07	1,07	0,97	0,94	0,88

1) Estimări UCRBUE pe baza nivelului general de cheltuieli prevăzut în DB 2014, a plafoanelor de cheltuieli din Perspectiva Financiară 2014 - 2020 actualizate de COM în septembrie 2013, coroborate cu setul de indicatori ai prognozei resurselor proprii comunitare pentru 2013-2014 conveniti la ACOR Previțiuni din 16 mai 2013;

2) Estimate de UCRBUE pentru acoperirea:

- diferentelor calculate la soldurile TVA și VNB
- diferentelor de curs valutar între cursul BS și cursul BCE
- bugetelor rectificative UE aferente anului N-1, dar solicitate la plata în anul N
- diferentelor între DB și B adoptat

3) Conform indicatorilor macroeconomici - Scrisoarea Cadru 2014

Aceste sume pot suferi modificări, întrucât, *pe de o parte*, potrivit procedurilor comunitare, se vor efectua ajustări tehnice automate ale indicatorilor stabiliți în cadrul reuniunii ACOR - Previzuni, la momentul apariției noilor indicatori macroeconomici estimați de Comisia Europeană, iar *pe de altă parte*, nivelul contribuției tuturor Statelor Membre, deci și a României, se va modifica în funcție de negocierile la nivel comunitar în ceea ce privește volumul total al bugetului Uniunii Europene.

Estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2014 și perspective pentru perioada 2015 – 2017

Prin Legea nr. 16/2008, România a aderat la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000.

În acest context, din 2011, România contribuie la cel de-al 10-lea Fond European pentru Dezvoltare (FED 10).

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2013, precum și proiecția acesteia pe perioada 2014-2017:

Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2013 și estimarea pentru anii 2014-2017

Denumirea	mii LEI				
	2013	2014	2015	2016	2017
Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare	63.270,0	63.270,0	52.910,0	52.910,0	102.258,0
Transferuri curente in strainatate (catre organizatii internationale)	63.270,0	63.270,0	52.910,0	52.910,0	102.258,0

Aceste sume pot suferi modificări în funcție de deciziile luate la nivel comunitar, cu privire la necesarul de fonduri pentru plățile către statele ACP.

Poziția financiară netă dintre România și Uniunea Europeană

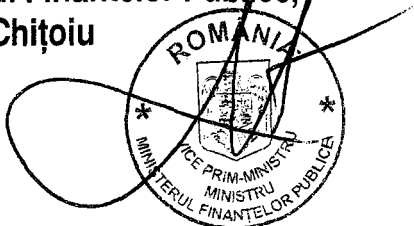
Balanța financiară netă (BFN) reprezintă instrumentul prin care se determină poziția financiară netă națională în relația cu bugetul Uniunii Europene – comparând fluxurile financiare de la și către bugetul comunitar.

BALANȚA FINANCIARĂ NETĂ

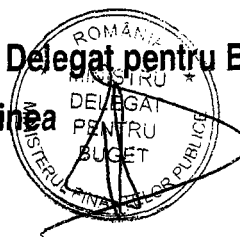
Nr rd.	Denumire	milioane EURO			
		Realizat 2007-2012	Estimari 2013	Estimari 2014	TOTAL 2007-2014
0	A	1	2	3	4=1+2+3
1	I. SUME PRIMITE DE LA BUGETUL UE (A+B)	15.529,64	5.814,21	8.601,63	29.945,48
2	A. Fonduri de pre-aderare	2.628,35	81,08	0,00	2.709,44
3	B. Fonduri post-aderare, din care:	12.901,29	5.733,13	8.601,63	27.236,05
4	<i>i) Avansuri</i>	3.755,72	106,74	0,00	3.862,45
5	<i>ii) Rambursari (inclusiv FEAGA)</i>	9.145,57	5.626,39	8.601,63	23.373,59
6	B1. Fonduri structurale si de coeziune (FSC), din care:	4.372,49	2.859,35	6.103,11	13.334,95
7	<i>a) Avansuri din FSC</i>	2.125,81	0,00	0,00	2.125,81
8	<i>b) Rambursari din FSC</i>	2.246,68	2.859,35	6.103,11	11.209,14
9	B2. Fonduri pentru dezvoltare rurala si pescuit (FEADR+FEP), din care:	3.893,38	1.427,54	1.169,50	6.490,42
10	<i>a) Avansuri (FEADR+FEP)</i>	600,99	0,00	0,00	600,99
11	<i>b) Rambursari (FEADR+FEP)</i>	3.292,39	1.427,54	1.169,50	5.889,43
12	B3. Fondul European pentru Garantare Agricola (FEAGA)	3.468,70	1.323,59	1.329,02	6.121,31
13	B4. Altele (post-aderare), din care:	1.166,72	122,64	0,00	1.289,36
14	<i>a) Avansuri</i>	1.028,91	106,74	0,00	1.135,65
15	<i>b) Rambursari</i>	137,80	15,91	0,00	153,71
16	II. SUME PLATITE CATRE UE (C+D)	7.667,17	1.581,35	1.580,10	10.828,62
17	C. Contributia Romaniei la bugetul UE	7.440,47	1.516,30	1.580,10	10.536,87
18	D. Alte contributii	226,70	65,05		291,75
19	III. Soldul fluxurilor = I - II	7.862,47	4.232,86	7.021,53	19.116,86

Alocarea unor sume importante pentru cheltuielile de investiții, cu rol multiplicator în economie, asigurarea sustenabilității finanțelor publice, continuarea programului de consolidare fiscală, accesarea fondurilor comunitare și accelerarea ritmului de absorbție al acestora, măsuri ferme de combatere a risipei în utilizarea banului public, asigurarea securității sociale reprezintă priorități ale construcției bugetare pe anul 2014 și perspectiva 2015-2017.

**VICEPRIM – MINISTRU,
Ministrul Finanțelor Publice,
Daniel Chițoiu**

**Ministrul Delegat pentru Buget,
Liviu Voinea**

Avizăm favorabil,

Ministrul Justiției

Robert Marius Cazanciuc

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Robert Marius Cazanciuc".